

ZODIS SKAITYTOJUI,

IS KATALIKU BAŽNYČIOS TIKĖJIMO MOKSLO

STUDIJU-IŠTRAUKŲ.

Tikėbos mokslas žmogaus gyvenime yra didesnis už kitus mokslus, nes svarbiausia žmogui žinoti ką jis gyvena šioje žemėje ir ką jam laukia po mirties, nes su mirtimi iki šiol dar niekas nepasiprato ir kiekvienas žino I-jo II-jo Ir III-jo Tomo Santraukų

Viešų dalykų vertė priklauso nuo jų tikalo, o taip pat ir žmogus. Tikėjimo mokslas parodo, kaip patirti savo tikslą ir taip įgyti tikrą žmogišką vertę.

Tikėjimo mokslas moko apie vertybę ir pabrėžtinio gyvenimo kluoselį, apibrėžiant, kad mirtis tapta mūsų amžinosios laimės vartininke. Tikėjimo sudaro protas, valia ir Dievo malonė. Žmogaus protas, kuris pripažįsta tiesą. Žmogaus valia, kuri ta tiesą brangina. Ir Dievo malonė, kuri padaro tikėjimą - nuodingą amžinosios gyvenimo.

Kas nežino, kad Dievas yra, tas negali nei tikėti į Dievą, nei jo myleti, taigi be žinojimo negali būti nei tikėjimo. Situacija prie Dievo reikia žinoti, kad Dievas yra ir kad Jis yra atlyginantis už gera ir bloga.

Taip pat reikia žinoti, kad žmogus pats save teisingai padaryti negali. Žmogus mirtina Dievo malonė. Ji jam padeda patirti tikrą tikėjimo tiesą, jam pripažinti, visi dideliu nei mažu dalyku, žmogus

A. KADŽIONIS. Roma, Via Corsica 1 .....

malonės. Tačiau Dievas malonių teikia, kiekvienam žmogui, kiekvienam žmogui reiki, jei tik pats žmogus nusudaro klūtis tai malonė.

Dievas vertė nevertis žmogaus, kad jis naudotus ar nesinaudotus malonėmis. Pradėta 1947 metais... Užbaigta 1948 lapkričio 5.

Jesus pravedė keliu, nes jam galime naudoti į savo tikrą Tėvyne. Kas nori gali naudotis Jo pasakymais, Jo kramo ir mirties, Jo atpirkimo pasiskait, kas nenori, gali nesinaudoti, laisvė yra duota geriam ir blogiam, kas yra, visai žmogui.

Eventoji dvartis veda mus ir kybedia, kad naudotumėm atpirkimu.

Pradėjau perrašinėti 1995 metais sausio 12. Tėvyne. Bet

Anglijoje -Bradfordas.

A. Kadžionis.

ŽODIS SKAITYTOJUI,

Tikybos mokslas žmogaus gyvenimui, naudingesnis už kitus mokslus, nes svarbiausia žmogui žinoti kam jis gyvena šioje žemėje ir kas mūsų laukia po mirties, nes su mirtimi iki šiol dar niekas neapsiprato ir kiekvienas žino kad reiks mirti.

Visų daiktų verte priklauso nuo jų tikslo, o taip pat ir žmogus. Tikėjimo mokslas parodo, kaip pažinti savo tikslą ir kaip igyti tikrą žmogiską verte.

Tikėjimo mokslas moko apie mirtį ir pomirtinio gyvenimo klausimo išsprendimą, kad mirtis taptų mūsų amžinosios laimės vartininke. Tikėjimą sudaro protas, valia ir Dievo malonė. Žmogaus protas, kuris pripažįsta tiesą. Žmogaus valia, kuri tą tiesą brangina. Ir Dievo malonė, kuri padaro tikėjimą -naudingą amžinajam gyvenimui.

"Kas nežino, kad Dievas yra, tas negali nei tikėti į Dievą, nei Jo mylėti, taigi be žinojimo negali būti nei tikėjimo. Einantiems prie Dievo reikia žinoti, kad Dievas yra ir kad Jis yra atlygintojas už gerą ir blogą."

Taip pat reikia žinoti, kad žmogus pats savęs teisingo padaryti negali. Žmogų nuteisina Dievo malonė. Ji jam padeda pažinti tikrojo tikėjimo tiesas jas pripažįstant. Nei didelių nei mažų dalių, tinkamų amžiniesiems reikalams, žmogus negali padaryti be atgamtinės Dievo malonės. Tačiau Dievas malonių teikia, kiekvienam žmogui, kiekviename dvasios reikale, jei tik pats žmogus nesudaro kliūtis tai malonei.

Dievas verste neverčia žmogaus, kad jis naudotus ar nesinaudotų malonėmis, bet paliko žmogui laisvą valią. Ši gyvenimą V. Jėzus pavadino keliu, nes juo galime nueiti į savo tikrą Tėvynę. Kas nori gali naudotis Jo pamokymais, Jo Kraujo ir mirties, Jo atpirkimo vaisiais, kas nenori, gali nesinaudoti. Laisvė yra duota geriems ir blogiems, tai yra, visai žmonijai.

Šventoji Dvasia veda mus ir kviečia, kad naudotumemes atpirkimu, kad tikrai eitume atgautuoju keliu į amžinąją laimingąją Tėvynę. Bet ne Šventoji Dvasia neverčia mūsų verste. Laisvė yra mums duota ir nuo mūsų pačių priklauso ar mes naudosimes ar ne.

Viešpatie, teikis į mūsų širdis įpilti savo malones, kad mes galėtume Tave pažinti, mylėti ir eiti Tavo nurodytuoju keliu į amžinąjį Gyvenimą.

A. Kadžionis.

DIEVAS SUTVEREJAS.

KATALIKU TIKYBOS IŠDESTYMAS APIE DIEVA IR PASAULI.

Tikybos mokslas vadinamas DOGMATIŠKAJA TEOLOGIJA, I-sis Tomas išleistas Chicagoje 1921 metais. Susipratus katalikas ir žinantis savo tikėjimo tiesas; nebijo susitikti, su kitų tikėjimų žmonėmis ir parodyti tiesą - jei to reikalauja padėtis. Tikybos mokslas žmogams gyvenimui, naudingesnis už kitus mokslus, nes svarbiausia žmogui žinoti kam jis gyvena šioje žemėje ir kas mūsų laukia po mirties, nes su mirtimi iki šiol dar niekas neapsiprato ir kiekvienas žino kad reiks mirti.

Visu daiktų verte priklauso nuo jų tikslo, o taip pat ir žmogus. Tikėjimo mokslas parodo, kaip pažinti savo tikslą ir kaip igyti tikrą žmogiską vertę. Tikejimo mokslas moko apie mirtį ir pomirtinio gyvenimo klausimo išsprendimą, kad mirtis taptu mūsų amžinosios laimės vartininke. Visas Apaštalu gyvenimo mokslas sutrauktas "I TIKIU I DIEVA TEVA". Apaštalai tą suraše, ka juos buvo mokines VIESPATS JEZUS. Kataliku Bažnyčia negali suklysti nei suklaidinti žmonių, kuomet ji skelbia KRISTUS TAUS paliktaji tikybos ir doros mokslą, nes Viešpats ja pastate ant stipraus pamato kad ir pragaro vartai jos nenugales, nes pats KRISTUS yra su ja iki pasaulio pabaigai. Jei katalikas negrižta prie KATEKIZMO STUDIJŲ, jis patenka i pavojų tapti apsilaideliu krikščioniu. Geros katalikiškos knygos ir religiniu pamokslu bei paskaitu klausymas labai padeda žmogui tame dalike.

PIRMOJI DALIS. Tikejimo dorybe ir jos veiksmai. Visas Kataliku tikejimo mokslas galima padalinti i tris dalis. I-je dalyje yra tos tiesos, kuriomis reikia tiketi. II-je dalyje visi isakymai, kuriuos reikalinga pildyti - užlaikyti ir III-ji dalis paduoda irodymus, kad abi pirmosios dalys ne žmonių išgalvotos tapo, bet DIEVAS jas apreiske. Apaštalu Sudejime yra 12 dalių. TIKIU I DIEVA TEVA, paduoda i ka tiketi. DEŠIMTIS DIEVO ISAKYMU, paduoda ka reikia ispildyti.

Apie klaidatikius; /Marijavitai ir Modernistai klaidatikiai/. 4/ Mazdaug apie 300 metu nuo V. Jezaus užgimimo, atsirado žmonių klaidingai skelbiančiu tas tiesas. Jie buvo Arijaus pasekejai, vyriausis buvo jis pats. 5/ Todel 325 metais Nikejos mieste Vyskupai atmete Arijaus klaidą ir prideta: kad JEZUS KRISTUS yra DIEVAS visame lygus DANGAUS TEVUI, gimes o ne sutvertas. 381 metais Konstantinopolyje i Simboli i-trauke V. JEZAUS apreikstasias, bet nei "APASTALU SUDEJIME", nei Nikejos Surase neminetasias tiesas apie ŠV. DVASIA. Tas Surasas vadinasi NIKEOKOSTANTINOPOLISKIS.

6/ Tas buvo reikalinga itraukti -nes tuo laiku buvo atsirade PNEUMATOMACHU, tai yra žmonių, nepripažistančiu ŠVENTOSIOS DVASIOS DIEVYBES. Pries 381 metus, tai yra, klaidatikis Makedonijus, pries II-ji Vyskupu susirinkima sake: buk ŠV. DVASIA paeinanti iš DIEVO SŪNAUS, o visai ne iš DIEVO TEVO. Todel Konstantinopolio susirinkimas ir i-trauke i simboli ta tiesa, kad ŠV. DVASIA paeina iš DIEVO TEVO.

7/ Ir nuo SŪNAUS sakoma FILIOQUE. Nikejos ir Konstantinopolio simbolija atsirado vienas zodis viršiaus "FILIOQUE". 8/ Ji pagire Šv. Maksimas ir Vyskupu susirinkimas Gentilijake /GENTILLY/ sale Paryžiaus 767 metais. 9/ 808 metais tulas graikas vienuolis kaltino kitus, kad tas zodis sugadino Apaštalu Sudejima. 10/ 858 metais Graiku Ciesorius užpykes ant Konstantinopolio Patrijarko šv. Ignoto, numete ji nuo sosto ir i-streme iš miesto, o vietoj jo pasodino savo mylimaji ministeri Fotiju, kuris savo žmona uždare i vienuolyna ir per 8-nias dienas suskubes isisventinti Vyskupu, tapo Konstantinopolio Patrijarku.

11/ Popiežius Nikalojus I-as skaudžiai Fotijų nubaude, bet jis nepaklause. 12/ Fotijus su Ciesoriaus pagelba padare atskala Bažnyčioje, už žodi "FILIOQUE". Bet Šv. Ignatui mirus ta atskala išnyko ir pats Fotijus sugrižo po Šv. Tėvo Valdžia.

13/ Rytuose Fotijaus įpėdinis Mykolas Kerularas XI amž. iš puikybės -nepakente Popiežiaus valdžios ir už žodi "FILIOQUE" atskyre Konstantinopoli su visa rytų šali mi nuo Bažnyčios. 14/ Ta atskala vadinasi Pravoslavija. 15/ 1439 metais birželio 4 Florencijos mieste buvo suvažiave katalikų ir pravoslavų Vyskupai. 16/ Pravoslavai ėteike katalikams pasižadėjimą rašta. "Mes vienijames ir tikime, kad Šv. DVASIA PAEI NA IS TEVO IR SUNAUS kaipo iš vienos pradžios ir vienos priežasties". Ant to prisipa žinimo pasirasė visi ten buvusieji pravoslavai, išskyrus Morkų Eugeniką, Efezo Vyskupa. 17/ Neuzilgo užmiršo tą sutarti. Maskvos Didysis Kunigaikštis uždraudė ja skelbti Rusijoje. 18/ Brevijoriuje paskirta, kad sekmadieniais pabaige pirmosios valandos psalmes, kunigai kalbetų taip vadinamąjį Šv. Atanazo Simboli. 19/ I-mas Įsakymas jį kalbėti išėjo IX amž. 20) Bet 670 metais jis jau, tur but, buvo žinomas susirinkusiems Vyskupams Augutodume.

21/ Šv. Atanazas Aleksandrijos Vyskupas, visą savo amžių kovojo su klaidatikiais 22/ Spejama, kad tą Simboli sustate Šv. Ylaras Arelatiškis, ar Šv. Vincentas Lireniškis, kurie mirė V-me amž, tačiau tikros žinios nėra. 23/ Bažnyčia naudojasi tuo Simbolium, kovodama su Priskillos klaidomis. 24/ 1215 metais Romoje, Popiežiaus Inocento III-jo susaukti Vyskupai ginti tikėjimas nuo naujai atsiradusių Albigensų ir kitų. 25/ Tam tikslui tapo naujas Sustatymas, tikėjimo tiesų Surašymas pridėdant svarbiausias tiesas. 26/ XVI-jo šimtmečio pradžioje Vokiečių šalyje iškylo Liuterio klaida.

Todel Popiežiaus susaukti Vyskupai į Tridento miestą, pasmerke Liuterio klaidas. 27/ Pasmerkdamį Liuterio klaidas, tam tikslui Popiežius Pijus IV isake Sustatyti naują tikejimo tiesų Surašymą. Jis vadinasi Tridentiškis Simbolis. 28/ XIX amž. Pijus IX į Romą susaukė suvažiavimą, tas vadinasi Vatikaniškiu.

Vyskupai apskelbė Popiežiaus neklaidingumo tiesą 1870 metais. Po 7-nių metų tapo įtraukta į Tridentiški Simboli. 29/ Vartojami labiausiai katalikų Bažnyčios yra šitie tikejimo Surašai: 1) Apastalu Sudėjimas. 2) NIKEOKONSTANTINOPOLITANISKIS 3) Šv. Atanazo ir 4) Tridentiškis. LEPTERANISKASIS dabar beveik visai nevartojamas. I-sis Skiemuo. "Tikiu į Dieva Teva visagalinti, Sutvereji dangaus ir žemes". 1/ Lateraniskame Susirinkime 1215 metais. Vyskupai ir Popiežius Inocentas III, pasmerkdamį Albigensų ir kitų klaidatikių pažiuras. 2/ 1910 metais rugsejo 1 diena Popiežius X paskelbe rašta "SACRUM ANTIISTITUM", kuriuomiliepe & liepe -isake, kad visi kunigai prisiektų, jog neprisideda prie Modernistų klaidų.

Apie Tikėjimą. Žmogus tiesą pažinti gali trejopu budu: 1) Pats prie tiesos prieidamas. 2) Savo protu susekdams. 3) Ir iš kitų gaudamas patirti. Juos paprastai vadiname; tiesos pažinimo šaltiniais, bet tiesos igijimas nėra taip jau lengvas daiktas.

Dievo pasakymas yra pats geriausias tiesos patirymo šaltinis, nes jis vienas tera grynai tyras neprieinamas klaidai. Angamtinis tikėjimas yra, tai pripažinimas Dievo Apreikštos Bažnyčioje saugomos tiesos. 4) Kas kita yra tikėjimas, o kas kita yra žinojimas. Mes matome dvejoją tikejimą; butent gamtinį, kada žmogus tiki žmogum, ir antgamtinį, kada žmogus tiki Dievu. 5) Dievas yra tiesa ir tos tiesos, kurias Dievas apreiske žmonems, yra butinai jiems reikalingos, kad galėtų gerai gyventi čia žemeje

ir eiti amžinosios laimės keliu. 6) Kad galėtume tikėti. A) Kad Dievas tikrai yra. B) Ir kad Dievas tikrai apreiškė mums skelbiamą tiesą. 7) Prie gero proto ir geros valios tikėjimas neapsieina -be antgamtinės Dievo malonės. 8) Viešpats Jezus apreiškė: kad nei vieno išganymui naudingo darbo, nors ir mažiausio, žmogus negali padaryti be Dievo malonės. 9) Prie tikėjimo reikia proto, valios ir Dievo malonės. Jei vieno iš jų nėra, -nėra nei tikėjimo. 10) Apieikštųjų tiesų tėra viena visoms, bendra priežastis, tai yra Dievo pasakymas. 11) Bažnyčia neturi teisės nei pridėti nei atimti, ką nors iš Dievo Apreiškimo. Ji tik turi priederma tą Apreiškimą saugoti, kad žmonės jo neiškreiptų, ir jį žmonėms skelbti. 12) Klaidatikiai Semipelagijonys tvirtina, kad tikėjimas yra gamtinis. 13) II-ras Vyskupu Suvaziavimas Arauzike 529 met. prie Popiežiaus II-jo Bonifaco priminė klaidatikiams Sv. Povilo žodžius. Dievo malone jus išgelbėjo per tikėjimą; ir tad ne iš jūsų yra: nes Dievo dovana yra. (Eph,2-8) Ir nuo savęs pridėjo. "Kurie sako, kad tikėjimas, kuriuomi tikime į Dievą, gamtinis esąs, tie visi Kristaus Bažnyčiai svetimi yra".

14) Per krikštą, Dievo malone suteikia kūdikiui ir tikėjimo malone, kuri tam sykiui lieka nematoma, kaip branduolio gyvybė rėšuto kevale. 15) Krikštas suteikia kūdikiui tikrai malone, reikalinga tikėjimui, o valios apsaugojimas ir proto išmokymas turi ateiti iš kitur.

APIE PAČIAS APREIKSTASIAS TIESAS.

1/ Kas nežino, kad Dievas yra, tas negali nei tikėti į Dievą, nei Jo mylėti, taigi be žinojimo negali būti nei tikėjimo. 2/ Einantiems prie Dievo reikia žinoti, kad Dievas yra ir kad Jis yra atlygintojas už gera ir bloga. Ta pati atkartoja Popiežius Inocentas XI 1679 metais.

Atkartojimas Svarbesniu Tikėjimo Pažinimui Dalyku. Žmogus turi tris priemones tiesai pažinti: jausmus, protą ir kitų pasakymą, o Antgamtinis Tikėjimas yra pripažinimas Dievo apreiškto tiesos ir Bažnyčioje saugojamos jos. Tikėjimą sudaro protas, valia ir Dievo malonė. Tikėjime yra du daiktai, tiesa į kurią tikime, ir priežastis dėl kurios tikime. Tikėjimo tiesų yra daug, o priežastis visoms yra ta pati. Ji susideda iš trijų laipsnių: Dievo Apreiškimo. Bažnyčios neklaidingumo ir jos neklaidingumo irodimų. Tikėjimo dorybes veiksmai sueina trys daiktai: Žmogaus protas, kuris pripažįsta tiesą. Žmogaus valia, kuri tą tiesą brangina. Ir Dievo malonė, kuri padaro tikėjimo naudingumą amžinajam gyvenimui.

Nuodemes Priešingos Tikėjimo Dorybei.

1* Dvi pavojingiausios niektikysčių rusys yra Ipnotizmas ir Spiritizmas. 2* Mokslininkai prityrė, kad iš 100 žmonių nuolatai užsiimančių spiritizmu, 75 išėina iš proto. Yra mirtina nuodėmė prisidėti prie spiritizmo, arba juomi naudotis, arba nors vaikščioti į spiritistų susirinkimus. Visokie burtai ar jie kenkia artimui ar nekenkia, visuomet juos darančiam ir tikinčiam yra nuodėmė.

TIKĖJIMO NEPRITEKLIAS NUODEMES.

1/ Didžiausia šitoje rusyje nuodėmė yra bedievyyste. A/ Antroji mažesne yra stabmeldyste. B/ Mažiau už stabmeldžius klysta netikėliai, tai yra, žydai, magometonai, arijonų likučiai ir racijonalistai pripažįstantieji vieną Visagalintį ir Amžinąjį dangaus ir žemės Sutvėrėją. Jų klaida yra tame, kad nepripažįsta Švenciausios Trejybės ir Viešpatį Jėzų priskaito prie žmonių.

2/ Eretikai Ir Klaidatikiai: Yra tie, kurie vienu tiesu nepripažįsta kiti kitų, bet jie pripažįsta Dievą ir Švč. Trejybę. 3/ Pradžioje XVI-jo šimtme. daugiausiai priviso klaidatikių. Tada jie pradėjo vadintis protestantais, nes protestavo prieš Bažnyčios Vyriausybės įsakymus ir pamokinius. 4/ Visi klaidatikiai nepripažįsta tikrosios Kristaus Bažnyčios.

Graikiškai Schizma= lietuviškai atskala, schizmatikai= atskalūnai. 5/ XI-jo šimtmečio viduryje pasidarė didžiausia atskala, tada graikų vyriausybė nenorėjo pripažinti ant savęs Popiežiaus Vyriausybės. 6/ Atsiskirusios nuo Popiežiaus Graikija, 2/ Serbija, 3/ Bulgarija, 4/ Rumunija, 5/ Rusija.

NETIKEJIMO PRIEZASTYS: 1/ Savo tikėjimo nežinojimas arba mažai žinojimas. 2/ Palaido gyvenimo pamegimas, nes tai katalikų tikėjimas jį varžo, vedamas teisingų kelių į laimę. 3/ Kieno rankos suteptos artimo krauju arba svetimu pinigų bei kitokių turtu. Kas mirksta girtybės arba paleistuvystės purvuose. Kas su svetima žmona gyvena arba su svetimu vyru, tiems tereikia tik priekabių paniekinti Bažnyčią ir Dievą.

Ištvirkeliai tampa bedieviais beveik nei nežinodami, tik sąžinė kartais juos graužia, bet jie pripranta jos neklaudyti. 4/ Šitus išvardintus žmones, nei geriausias tikėjimo pažinimas nesulaikys prie tikėjimo. Kuo geriau jie pažįsta ir Dievo tiesas, tuo labiau jie jų nekencia ir tuo aršesni tampa Bažnyčios priešai. Bet Dievo malonė ir juos gali paveikti.

PRISIMINTINOS TRYS TIESOS: 1/ Neužtenka tiek mokėti, kiek išmokame maži, bet reikia nuolatos lavinti protą ir valią tikėjimo tiesomis užaugus. 2/ Tingėjimas, užaugus, sulig savo priedermių mokintis tikėjimo jį pagilinant, atneš žalos ir pagundų tikėjimo dorybei. 3/ Nelaikas tikėjimo tiesoms nagrinėti, kada kankina pagundos, bet reikia anksčiau jas tvirtai žinoti.

NETIKEJIMO KALTE: 1/ Ji yra dvejopa, nes vieni jos nežino, o kiti žinojo, bet atsisakė tikėti ir ją atmetė. 2/ Neprieėjusieji prie tiesos, bet trokštantieji ir ieškantieji jos neturi nuodėmės už tai, kad dar jie nepažino. Jie gali būti išganyti, nors miršta pirma negu pažįsta tiesą. Šitokie žmonės atrodo klaidatikiai, o Dievas regi jų širdis ir laimina jas. Bažnyčios mokslas juos vadina; materijaliais paklydeliais delto, kad jie tik paklydimo medžiagą teturi savyje, bet klaidos dvasia nesiekia jų sąžinių. 3/ Kurie pažinę tiesą ir atsisakė ją tikėti; vadinosi formaliais išklydeliais.

TIKEJIMO PAVOJAI.

1/ Dalyvavimas klaidatikių pamaldose. Vaikščiojimas į klaidatikių pamaldas yra ne vien pavojus tikėjimui, bet ir didelė nuodėmė. Didesnis pavojus tikėjimui yra dalyvauti apeigose ir klausyti klaidatikių pamokslų. Labai didelis pavojus tikėjimui yra jaunimui, pažintis su klaidatikiais asmenimis -priešingos lyties, nes iš jų pažinčių atsiranda meilė, o dažnai ir moterystė. Nuodėmė yra imti moterystės palaiminimą, klaidatikių bažnyčioje, nuo jų dvasiškijos. Blogų knygų ir laikraščių skaitymas, kurie užnuodią polengva žmogaus širdį ir atneša daug žalos, prisidėjimas prie blogųjų draugijų. (Pavojus tikėjimui yra per greitą moterystę, ir tarp katalikų/. Pastaba: Kas savo valia ieško pavojaus savo tikėjimui, arba galedamas nevengiant to pavojaus, tas skaudžiai nusideda Dievui ir tiesai.

Antroji Dalis. "DIEVAS, JO YPATYBES IR VEIKIMAS".

1/ Dievą pažinti reikia tirinėjant protu, o ne akimis, nes žmogaus akys dvasios negali matyti. Kaip ir kitų gamtoje esančių daiktų, kurie yra susekami tik protu. 2/ Bedievių klaidų pradžia yra tame, kad jie mintija, buk tikrai medžiaginiai daiktai yra tikrai, o visa kas neturi kūno, neturi nei buities. 3/ Šitoji klaida vadinasi MATERIJALIZMAS. 4/ Taip daugelis mintija iki šiol ir išveda, buk nesa Dievo delto, kad Jis kūno neturi. Kas kita neturėti kūno, o kas kita nebūti. Neturėjimas kūno ir buvimas yra tikras TOS AUKŠČIAUSIOS DVASIOS buvimas ir valdymas mūsų visu.

Kas netingi mintyti, žiūrėdamas į gamtą, tas mato, jog ji protingai sutvarkyta - surengta. 5/ Visi daiktai, iš kurių padarytas pasaulis, turi pradžią ir turės pabaigą. Bet TA IŠMINTIS žinojo, kaip ir kiek duoti žemei oro, vandens ir kitų daiktų, kad gyvybė galėtų pletotis. Bet kartu TA IŠMINTIS buvo pirmiau už pasaulį. TA DIŠMINTIS DŽIOJI IR GALINGOJI IŠMINTIS, iš kurios padarytas pasaulis, tai ne tuščias žodis.

6/ Ji yra buvusi pirmiau už visų matomus ir nematomus daiktus, kurie yra jos sutverti, IR TOJI IŠMINTIS YRA AMŽINA - TAI YRA DIEVAS. 7/ Visi lengvai gali suprasti, kad DIEVAS yra, tik reikia turėti nesugedusią širdį ir protą, papratusi eiti tiesioginiu keliu, kuris yra protavimo kelias. 8/ Dvi galimybės yra Dievui pažinti: 1/ Iš paties Dievo Apreiškimo. 2/ Mintijant apie pasaulį ir jo sutverimą.

BUITIES LAIPSNIAI: 1/ Išmintis ir dorybė, taipgi yra buitis, nors nieko nesveria neturi nei kokybes. 2/ Šviesa ir išmintis yra buitis, o tamsa ir puikybė nebuitis. 3/ Dvasių pasaulis irgi yra buitis, ir ten daugybė buities, nes sielos, angelai ir pats Dievas yra Dvasios, o ne kūnai ir medžiaga.

KŪNO IR DVASIOS SKIRTUMAI. 1/ Pats savo sielą, žmogus tiesiog jaučia savyje, jei tikrai išpildo dvi sąlygas; butent *) 1) Jei turi nesugedusią dvasią. (2) Jei išsilauko ramiai. DIEVA žmogus lengvai pažįsta iš Jo veikalų - žmoguje ir gamtoje, o apie angelus gauna žinoti tik iš DIEVO APREIŠKIMO. 2/ DIEVAS yra buitis, kuriai nieko netruksta, kuri neturi jokios ribos. 3/ DIEVAS YRA ABSOLIUTAS, NESIMAINAS, AMŽINAS, visos buities šaltinis.

PRIEMONES DIEVUI PAŽINTI.

Pati gamta savo tvarinių sutvarkime, išreiškia TREJYBES paslaptį. Bet pagrindinis į SVENČIAUSIAJĄ TREJYBĘ YRA DIEVO APREIŠKIMAS, todėl mūsų žmogiskasis protas turi tuo remtis tikėdamas VIEŠPATIES JEZAUS ŽODŽIAIS.

DIEVO ASMENŲ SANTIČIAI. 1/ Dievuje prigimtis ir Tėvo ir Sūnaus yra tą patį. Ji yra amžina ir gimti negali. 2/ Dievuje gema tik asmuo. Nors ir asmuo Dievuje yra amžinas, tačiau jis gema, o Jogimimas taip-gi skiriasi nuo visų giminių gimimų, žinomų žmonėms. 3/ Dievo Sūnus visuomet buvo užgimes. Jis gema praeityje, gema dabartyje, gema ateityje. Jis gema dabar, ir pasauliui pasibaigus taip-gi jis gema.

4/ Tas nesimainantis žodis GEMA praeičiai, dabarčiai ir ateičiai, reiškia, kad AMŽINASIS ANTROJO ASMENS GIMIMAS VISAI NESIMAINO. 5/ Atrojo Asmens gimimas. Jis gema iš vieno Tėvo. Dievas Tėvas nėra Dievo Sūnaus pradžia nei šaltinis, nes viena judviejų prigimtis yra amžina ir neturi jokio šaltinio. 6/ Tačiau pirmajam Dievo Asmeniui priklauso PIRMENYBE. Nors tos pirmenybės neturi Antrasis Dievo Asmuo, bet-gi nei kiek delto nėra mažesnis, nei menkesnis, nei jaunesnis, nei kokiu kitu būdu žemesnis už pirmąjį.

ŠVENTOJI DVASIA. Viso pasaulio Vyskupų suvažiavimas Florencijoje 1439 metais

sutare, o Popiezius Eugenijus IV liepos 6-ta diena tu metu apskelbe: "Kad Sv. Dvasia is Tevo ir Sinaus amžinu budu yra, ir savo butybe, kaip ir savo Asmeni turi drauge is Tevo ir Sinaus, ir is abiejų amžinu budu kaipo is vienos pradžios ir vienu kvepimu eina". /Dene. XII - 691/.

SV. TREJYBE IR SUTVERIMAI. 1) Žinodami Asmenu skirtuma ir prigimties vienybe Dievuje, galime permanyti ir pasaulio sutverima. 2) PASAULIO SUTVERIMAS YRA DIEVO PRIGIMTIES VEIKIMAS. Tie visi veiksmai yra išviršiniai. 3) Vidujiniai veiksmai tarp pačiu Dievo Asmenu. *1 Kad Dievas Tėvas pažista Sūnu. *2 Kad Tėvas ir Sūnus myli Sv. Dvasia. Tačiau ir tie vidujiniai veiksmai pripildo Dievo prigimti, ir tokiu budu, tampa visos Švenčiausios Trejybės veiksmis.

Šv. Trejybe ir isikūnijimas. 1/ Mat isikūnijimas ivyko tokiu budu, kad žmogaus prigimtis užgime be žmogiško asmens, kurio vieta užėmė Dievo Asmuo. 2/ Tačiau Dievo Sinaus isikūnijimas buvo visos Šv. Trejybės veikalas ir nutarimas.

Materalizmo klaida, Kanto bei Lapace'o nuomone.

Kalbama, kad pradžioje atsiradusi tik viena dulke /atomas/ ir taip šimtams metu begant atsirado daugiau, paskiau pasidare tešla ir ji atausus virto žeme bei žvaigždėmis. *** Panteizmo ir Monizmo klaida. *** 1/ Jie tvirtino, buk yra tik viena amžina butis, arba Dievas ir kad visi pasaulio diktai yra tos amžinos buties apsi-reiškimai. 2/ Tokiu budu iseina, kad kiekvienas daiktas yra Dievas ir visi esantieji daiktai, taipogi yra Dievas.

TIESA APIE PASAULIO PRADŽIA.

1/ Iš paties Dievo lupu mes žinome, kad Jis sutvėrė viską. 2/ Dievui sutveriant koki nors daiktą, ne savaimė tas daiktas iš nieko atsiranda, bet Dievo galybe yra jo atsiradimo priežastis. 3/ Nebutis negali pati pavirsti buitimi, bet Dievas yra begaline buties pilnybe. 4/ Ir iš tos pilnybes yra visi Jo sutvertieji daiktai. 5/ Visose pažvalgose i pasaulio pradžia matėme klaidų; tik viename Dievo Apreiškime kataliku Bažnyčios moksle -nera klaidos. Delto ji mes turime ir priimti.

GEOLOGIJOS PERIJODAI IR DIENOS.

1/ Giliai isiziūreje i Sv. Rašta, pastebėsime, kad pasaulio visatą dalina i tris erdves: 1 Šviesos Erdve, 2 Vandens Bei Oro Erdve, ir 3 Žemės Erdve. 2/ Ir kiekvienoje erdvėje SV. RAŠTAS PAŽYMI TRIS LAIKUS: Betvarkės laiką, sutvarkymo laiką ir papuošimo laiką.

3///. Švenraščiui rūpėjo itikinti skaitytojas ir visus žmones ieskančius tiesos, kad ištiso pasaulio visata, su jos medžiaga, tvarka ir papuošimu, ne iš kur kitur yra atsiradusi; turedama pradžia ir visa palaikima iš DIEVO, nes DIEVAS yra pasaulio atsiradimo ir palaikimo priežastimi.

4/ Pasaulio sutverimas ir jo palaikimas, bei visa kas jame yra, matoma ir nematoma, regimi ir neregimi dalykai, turi pradžia iš Dievo ir Dievas visa tai palaiko, savo didybe ir savo pilnybes didumu, kur žmogaus protui per aukšta yra tai viska išnagrineti ir suprasti.

5/ TIKĖJIMAS VISA TAI ATBAIGIA, ir be tikėjimo -veltui yra protavimas ir ieskojimas, visu Dievo paslapčiu išrišimo bei išaiskinimo, nes tam žmogaus protas yra persilpnas, nes žmogus negali prilygti Dievui, nes jis yra Dievo sutverimas.

1/ Žmogaus prigimtis yra medžiaginė, arba kūnine. 2/ Mūsų pačiu prigimtyje yra

DVASIOS IVAIRUMAS.

1/ Mokslas apie kūną vadinasi SOMATOLOGIJA. 2/ Mokslas apie dvasią vadinasi PSICHOLOGIJA. 3/ Delto suskirstymas žmonių sulig dvasios ir kūno įvairybių vadinasi PSICHOLOGIŠKAI SOMATOLOGISKU SUSKIRSTYMU.

4/ Tas suskirstymas eina dvejomis stambiausiomis žymėmis: butent VEIDO SPALVOS VARSA IR KALBA.

MINTIS. 1/ Protavimas tad yra isminties tikroji žymė. 2/ ZOOLOGAI, mokslininkai kaskart labiau pasiliosuoja nuo ANTROPOMORFIZMO KLAIDOS ir pripažįsta, jog gyvuliai nekalba delto, kad neturi minčių, kurias galėtų išreikšti.

ŽMOGUS YRA DIEVO PAVEIKSLAS.

~~8/100~~ 1/ Šv. Raštas, kalbėdamas apie žmogaus sutverimą, prideda taip-gi, kad žmogus Dievo paveikslas ir panašumas. 2/ Pirmutine tad ypatybė, dėl kurios žmogus gali vadintis Dievo paveikslu ir panašumu. YRA ŽMOGAUS SIELA.

3/ Ta paveikslą turi maži ir dideli, geri ir blogi žmonės. 4/ Pasalyje yra EVO-LIUCIJA, arba eėjimas iš žemesnių daiktų į geresnius. 5/ Panašumas yra ir žmogaus kūryboje ir gerų darbų, nes Dievas nori tik gero, o jei žmogaus darbai ir pareigos yra tinkamai atliekamos, tai jis daro gero žmonijai ir sau ir yra tarpininkaujantis kūrybos darbe.

ŠV. RAŠTAS IR MOKSLAS APIE ŽMOGŪ.

1/ PSICHOLOGIJOS mokslas parodo, jog žmoniška pirmyneiga ir ypač mintijimo prigimtis, liūdi, kad mūmuse yra nematerijale dalis, NETURINTI DALIŲ, delto negalinti išnykti kūnui mirus. 2/ Šv. Raštas prie to prideda, JOG TA NEMATERIJALE DALIS YRA DIEVO IKVEPTOJI, iš mūsų kūnų, GYVYBES DVASIA, jog ji kūnui mirus pasilieka gyva. Jog jos amžinoji laimė ir nelaimė, priklauso nuo jos darbų, JOG ANT JOS ŽMOGUJE YRA DIEVO PAVEIKSLAS. 3/ Prie tų žemiškojo ir antgamtinio mokslo išrodymų, mūsų pačių prigimties jausmas šaukiasi į DIEVĄ, kurs yra Dangaus ir žemės Viešpats, ir taip mūsų siela kilsta iš savo kūniškumo prie savo Sutverėjo -Dievo, prie to vienintelio tikslo.

Viena tos rušies bulti, kuria pats žmogus jaučia savyje, vadiname siela.

YRA ANGELŲ IR JU PRIGIMTI.

Dvasines prigimties rušį, aukštesnę už žmogaus sielą, bet apribota ir žemesnė už DIEVĄ vadiname angelais. 1/ Kadangi angelai neturi kūno, tai žmonės žinių apie angelus negali gauti iš mokslų, turinčių vien kūnui ištyti. 2/ Angelų buvimą tik žinome iš DIEVO APREIŠKIMO, o taip pat ir apie jų prigimtį.

ANGELAI IR VIETA.

1/ Dievas yra visur tuo pačiu laiku, nes Dievas yra be ribų ir be krašto. 2/ Angelai yra apriboti, bet jie skiriasi nuo kūnų apribojimo. 3/ Angelas neapima tos vietos kurioje jis yra. Į tą pačią vietą gali patalpinti kitą kūnini ar nekūnini daiktą.

4/ Kūnui užima vieta CIRKUMSKRĖPTYVIŠKAI arba apimtinai, o dvasios yra vietoje DEFINITYVIŠKAI arba veiktinai. 5/ Geriausiai ta skirtumą parodo tas dalykas, kad kūnus gali matuoti išilgai, skersai ir į aukštį, o dvasios negali matuoti nei vienaip. 6/ Dvasios gali savo jėgą ir veikimą susyk ir tiesiog perkelti ten kur nori.

ANGELŲ ISMINTIS.

1/ Žmogaus prigimtis yra medžiaginė, arba kūninė. 2/ Mūsų pačių prigimtyje yra

1-jo Tomo Studijų Pabaiga. 1947 gruodžio 30 diena, bet dar kai ką pasizyvesiu iš ju
siek tiek dvasios. Jos veiklumas labiausiai pasirodo mūsų mintijime. 3/ Taigi iš dvasios
sinės mūsų mintijimo dalies galime šiek -tiek numanyti angelų išmintį. 4/ Skirtumas
tarp mūsų minties ir tarp angelo, yra daug didesnis, negu tarp giles ir ažuolo.

5/ Žinoma, kad angelai neturi galybės išpėti vidujines žmogaus mintis ir jo va-
lios pakrypimus tol -kol tie daiktai nėra išreikšti bet koku viršutiniu ženklu. 6/
Angelų protas, kad išpažintų -pažintų tiesą, turi prilygti daiktus. Tuomi angelų
protas skiriasi nuo Dieviskojo.

Dievo išmintis nepriklauso nuo daiktų, o daiktai nuo jos. 7/ Žmogaus protas taip,
kaip ir angelų yra priklausas nuo daiktų. 8/ Angelų išmintis sulyginant su žmogiš-
kaja, yra daug didesne negu saulė sulyginant su šv. Jono vabalelio spingsėjimu.

BLOGIEJI ANGELAI.

1/ Gerumas buva dvejopas: gamtinis ir antgamtinis. 2/ Dorinis gerumas buva tada,
kada Dievo sutverimas savo darbais, žodžiais ir mintimis eina prie gero. 3/ Dorinis
blogumas buva tada, kada Dievo sutverimas savo darbais, žodžiais ir mintimis, liuosa
valia krypsta prie blogo.

4/ Dorinis gerumas priklauso nuo asmens proto ir valios. 5/ Daiktai neturintieji
proto nei valios, negali būti geri nei blogi doriniu gerumu. 6/ Jie tik gali būti
geri gamtiniu gerumu. 7/ Angelai turi valios ir proto, jie gali būti geri ir blogi
doriniu gerumu ir blogumu. 8/ Sutverdamas protingus asmenis Dievas norėjo, kad jie
Jį mylėtų, nes Dievas juos mylėjo ir išmeiles sutvėrė. 9/ Bet meilė neturi vertes
be laisves, todėl ir Dievas davė laisvą valią, mybėti Jį arba nekęsti Jo.

GERUJU ANGELU SANTIKIAI SU ŽMONEMIS.

1/ Bausmingi angelų veiksmai. 2/ Meilingi patarnavimai, arba pagelba. 3/ Tarpinin
kavimas tikėjimo apreiškime. 4/ Ir nuolatinė nematoma angelų sargų globa.

ANGELU PASAULIS.

1/ Žmogus įpuola į klaidą delto, kad dvasine jo mintijimo jega yra medžiagos pris-
legta. 2/ Kiekviena medžiaga yra į imtinai arba CIRKUMSKRIPTYVIAI, apribota. 3/ An-
gelų mintis nėra irakinta į medžiagą, delto jų pažinimo jėga nėra ibrukta į vietos
ribas į imtinai, arba CIRKUMSKRIPTYVIAI, delto taip-gi angelai ką patiria tą žino be
klaidos. 4/ Angelai ne visas tiesas žino, kaip Dievas, nes jų išmintis yra apribota,
bet ką jie žino, ta žino tikrai. 5/ Žmogus daug ką užmiršta, bet kuri tiesa ieina į
dvasinę žmogaus atmintį tos nepamiršta. 6/ Angelai ir piktosios dvasios, turi dvasi-
nę prigimtį, tik vieni ją panaudoja blogam, o kiti geram.

7/ Dvasios tarp savės susizino dvasiniu būdu ir jų siunčiama minti, pasiekia tik
tas, kuriam ji yra siunčiama, o kiti jos pagauti negali. 8/ Sutvertosios dvasios,
nors jos yra didžiausios ir gabiausios, tačiau minti pasiekia tik tada, kada minti-
jantis asmuo to nori.

9/ Tėviška Dievo meilė pasirodė, tarp kitko, ir tame, kad sutverdamas dideles
daugybes kuo protingiausių dvasių; visgi apsaugojo mūsų mažyčius protus nuo anu ga-
linčių isikišimo. Nors ir mažas mūsų protas, bet jis yra neprigulmingas, ne tik nuo
piktųjų dvasių, bet ir nuo pačių aukščiausiųjų angelų. Lygiai kaip nuo žemesniųjų ir
mums lygių žmonių.

I-jo Tomo Studijų Pabaiga. 1947 gruodžio 30 diena, bet dar kai ką pasizymėsiu iš jų ištrauku; papildomai.

*****
PRIEZASTYS: Visų nors įvairiausių tikėjimo tiesų pripažinimo, tera viena priežastis. Pirmas laipsnis yra; kad tiesa pripažistame, nes ją Dievas apreiskė. Antrasis žemesnis laipsnis yra: kad Dievas tą tiesą apreiskė, o ne žmones pramanė, žinome iš Bažnyčios skelbimo. Trečiasis, pats žemutinis laipsnis, Bažnyčios skelbimo grynumą žinome iš mokslo, kuris vadinosi: PROTINIAI TIKĖJIMO PAMATAI.

Taip ir įvyko. TRUMPOS PAŽVALGOS APIE PASAULIO PRADŽIA.

1/ Katalikų tikėjimo mokslas. 2/ Graikų išminčių nuomonė, kurie apie 300 metų prieš Kristui užgimsiant, jau buvo supratę, kad yra tik vienas Dievas. Jie vadinosi Platonas ir Aristotelis.

Mažamokslų Klaida. Materelizmas ir Panteizmas. 4/ Panteistai mėgsta glaustis su materejalistais po vienu monistu vardu, nes panteistų yra labai maža, o materejalistų dar gana daug.

TEISYBE. Iš Dievo lupų mes žinome, kad Jis sutvėrė viską. Pirmutiniai Sv. Rašto Žodžiai yra: PRADŽIOJE DIEVAS SUTVĖRĖ DANGU IR ŽEMĖ. /Gim. 1-1/.

1/ Tikrojo Dievo Apreiškimas Sako: "Kad Dievui liepiant atsirado viskas žemė, vanduo, šviesa, oras, augalai ir gyvuliai." /Gim. 1-2/. 2/ Dievui sutveriant koki nors daiktą, ne savaime tas daiktas iš nieko atsiranda, bet Dievo galybe yra jo atsiradimo priežastis. 3/ Visas žmogaus ir pasaulio sutverimas, aprašytas Sv. RAŠTE, yra neiš žmonių atminties, o tik iš DIEVO APREIŠKIMO. DIEVAS YRA AMŽINOJI TIESA IR DIEVAS NEGALI NEI PATS KLYSTI, NEI KLAIDINTI KITUS.

KLAUSIMAI: 1/ Iš kur atsirado gyvybė ant žemės?
2/ Ar mainosi bei dauginosi augalų, bei gyvulių veisles?
3/ Ar žmogaus kūnas yra taip pat išsivystęs iš žemesnių gyvulių, kaip sakysim gražiosios radastos iš paprastųjų, arba gardžiosios kriaušės iš laukinių?
4/ Ar žmogaus siela, su visomis jos jėgomis, yra niekas daugiau, kaip tik istobu lėjes kūnas?
5/ Ar Sv. Raštas nesuklydo, rašydamas apie žmogaus sutverimą?

SV. RAŠTO APRAŠYMAS APIE PASAULIO SUTVERIMĄ.

Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę ir žemė buvo tuščia bei dyka ir tamsybė. Dievas buvo ant gelmes veido. Ir Dievo Dvasia plesdeno ant vandens. Ir tarė Dievas: tegul bus šviesa. Ir šviesa įvyko. Ir regėjo Dievas, kad šviesa buvo gera, ir Jis atidalino šviesą nuo tamsos. Ir šviesa &&& pavadino Jis diena ir tamsa naktimi. Ir tapo vakaras ir rytas pirmosios dienos.

Ir tarė Dievas: tebūnie tvirtybė tarp vandens ir tedalinie vandenys nuo vandens. Ir padarė Dievas tvirtybę ir atskyrė vandenį po tvirtybę, nuo buvusių aukščiau tvirtybes. Ir taip įvyko. Ir pavadino Dievas tvirtybę dangum. Ir buvo vakaras ir rytas antrosios dienos.

Taip-gi Dievas tarė: Vandens esantieji po dangum tesusirenka į kruvą ir tepasi-

roda sausoji žemė. Ir taip įvyko. Ir pavadino Dievas sausumą žemė, o vandeni susi-
rinkimą Jis pavadino jūra. Ir matė Dievas, kad tat buvo gera. Ir Jis tare: Teišduoda
žemė žolę, žaliuojančią bei vedančią sėklas ir vaisingus medžius, vedančius vaisių
ant žemės, sulyg savo rušies, kurių sėklos yra juose pačiuose. Ir taip įvyko. Ir iš-
davė žemė žoles žaliuojančias bei vedančias sėklas sulyg savo rušies ir vaisingus
medžius; kiekviena su sėklomis sulyg savo rušies. Ir matė Dievas, kad buvo gera. Ir
tapo vakaras ir rytas trečiosios dienos.

O tare Dievas: Tebūnie žiburių dangaus tvirtybėje ir teskirie diena nuo nakties
ir teženklinie ir laikus ir metus: kad žibėtų dangaus tvirtybėje ir apšviestu žemė.
Taip ir įvyko. Ir padarė Dievas dvi didėlias šviesas: didesniąją šviesą, kad vadovau-
tu dienai ir mažesniąją šviesą, kad vadovautų nakčiai, ir kad darytų šviesos ir tam-
sos skirtumą. Ir matė Dievas, kad buvo gera. Ir įvyko vakaras ir rytas ketvirtosios
dienos.

Dar tare Dievas: Vandeny teveda ant žemės gyvosios dušios sliauzus ir sparnuo-
čius po dangaus tvirtumą. Ir sutvėrė Dievas didžiasias bangžuves ir kiekvieną gyvą
bei krutančią dušią, kuria atvede sulig savo rušių ir kiekviena sparnuočių sulig sa-
vo veisles. Ir matė Dievas, kad buvo gera. Ir laimino jiems tardamas; augkite ir dau-
ginkites ir pripildykite jūros vandenį ir paukščiai tesidaugina ant žemės. Ir įvyko
vakaras ir rytas penktosios dienos.

Ir tare Dievas: teatveda žemė gyvąją dušią sulig savo veisles; gyvulius ir sliau-
žus ir žemės žveris sulig jų rušių. Taip ir įvyko. Ir padarė Dievas žemės žveris
sulig jų rušių ir gyvulius ir visus žemės sliauzus sulig jų veislių. Ir matė Dievas
kad gera, ir tare: Padarykime žmogų sulig mūsų paveikslo ir panašumo: ir tevišpatau-
ja ant jūros žuvių ir ant dangaus sparnuočių ir ant žverių ir ant visos žemės ir ant
visų sliauzų, krutančių žemėje.

Ir sutvėrė Dievas žmogų sulig savo paveikslo: Dievo paveikslu sutvėrė jį; vyrą ir
moterį sutvėrė juodu. Ir laimino Dievas juos abu ir tarė: augkite ir dauginkites ir
pripildykite žemę ir viespataukite ant jos, ir valdykite jūros žuvis ir dangaus pauk-
ščius ir visus gyvulius krutančius ant žemės. Ir tarė Dievas: Štai daviau judviem vi-
sas žoles, vedančias sėklas ant žemės, ir visus medžius, turinčius savyje savo ru-
šies sėklų, kad būtų judviem valgio ir visiems žemės gyvuliams ir visiems dangaus
lakunams ir visam kas kruta žemėje ir kame yra gyvą dušią, kad turėtų kuomi maitin-
tis. Taip ir įvyko. Ir matė Dievas visą, ką buvo padares ir buvo labai gera ir pasi-
dare vakaras ir rytas šeštosios dienos.

Taigi atbaigti tapo dangus ir žemė ir visas jų papuošimas. Septintoje dienoje Die-
vas užbaigė savo darbą, kurį buvo padares ir septintoje dienoje pailsejo nuo visų
darbų, kuriuos buvo nudirbes. Ir laimino septintajai dienai ir pašventino ją, nes
joje buvo palioves visus darbus, kuriuos buvo sutvėres padaryti.

Šitie yra dangaus ir žemės gimimai, kad tapo sutverti dienoje, kurioje Viespats
Dievas padarė dangų ir žemę ir visokių laukų augmenį, pirma negu išdygo iš žemės ir
visas žalias žoles pirma negu ėmė želti: nes Viespats Dievas nelijo ant žemės, ir
žmonių nebuvo dirbti laukams. Bet versme kilo iš žemės, duodama derlingumo visam
viršui.

1/ Kąstantinopolio Patrijarkas Nestorius mane, būk prigimtis ir asmuo esa tas
pats, todėl V. Jesus, turedamas žmogaus ir Dievo prigimtis, turis taip-gi du asmenis

viena žmogaus, kita Dievo. Dar toliau Nestorius klysdavo, manydamas, kad V. Jezaus
1948 sausio 21 "Buvo mano egzaminavimas pas J. E. Vyskupa Būci M.I. C. Romoje".
I- sios dalies, tai yra, I-jo Tomo studijų egzaminai išlaikyti.

A. kadzionis.

*****

Jau praejo beveik trys savaites, kaip nestudijavau, bet nuo sios dienos, po egzami-
nu, vėl pradėsiu studijuoti: Katalikų Tikybos II-ji Tomas, JEZUS KRISTUS.

*****

TIKRAS DIEVAS.

1/ Treciamie šimtmetyje, Po Kristaus, buvo atsiradusi klaidinga nuomone; buk Jezus
Kristus nesas tikras Dievas, o šiek tiek žemesnis už Ji. Toji klaida labai isigalejo
ketvirtame šimtmetyje., ir labai supurtė visą Bažnyčią.

Tos klaidos žymiausias skelbėjas buvo Aleksandrijos miesto dijakonas ARIJUS.
KATALIKŲ VYSKUPAI, susirinę i NIKEJOS miesta 325 metais, jo klaidą pasmerke, bet
to neužteko: jie dar turėjo susirinkti KASTANTINOPOLYJE 381 metais ir vėl smerkti
Arijaus klaidas. Ilgainiui jos šiek tiek atsiskiede, emė silpnėti ir išnyko.

NIKEJOS IR KASTANTINOPOLIO susirinkimai, vadinosi VISUOTINOMIS SANTARYBOMIS.
Aiškindami Apaštalu Sudėjimo žodžius, praplatino juos ir šitaip išreiškė: "TIKIU...
ir i viena Viešpati Jezu Kristu, Dievo Sūnu, iš Tėvo gimusi pirma visu amžiu, Dieva
iš Dievo, šviesa iš šviesos, tikra Dieva iš tikro Dievo, gimusi, o ne padaryta, tos
pačios SUBSTANCIJOS su Tėvu, per kuri visą kas yra padaryta.

SUBSTANCIJA yra sunkiai suprantamas lotiniškas žodis. Iš pavyzdžių legviau sup-
rantame SUBSTANCIJOS ir NESUBSTANCIJOS skirtumą. Vanduo yra substancija, o vandens
tekėjimas nėra substancija. Žmogus yra substancija, o veiksmas ar eiseną nėra subs-
tancijomis.

Substancijų yra kūninių ir nekūninių. Kūnines substancijos turi šiek tiek ilgio
pločio, aukščio, svorio. Ilgis, plotis, aukštis, svoris vadinasi ypatybes. Nei ypa-
tybes, nei veiksmi nėra substancijos, bet priklauso substancijoms.

Sakydami, kad Dievo Sūnaus ir Dievo Tėvo yra ta pati substancija, mes pareiškiamo
kad judvieju yra viena prigimtis. Kas mažai moksliskai supranta substancijos žodi,
tiems yra isreikšta, jog Jezus yra Dievas iš Dievo, šviesa iš šviesos, o mokytus pa-
akino, kad Jis yra vienos substancijos su Tėvu. /Toji Santarybu mintis, yra prieina-
ma visiems/.

Graikiškai tariant substancija iseina "USIA". Vienos substancijos daiktas-sakosi
HOMOUSIOS. Arijaus sekejai kalbedami apie V. Jezu i žodi HOMOUSIOS ispaude viena ma-
za raide "I" ir isejo "HOMOIUSIOS", bet šitas jau reiske, kad ne viena substancija
Tėvo ir Sūnaus, tiktai panaši.

Taciau Dievas yra apreiškes, jog Tėvo ir Sūnaus substancija yra ne vien panaši,
bet ta pati. Klaidos sekejai, iterpdami viena maža raidele i Bažnyčios istarme, vi-
sai pakeisdavo tos istarmes minti. Už tai Bažnyčia juos pasmerke.

TIKRAS ŽMOGUS.

1/ Kastantinopolio Patrijarkas Nestorius mane, buk prigimtis ir asmuo esa tas
pats, todėl V. Jezus, turedamas žmogaus ir Dievo prigimtis, turis taip-gi du asmeniu

viena žmogaus, kita Dievo. Dar toliau Nestorius klysdavo, manydamas, kad V. Jezaus motina nėra Dievo motina.

Bet Efezo Santaryba 431 metais - jo nuomonę pasmerke. Kada jau nebeliko abejones jog Jezaus Asmuo yra tik vienas, tada atsirado žmonių sakiusių, kad Jo ir prigimtis buvo tik viena, susidėjus iš dviejų prigimčių: Dievo ir žmogaus.

Šitos nuomones skelbėjai vadinosi MONOFISITAI, nes graikiškai monos reiškia viena ir fysis reiškia prigimtis. Toji nuomone buvo klaidinga, ir Chalkedono Santaryba 451 metais Monofisitus pasmerke.

3/ Kaikurie Monofisitai paklausė Bažnyčios balso, pasireiškusio Chalkedono Santaryboje, bet ne visi. Jie sakė, kad V. Jezaus prigimtys buvo atskiros, bet tie daiktai, kurie yra žmogaus ir Dievo prigimtyse, nepasikartoja Jame.

Taip žmogus turi valią ir Dievas turi valią, todėl V. Jezus teturėjęs tik viena Dievo valią, o ne dvi valias, kaip turėjo viena Asmenis, o ne du asmenis. Šitos pažiūros skelbėjai vadinosi MONOTELITAI, nes graikiškai monos reiškia viena, o teleia reiškia valią. Bet ir Monotelitų nuomone buvo klaidinga. Nes žmogaus prigimtis be žmogiškos valios nebūtų pilna, o V. Jezus turėjo pilną žmogaus prigimtį su žmogaus valia. Jis neturėjo žmogaus asmens, nes asmuo nėra prigimties dalis ir todėl žmogaus prigimtis gali būti pilna be žmogaus asmens.

Kai kam rodesi, kad V. Jezus neturėjo sielos, nes jos vieta atpildžius Dievybe, bet tai taip-gi buvo klaida, nes žmogaus prigimtis, be sielos, būtų nebe žmogus, o gyvulys.

Antrasis Dievo Asmuo vienijosi su žmogaus, o ne su gyvulio prigimtimi.

Bet pripažįstant dvi valias V. Jezuje, reikia atminti, kad juodvi niekuomet nebuda-vo priešingos viena kitai.

4/ Bažnyčia senai pasmerke; lygiai Monotelitus tepripažįstančius tik viena valią dviem V. Jezaus prigimtim, kaip ir tuos, kurie nepripažino Jam sielos. Tos klaidos jau senai išnyko iš Europos krikščionių, tik Azijoje jų dar kur-ne-kur užsiliko.

JEZAUS VARDAS.

1/ Vardas yra žodis primenas asmenį, arba Dievo sutverimą, turinti proto.

2/ Žodis Jezus buvo Jo Asmens vardas. Žodis Kristus buvo pridėtas prie vardo pasižymėjimo priminimas. Išganytojo vardą Jezus mes tariame taip, kaip ji taria lotinų kalba. Bet tas žodis yra imtas iš senosios žydu kalbos, kuri ji tardavo JEHOŠUA.

Lietuviškai tas žodis reikštų Išgelbėtoja. 3/Tokie žmonės, kurie gyveno pirma V. Jezaus, bet iš tolo buvo panašūs į Jį ir yra minėti Sv. Rašte, vadinosi MESIJO TIPAI. Pranašai V. Jezu vadindavo Mesiju, kalbėdami apie Jį žodžiais, o TIPAI gyvenimu ir elgesiu pranašavo Jo busimū darbus.

4/ Žinant, kad V. Jezus yra Dievas, kartais tarp krikščionių kildavo abejonių, ar Jo vardas yra Dievas, ar ne. Bet mes jau matėme, kad vardai nėra SUBSTANCIJOMIS. Jie yra tiktai garsai, primenantieji asmenis.

Taip ir V. Jezaus vardas nėra SUBSTANCIJA, nėra nei Dievas, o primena Dievo Asmenį. Kas tenka vardui, tas tenka asmeniui. Kadangi Jezaus Asmuo yra Dieviškas, tai Dievišku garbinimu galime ir turime aukštinti V. Jezaus vardą.

5/ Kristus yra imtas iš graikų kalbos, kurioje ji taria: CHRISTOS. Lietuviškai tariant reikėtų tą žodį sakyti PATEPTASIS.

Sitas graikų kalbos žodis reiškia visai tą patį, ką žydų žodis MAŠIAH. Žydiską žodį MAŠIAH lotiniškai kalbantieji truputi pakeisdavo tardami "MESIJAS". Taigi Mesijas ir Kristus yra visai tas pats žodis, nevienai tariantas graikų ir žydų kalbose.

KRISTUS, MESIJAS IR JEZUS REIŠKIA TA PATI ASMENI DIEVA IR ŽMOGU, pasaulio Išgelbėtoja, vienatines tikrosios tikybės skelbėja, kurs už mus nesigailėjo paaukoti Savo gyvybes. 6/ Geriausiai yra V. Jezaus vardą gerbti švariu elgesiu. Švarumą pirmiausiai reikia laikyti savo sieloje, kad joje nebūtų nuodemės, nei šlykščių norų.

Antras svarumas yra namuose, kad mūsų gyvenamoje trioboje būtų svaru, ne tik grūdys, stalai, bet ir sienos, kad nebūtų nepadorių paveikslų, nekatalikiškų -nepadorių knygų ir laikraščių, nepadorių kalbų, nei blogo elgesio.

Trečias svarumas, kuriuomi garbiname V. Jezaus vardą yra viešas, butent, kad sąžiningai atliktume savo pareigas; netingėtume dirbti, neapgaukintume pirkdami ir parduodami, neklaidindami lengvai itikinčių žmonių.

JEZUS KARALIUS.

1/ JEZUS KRISTUS yra mūsų VIESPATS ne vien dėlto, kad Jis yra Dievas, bet ir dėlto, kad Jis yra KARALIUS. 2/ Šv. Tevas Pijus XI-sis 1925 metais įvedė KRISTAUS KARALIAUS iškilme, švenčiama paskutiniame spalio mėn. sekmadienyje. 3/ Kadangi sutverimų būtis ir vertybė priklauso nuo žmogiškosios V. Jezaus prigimties, tai ir taja prigimtimi KRISTUS yra mūsų KARALIUS. 4/. V. Jezus turi teises Viešpatauti ant mūsų, ir dėlto yra mūsų Karalius, kad numire už mus. Savo aivei ganytoją ir apaštalams viršininką, V. Jezus paskyrė Šv. Petrą.

6/ Taigi, V. Jezus yra tikras Karalius ir dėlto, kad Jis valdydamas Bažnyčią, valdo šimtus milijonų žmonių. 7/ V. Jezus yra sielų Karalius, nes siela valdo visą žmogų ir Kristus sielų Karalius yra visišką žmonių Karalius.

"Tauta ir karalyste, kuri netarnaus Tau /Tai yra Jezui/ žūs, o žmonių žemes pavirs tyrais". /Iz. 60, 12/.

1/ Jezus pasisake: kad Jo Karalyste nera iš šio pasaulio. /Jon. 18. 36/.
2/ Jezus ne savo patogumams vartojo valdžią, o tarnavo tiems, kuriuos valdė. 3/ Jo valdžia įvyksta be prievartos, o liuosu proto ir valios pasidavimu Jo mokslui, ir širdžių pasiaukojimu Jo tikslams. 4/ Jezus ne iš vieno karaliaus neatima valdžios o savo galybe pareiškia be karų ir skerdynių, vien tiktai meile platindamas.

5/ Jezus yra ne žemes bet Bažnyčios Valdovas. Jezus savo viešpatavimą vygdo ne prievartos priemonėmis, o tik liuosu žmonių valios, širdies ir proto pasidavimu, kad Jo Viešpatavimas labai rupejo Dievui, nes per pranašus dažnai ta primindavo žmonėms.

Bet nepamirškime paties svarbiausio dalyko, kad Jezui Karaliui iš mūsų priklauso grynos sąžinės, gero elgesio ir meilės jausmų duokle. Kaip Dievas, Jis mus sutvėrė kaip Mokytojas Jis mus išmokino pačių svarbiausių tiesų, kaip Išganytojas, Jis savo krauju mus išvadavo iš amžinosios pragaro vergijos.

Kaip Žmogus, Jis buvo gražiausias, išmintingiausias, skaisčiausias, meilingiausias. Ir Jis Pats mus labiausiai mylėjo. Rodos turėtų būti lengva mums Jį mylėti.

* PATS DIEVAS SUTVĖRE PIRMUOSIUS DU ŽMONES.

*****

1/ Šv. Raštas taip sako: "Taigi V. Dievas padarė žmogų iš žemės dumblo ir jam

į veidą įkvepė gyvybės kvapą ir žmogus tapo gyvoji siela". /Gim. 2. 7/. 2/ Bet 19-me šimtmetyje buvo mokslininku, gerai tikinčiu į Dievą ir pripažįstančiu Šv. Raštą, kurie sakė, kad žmogaus kūną pagamino Dievo sutvertoji gamta, pamažėli tobulinama vabalus, žuvis, paukščius ir gyvulius iki kol iš jų padarė beždžionę, o iš beždžionės pakui, sulig Dievo nustatyta tvarka, pagamindama žmogaus kūną, į kurią pasakui Dievas idėjo savo sutvertąją sielą.

Sitos nuomonės laikėsi prancuzas LEROY ir vokietys ZAHM. Ir vienas ir kitas savo paziūras išdėstė tam tikrose knygose. BAŽNYČIOS VYRIAUSYBE jas ištyrus, uždraudė skaityti katalikams, pripažindama minėtųjų paziūrų pavojingumą.

Šitas Bažnyčios nuosprendis nėra galutinas, bet ieškantiems tiesos gana ryškus. 3/ Šita pastaba yra labai svarbi, bet ji nerodo, kad LEROY ir ZAHM'Ų nuomonė būtų teisinga. Juk ir vartojant medžiagą dar yra nors dvi galimybės. Pirmoji, kad gamta pati tiek buvo stipri, jog galėjo pagaminti žmogui kūną. Tą stiprybę Dievas būtų jai davęs sutverdamas ją.

Antroji galimybė buvo ta, kad pati gamta nebuvo gavus iš Dievo tiek jėgos, kad galėtų pagaminti žmogaus kūną. Bet kad Dievas, suvartojes visą, kas buvo gamtoje tinkama žmogaus kūnui, dar pridėjo ko truko ir taip susidarė žmogaus kūnas.

4/ Jeigu Dievas, sutverdamas gamtą, būtų jai davęs galybę, iš ne žmonių daryti žmones, tai gamta būtų daug kartų pagaminusi žmonių. Ji jų gamintų ir dabar, nes jos istatymai nesikeičia.

5/ Tačiau dabar gamta žmonių negamina iš nežmonių, ir dargi matyt iš tų pačių mokslų, kad žmonių gimines pradžia šiame žemės pasaulyje tebuvo tik viena. Tik vienas syki tereikėjo pagaminti pirmą žmonių porą, o tas pagaminimas vis-gi negalėjo būti be didelių jėgų, šiaip gamtai nereikalingų.

6/ Taigi geriau buvo neduoti tų jėgų gamtai. Taip Dievas ir pasiėlge, sau pasilikdamas pirmųjų žmonių padarymą.

Šv. Tomas Akvinitis ir kai kurie naujų laikų mokslininkai sako: Kad sutverimas-sutverimą gali pagaminti, tik tai gamtoje isigyvenusiu budu. Tiek angelai, tiek piktosios dvasios yra sutverimai, todėl žmogų pagimdyti galėtų tik darydami itakos į jo tėvus.

Kadangi pirmieji žmonės negalėjo turėti tėvų, tai nei gerosios nei piktosios dvasios neturejo į ką daryti itakos, kad pagamintų juodu.

7/ Iš to viso išeina, kad pirmieji du žmonės yra PATIES DIEVO PADARYTI.

2/ Kaip nei vienas KŪNAS PIRMUJU TEVU.

1/ Kaip visų žmonių, taip ir pirmųjų dviejų žmonių kūnai turėjo būti išvien su sielomis. Dievas rengdamas žmogui kūną, ne viską į jį sukimšo, o tik tą, kas geriausiai tiko bendram sielos ir kūno gyvenimui. 2/ Pats geriausias ir didžiausias duotas kūnui gerumas buvo tas, kad jame galėtų gyventi protas išrandas visokius pagerinimus ir t.t.

3/ Pirmųjų tevų kūnai rojuje, kol nenusidėjo, nežinojo skausmo nei nuovargio. Visa kas galejo tiems kūnams kenkti buvo prašalinta. Nei baimės, nei pykčio, nei kitų širdį ardančių jausmų juodu nežinojo. Judvieju širdys budavo pilnos kilniųjų jausmų,

kuriais žmogus tobulėja. Juodu gerėjosi gamtos gražumais ir karštai mylėjo Dievą, už ką buvo sutvėres ta viską. Ir viens kitą juodu mylėjo tikra, skaisčia artimo meile.

SIELOS TOBULYBE.

1/ Siela pasireiškia proto veiksmis, atminties žiniomis ir valios norais.

PROTAS. Dievas pirmuosius žmones sutvėrė, užaugusių ir išauklėtų padetyje. Dievas jų protus pripildė žiniomis taip, kaip tik galima pripildyti geriausiai. ATMINTIS. Žmonėse yra dvejopą: kūnine ir protine, bet pirmuosiuose mūsų tevuose, jos buvo kuogeriausios ir tobuliausios.

VALIA. Valia yra aukščiausia ir lepiausia žmogaus dvasios ir visos jo prigimties gėlė. Ji labai greitai sugenda, jei tik žmogus nesergsti jos nuo blogo. Gera valia visuomet buvo išvien su išmintimi, nes šioji jai parodo kas yra gera. Gerai valiai neužtenka gero žingsnio ir gero noro: dar reikia ir jėgos geram norui įvygdyti.

Pirmųjų mūsų tėvų kūnai, paties Dievo padaryti, ir visos jų kūnų dalys buvo geros, todėl ir norai iš kūno kildavo tikrai geri. Adomo ir Jevos protai, aiškūs ir šviesūs, gražiai ir gerai mintydavo apie tolimesnius daiktus. Dar geriau ir drąsiau įvertindavo patys savo kūno norus. Geri kūno norai, geros išminties apvarstyti - pakildavo į aukščiausia judvieju sielos galia - į valią. Toji visuomet norėdavo tik-to, kas yra gera. Trukumų nebuvo žmogaus kūne, klaidų nebuvo jo protui, blogo nebuvo jo valioje vis dėl tos priežasties, kad Dievas pats buvo sutvėres ir kūną, ir protą, ir valią.

2/ Dabar žmonems, geruosius valios norus, dažnai sutrukdo trys kliutys: Pirmą savųjų aistrų smarkumas. Antra visuomenės blogoji tvarka ir trečioji, piktosios dvasios žabangos.

PAKELIMAS Į ANGAMTE.

1/ Pirmutine antgamtinės malonės dovana, tekusi žmogui, buvo ta, kad Dievas su juomi ėmė elgtis, kaip su draugu, arba prieteliu, o ne kaip su nuosavybe, vergu ir padaru. Nors žmogus niekaip negali būti lygiomasis su Dievu. Bet Dievo malonė ėmė elgtis su žmonėmis, kaip su asmenimis.

Ne tas pats buvo Dievo Asmenų santikis tarp Jų Pačių, kaip su žmonėmis, bet visi gi tai buvo santikis su asmenimis, o ne su daiktais. Šitam žmogaus išaukštinimui nebuvo nei kokio pagrindo, žmogaus prigimtyje, ir dėlto tas išaukštinimas yra antgamtinė dovana.

2/ Kaip nei vienas sutverimas, taip nei žmogus, negali būti be tikslo. Dievas galėjo skirti žmogui arba gamtinį tikslą, arba aukštesnį. Paskirdamas save žmogui tikslu, Dievas pakėlė žmogų į angamte. Bet tos dorybės, Ypatingu būdu liečiančios V. Dievą, tik iš antgamtinės Jo malonės tenka žmogui.

3/ Dievas paskirdamas Save Pati žmogaus tikslu, ne tik kad leido žmogui artintis prie Dievo, bet uždėjo pareigą tą daryti, uždėjo pareigą, kilti ir kilti kas kart arčiau - iki susivienijant su Pačiu Sutverėju Viešpati Dievą. Toji pareiga yra žmogaus laimės pasiekimas ir tinkamas atsidėkojimas, meile už meilę, Viešpačiui Dievui.

4/ Tačiau Dievas žmogaus verste nevertė tai daryti, bet to troško, palikdamas žmogui, LAISVA VALIA, tą daryti ar nedaryti. Kur nuo to priklauso ir žmogaus lai-

me arba nelaime, šiame pasaulyje ir amžinybeje.....

PIRMOJI IR GIMTOJI NUODEME.

Negali būti katalikas, kas nepripažįsta šitų tiesų apie pirmąją ir gimtąją nuodeme. 1-ma, Kad Adomas rojuje sunkiai nusidėjo. 2-ra, Kad toji jo nuodemė sunkiai pakenke jam ir visiems iš jo gemantiems ir gimšiantiems iki pasaulio pabaigai žmonems. 3-čia, Kad dėl tos nuodemės ir pats kaltininkas ir visi kas iš jo kyla: A) nustoja visu antgamtinių dovanų ir nedarumo. B) Turi kentėti skausmo ir vargus. C) Valios susilpnėjimą ir proto sumenėjimą. 4) Kad gimtoji nuodemė, ateinanti su kiekvienu žmogumi į pasaulį, yra tikroji nuodemė, o ne vien geidulių aistra, ir ne vien tik blogojo pavyzdžio kenksmas.

Šitas tiesas, nors ne visas kartu, 418 metais paskelbė KARTAGINOS SANTARYBA, kurią patvirtino Popiežius ZOSIMAS. Arauziko antroji Santaryba, buvusi 529 metais irgi Popiežiaus BONIFACO II patvirtinta. Pagaliau visuotinasis TRIDENTO SANTARYBOS, šeštasis posėdis, buvęs 1547 sausio 13 Popiežiaus PAULIAUS III patvirtintas.

Šv. Raštas pirmąją nuodeme aprašo GIMIMŲ knygoje III-me perskirimė.

PIRMOJI NUODEME.

Pirmieji mūsų gimdytojai neteko pašvenčiamosios Dievo malonės, sau ir mums, po nusidėjimo. Juodu tapo pražuties medžiaga, anot KARISIAKO SANTARYBOS. Dar senesnė ARAUZIKO SANTARYBA, paskelbė, kad pirmoji nuodemė buvo mirtis sielai.

PERMAINOS KALTININKUOSE.

KŪNUOSE. Pirmiausiai pasireiškė aistrų sukilimas, toliau seka skausmų pradžia ir mirtingumas. SIELOSE: Iyko didžiausia permaina, nes abudu kaltininkai susyk neteko visu antgamtinių malonių, kurių taip daug buvo suteikęs Dievas, sutverdamas juodu. Gamtinis panašumas į Dievą likosi jiedviem, BET SUTERŠTAS, nes nusikalstant susiteršė prigimtis.

Vienas beliko nusikaltusiam žmogui antgamtinis dalykas, butent tikslas. Dievas pasiliko žmonems tikslu, nes nuodemė darant keitė žmonių valia, o nesikeitė DIEVO VALIA. Toji valia buvo paskyrusi žmonems tikslą PATI SUTVEREJA, toji valia ir likosi. 2/ Valia nusikreipė nuo Dievo į velnią, nuo gero į blogą. Tas krypties pakeitimas labai ir labai ją susilpnino, bet laisvės ji vis-gi neprarado.

3/ 16-me Šimtetyje buvo MARTYNAS LIUTERIS. Jis sakė, kad žmogus po pirmosios nuodemės, netekęs valios laisvės ir dabar žmones Adomo vaikai, jos neturi. Bet ta pažiūra yra klaida. Ji kyla iš asmeninių Liuterio dvasios vargų. Jis, ilgai ir nuširdžiai bandęs suvaldyti savo aistras, nepajėgė jų pažaboti. Tada jam kylo mintis, kad žmogus jau nebeturi liuosos valios, kad nuodemė, jau ne nuodemė, kad visas nuodemės KRISTAUS kančia panaikino. Kad dabar vienas tikėjamas į KRISTŲ daro žmogų teisingą, o elgesys ir geri darbai nėra reikalingi.

ŠV. JOKUBAS APAŠTALAS aiškiai priešingai moka, bet Liuteris sakė; buk to APAŠTALO laiškas nesąs ŠV. RAŠTE.

4/ Katalikų pasaulio Vyskupai, Popiežiaus sukviesti į VISUOTINĘ SANTARYBĄ TRIDENTO MIESTE, Liuterio klaidas pasmerkė, o katalikų tikybos tiesą, apie valios laisvę 1547 sausio 13 šitaip išreiškė: Pirmiausiai ŠV. SANTARYBA skelbia, kad norint gerai ir nuširdžiai suprasti nuteisinimo mokslą, reikia kiekvienam pripažinti ir išpažinti

ti, jog visiems žmonėms per Adomo nuodėmę netekus nekaltybės, nesvariais, ir anot Apaštalo, rustybės vaikais tapus, kaip tat išsakyta išstarmėje apie gintąją nuodėmę ir net virtus nuodėmės vergais bei patekus velnio ir mirties valdžion.

Ne vien stabmeldžiai įgintomis įėgomis, bet nei žydai MOZES ĮSTATYMO raštu nebūtų galėję iš to pasiliuosuoti bei atsikelti. TACIAU VALIOS LAISVĖ ANAIPTOL NEISNYKO, nors jos jėgos sumažėjo ir sumenkėjo. Tačiau pati dalyka Santaryba pakartojo penktuoju savo išstarmių KANANU, skelbdama: "Jei kas sakytų, kad po Adomo nuodėmės, žmogaus valios laisvė prarasta tapo ir užgesinta; arba kad tai yra tiktai vardo dalykas, arba kad tai tik vardas be daikto, arba kad tai velnio pramanymas įbruktas į Baznyčia, tas tebūnie atskirtas.

5/ Truputį ^{uči}veliau už Liuteri, MYKOLAS BAJUS arba DU BAY, skelbė, kad po pirmųjų gimdytojų nuodėmės "VALIOS LAISVĖ, be Dievo malones pagelbos, tinka tik nuodėmės daryt".

Ta nuomonę su kitomis BAJO -DU BAY klaidomis, Popiežius Šv. Pijus V teisingai pasmerkė 1567 spalio mėn. 1 diena raštu. "Ex omnibus afflictionibus". /Iš visų skaudžių rūpeščių/.

6/ Po nuodėmės pirmųjų tėvų, velnias išibruko tarp Dievo ir žmogaus ir tai delto, kad žmogus panorėjo veikiau velnio klausyti, negu Dievo.

ADOMO BAUSMES PO NUODEMES.

1-ma Darbo sunkumas. 2-ra Nederlingumas. "Erškėčius ir ūsnis daigins tau". Ir 3-cia... Mirtis. "Dulkė esi ir į dulkę vel pavirsi".

JEVOS BAUSMES.

Jevai tik dvi bausmes Dievas paskelbė: 1/ Gimdymai su skausmais ir antra vyro vyriausybe. Moteris po vyro valdžia turi buti del to, kad Dievas taip pasakė. Bet iš to yra joms naudoš, nes vyras turi pareigos aprūpinti moterį ir vaikus mais tu, rūbais ir butu. Jis turi taip-gi pareigos, ją apginti nuo skriaudos ir paniekos. 2/ Bendrosios tiesos, yra visų katalikų tikybos mokslininkų skelbiamos, ir visiems katalikams privalomos. 1-ma Kad Adomas buvo visų žmonių tėvas, 2-ra kad ne tik sau vienam, bet ir visiems žmonėms buvo gaves iš Dievo nemarumą, bei antgaminių malonių daugybe, su ju pagrindu -pašvenčiamąja malone. Ir 3-cia, Kad nusidėdamas neteko to viso nevien sau, bet ir visiems žmonėms.

GIMTOSIOS NUODEMES KENKSMAS MUMS.

BONIFACO II patvirtintoji antroji /Orange/ Santaryba 529 metais paskelbė išstarme: "Jei kas sakytų, kad tik vienam Adomui tepakenke jo neištikimybė, o ne drauge ir jo padermei, arba kad tiktai kūno mirtis, kuri yra nuodėmės bausmė, o ne pati nuodėmė, kuri sielai mirtis -perėjo iš vieno žmogaus į visą žmonių giminę -tas pasipriesintų Dievo teisingumui, prieštaraudamas Apaštalui, sakančiam: "Per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis ir taip mirtis perėjo į visus žmones, kuriame visi nusidėjo". /Rom. 5, 12-2/. Tačiau priminti reikėjo, nes VI-me šimtmetyje Pelagijus skelbė, kad Adomo nuodėmė tebuvo pakenkus tik Adomui, ir kad žmones, kaip dabar miršta, taip būtų mirę, nors Adomas nebūtų nusidėjęs.

3/ ARAUZIKO SANTARYBA, iskilminga ištarme, visiems katalikams parodė, kad reikia laikytis to, ką Šv. Augustinas skelbė, o ne to, ką Pelagijus pramanė.

4/ XVI-me Šimtetyje, atsirado kitų klaidų, Popiežius Paulius IV 1564 metais lapkričio 13 diena paskelbė katalikams privalomą tikybos išpažinimą, kuriame sakoma:

"Ką šventoji Tridento Santaryba nusprendė ir paskelbė apie gimtąją nuodėmę ir išteisinimą -priimu ir pasisavinu visa drauge ir kiekvieną dalį skyrium".

Tridento Santaryba pakartojo tą, kas buvo Arauzikos Santaryboje paskelbta, ko moki- no visa Katalikų Bažnyčia iš pradžių. Tridento Santarybos tikybos išpažinimą pat- virtino Vatikano Santaryba. Ši yra paskutinė visatinoji...

Pijus IX 1877 metais sausio 20 diena išakė naujai pagarsinti: Pauliaus IV pas- kelbtąjį Tridento Santarybos Tikybos Išpažinimą. Pijus X 1910 metais rugsėjo 1 die- na paskelbė: Išakymą, kuriuomi einant visi dvasiškiei, apimdami kokias nors parei- gas bažnyčioje, ar mokykloje, privalo atkartoti minėtąjį Tridento ir Vatikano San- tarybų Tikybos išpažinimą, o juomi jie pasižada laikytis tų ir senesniųjų Santary- bų mokslo apie visus dalykus ir apie gimtąją nuodėmę.

Pijaus X Išakymas ir šiendien yra privalomas. Katalikų Bažnyčios mokslas nesikei- čia, kad jis yra tiesa.

GIMTOSIOS NUODEMĖS KALTĖ.

1/ Pirmutine gimtosios nuodėmės ypatybe yra ta, kad mes užgemame be atngamtines pašvenčiamosios Dievo malones. 2/ Antroji gimtosios nuodėmės ypatybe yra ta, kad gemame vargams bei skausmams kentėti ir turime galutinai mirti. 3/ Trečioji gimto- sios nuodėmės ypatybe yra proto sumažėjimas ir valios susilpnėjimas. 4/ Ketvirtoji gimtosios nuodėmės ypatybe yra aistrų smarkumas. Aistromis arba geiduliais mes va- diname tuos kūno geismus ar dvasios norus, kurie proto neklauso, daugiau ar mažiau pasipriešindami jam, kartais užviešpataudami jį.

GIMTOSIOS NUODEMĖS PASEKMĖS VAISIAI.

1 Negalėjimas užsipelnyti dangų šiame gyvenime. 2 Amžinas neregėjimas Dievo po mirties. 3 Ir piktosios dvasios viešpatavimas ant žmogaus.

XVI-me Šimtetyje Mykolas Bajus /DU BAY/ sakė: "Visi stabmeldžių darbai ir nuo- demės ir visos filosofų dorybės yra ydos". Pijus V tą Bajaus sakinį tiesioginiai pasmerke 1567 metais spalio 1 diena.

TRIDENTO SANTARYBA 1547 sausio 13 buvo paskelbus ištarme: "Jei kas sakytų, kad visi prieš nutteisina daromieji darbai, nepaisant kaip būtų daromi, yra tikros nuodėmės, arba pelno Dievo neapykanta, arba kad žmogus juo labiau nusideda labiau rupindamasis pasiruošti malonei, tai tebūnie atmetas.

GIMTOSIOS NUODEMĖS VISATINUMAS.

1/ Bažnyčia Tridento Santaryboje, V-me posedyje, 1546 metais birželio 17 paskel- be: "Kad Adomo nuodėmė, pradžioje buvo viena ir gimimu, ne pavyzdžiu; perduota tapo visiems ir kiekviename yra sava. 2/ Tridento Santaryba tuo pačiu atveju, kada skel- ~~bet jos šventoji Santaryba pareiškia, kad šis nuodėmės išpažinimas yra klaidingas. Po jo~~ be jį visi žmonės ateina į šį pasaulį su gimtąja nuodėme, pridėjo pastaba: "Tąjį patį šventoji Santaryba pareiškia neturint minties toje ištarmėje, kur kalbama apie

gimtąją nuodėmę, apimti Sv. ir nesuteptą MERGELĘ MARIJĄ DIEVO MOTINĄ". 3/ praėjo trys šimtai metų, po to, ir Popiežius Pijus IX 1854 metais gruodžio 8 diena, paskelbė: kad "ŠVENCIAUSIOJI MERGELĖ MARIJA nuo pat pirmos savo prasidėjimo pradžios ypatinga Dievo malone ir išmintimi, atsišvelgiant į žmonių gimines Išganytojo Jezaus Kristaus nuopelnus, tapo visiškai apsaugota nuo gimtosios nuodėmės suteršimo".

4/ Viešpaties Jezaus Įstatytasis Krikšto Sakramentas, tepaliuosuoja nuo gimtosios nuodėmės. Taip mokino Viešpats Jezus sakydamas: "Jei kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, negali įeiti į Dievo karalystę". /Jon. 3 - 5/.

5/ XVI-me Šimtmetyje Jonas Kalvinas /CALVIN arba CHAUVIN/ iš to padarė klaidingą išvadą, kad krikštytų tėvų vaikai gėmė be gimtosios nuodėmės. Keliais šimtais metų pirma Kalvino buvo žmonių sakiusių, buk krikštytų tėvų vaikai, turi gimi ir prasidėti be nuodėmės, nes gimtoji nuodėmė yra iš tėvų, o tėvai po krikšto neturi tos nuodėmės ir negali jos perleisti vaikams.

Bet šitas protavimas yra tiek klaidingas, kad gimtoji nuodėmė yra iš pirmojo tėvo, butent iš Adomo, o ne iš pakutinių tėvų. Krikštytieji tėvai gimdo vaikus kūnu, kūnuose tebėra ir mirtingumas ir aistringumas, nes krikštas to nepanaikina. Gimtojoje nuodėmėje yra, nors nedaug, liuosos valios.

Gimdymo veiksmu tėvai pareiškia valią tik gimdyti žmogų. Valia paliuosuoti gimusio kūdikio sielą nuo nuodėmės, pasireiškia jo pristatymu Bažnyčiai, kad pakrikštytų.

Kadangi gimtojoje nuodėmėje maža yra asmeninės valios, tai užtenka, kad tėvai pareikštų valią už kūdikį ir Krikšto Sakramentas, Dievo vardu, atpildytų trukumus ir pakeltų į antgamtę.

6/ TRIDENTO VISATINE SANTARYBA 1946 metais birželio 17 diena paskelbė ištarme: "Jeigu kas sako, kad nereikia krikštyti kūdikius ką tik gimusius iš motinų iščių, nors tie kūdikiai būtų kilę iš krikštytų tėvų, arba taria, kad jie krikštijami nuodėmėms atleisti, tačiau nieko neturi iš Adomo pirmosios nuodėmės, kas būtų reikalinga atitaisyti atgimimu, plovimu amžinajam gyvenimui pasiekti, kadangi iš to išeina, kad Krikšto žodžiai nuodėmėms atleisti nėra teisingi, bet klaidingi, tai tas tebūnie atskirtas.

SENOJO ĮSTATYMO ŠVENTAS RAŠTAS.

TRIDENTO VISATINE SANTARYBA 1546 metais balandžio 8 diena, ketvirtame savo posėdyje pažymėjus, kad Dievo tikybos tiesos mums paliktos ŠVENTAJAME RAŠTE IR ŠV. PATAVIME, kad ŠV. RAŠTAS YRA NEKLADINGAS DIEVO VEIKALAS.

/Tu knygų sąrašas yra 105 puslapyje JEZAUS KRISTAUS KNYGOJE/.

2/ VATIKANO SANTARYBA trečiame posėdyje 1870 metais balandžio 24 diena atnaujino TRIDENTO SANTARYBOS ĮSTARMĘ, PRIDEDAMA, kad visos tos knygos su visomis savo dalimis, kaip Tridento Santaryboje minėta ir kaip įtraukta, į senąją lotynišką VULGATOS LAIDĄ, yra šventos ir kanoniškos...

tiybine bendruomene, atskyre dvasiski ja nuo pasaulieciu, ivairias auku rusis nustate ir joms apeigas paskyre; doros pagrindinius desnius ir elgesio istatymus paskelbe ir ta visa sueme i SVENTOJO RAŠTO knygas.

2/ Nors ir Senojo Istatymo laikais, taip kaip Naujojo, buvo Dievo apreikstu tiesu nepatekusių i Šv. Rašta, sakysim: SAMUELIO, NATANO, ELIJO, ir ELIZEJAUS pranasysciu dauguma, tačiau Šv. Raštas buvo neapsakomai didele pagalba religijai. / Aprasyma žiurint 123-131 pusl. Jezus Kristus/.

3/ APRAŠYTASIS DIEVO APREIŠKIMAS buvo SENOJO ISTATYMO pagrindas. Prie jo buvo pridetas apreikstosios religijos dvasiskijos sutvarkymas. MOZES brolis ARONAS turėjo buti aukščiausia tos dvasiskijos galva ir vyriausybe. ARONO sūnūs tapo pašvesti kunigais. Ir per visa SENOJO ISTATYMO laika, tiek aukščiausiasis kunigas, tiek žemesnieji kunigai, turėjo būti kilę iš ARONO padermės. Asmens-gi kilę iš LEVI, JOKUBO trečiojo sūnaus, vadinosi levitai ir sudarė visa dvasiskijos luoma. Tačiau tik tai kunigai teturėjo teises atnašauti aukas, o levitai patarnaudavo kunigams -auku atnašavimo apeigose.

4/ Trims asmenims Korei, Danatui ir Abironui nepatiko šita tvarka, kad Mozes giminėms teko kunigystės garbė. Minėtieji trys itarė Moze, kad jis pats savo broliui ir broliams ta garbę paskyrė. Už itarimą nelaimingiesiems teko baisi bausmė.

Jie atėjo su smilkytuvais pasirengę aukoti Dievui ta, ka tik tai kunigai tegalėjo daryti. Bet žemė perplyšo ties jais, jie sukrito i plyši, o žemės užgriuvo juos ir nelaimingi šventvagiai žuvo, palikdami tautai išgastingą pamoką, kad kunigyste reikia imti iš Dievo paskyrimo, ne iš savo užgaidos.

5/ Bet ir kunigams teko pamoką patirti, nes Dievas pamokino, kad sąžiningai eitu savo pareigas. Arono sūnūs Nadabas ir Abiudas driso i smilkalus isidėti nesventintos ugnies. Iš šventovės išėjo liepsna ir taip juodu pagavo, kad ir juodu krito negyvi. MOZE pašaukė judvieju pusbrolius Mizaeli ir Elizapana, kad atimtu nelaiminguju lavonus ir užkastu anapus stovyklos.

Po to likusiems dviem kunigams ELEAZARUI IR ITAMARUI, MOZE davė pamokynimą, kaip rūpestingai reikia atlikinėti Dievo tarnybos darbus ir užlaikyti kunigo dorą aukštesnę už šiaip žmonių.

PRANASAI.

Jie Žydu kalba vadinosi, dvejomis: Nabi arba Raa. NABI reiškia ta kuris Dievo valia skelbia žmonems, nors jis ir nieko naujo nepasakytu. RAA reiškia regėtoja. Tuo vardu vadindavo pranašus, kuriems Dievas apreiksdavo angamtinių /dalyku/ regėjimų, arba ateitį liečiančių, arba paaiškinančių dabarties slėpinius.

NABI IR RAA sužadindami žmonių sąžines, papeikdavo jų nuodemes, primindavo jų pareigas, sustapdydavo papiktinimus, sutvirtindavo visuomenės dorovę.

ŠALTINIAI VIESPATIES JEZAUS GYVENIMUI PAŽINTI.

EVANGELIJA yra iš dviejų dalių sulipintas graikų kalbos žodis. EU-reiškia gerą, ANGELLEIA- naujiena. Taigi EVANGELIJA lietuviškai reiškia gerą naujieną.

MERGELES MARIJOS NEKALTAS PRASIDEJIMAS.

Ta Marijos sielos laisvumą, nuo gimtosios nuodemes, kaipo Dievo apreiksta tiesa paskelbė ŠV. TĖVAS PIJŪS IX-sis 1854 metų gruodžio 8 diena raštu "INEFFABILIS DEUS" /neapsakomas Dievas/.

MARIJONŲ VIENUOLIJA ikurta 1673 metais Nekaltam MERGELES MARIJOS prasidėjimui garbin-
ti. 3/ Garsusis visame pasaulyiui žinomas ispanas tapytojas MURILLIO, gimes 1617-1682
yra pagamines puiku paveikslo NEKALTAM MARIJOS PRASIDEJIMUI išreikšti.

@ 4/ Prancuzijos miestelyje Lourdes /skaitosi LIURD/ Šv. Marija apsireiškė netur-
tingai ir nemokytai, bet dorai mergaitei BERNADETAI SUBIRŲ ir pasisakė esant NEKAL-
TAS PRASIDEJIMAS. Pirmasis apsireiškimas buvo 1858 metais vasario 11 diena.

5/ Marija buvo be nuodemės pradėta, neturėjo nei aistrų, nei geidulių, nei kitų
silpnųjų kylančių iš gimtosios nuodemės. Kūdikio neišmanymas yra tos nuodemės vai-
sius. Marija iš pat pirmos savo švento prasidėjimo valandos, turėjo visą užaugusio
žmogaus supratimą.

Mums reikia labai rimtai apsvarstyti šiuos dalykus, kurie tikėjimu, viltimi ir iš
meilės, bei laisvos valios daromi padės arčiau priartėti prie mūsų anžinojo tikslo-
Dievo. 1/ Kad žmonems duota galimybė amžinai gyventi. 2/ Kad tos amžinosios gyvybės
maistas ir šaltinis yra JEZAUS KRISTAUS KŪNAS IR KRAUJAS. 3/ Kad tas Kūnas ir Krau-
jas yra tikras valgis, 4/ kad jis atėjęs iš dangaus ir vertesnis už manna, 5/ kad
tuomi valgiu tegali pasinaudoti tiktai stipraus tikėjimo žmones, gyvenantieji Dievo
Tėvo duotąja malone.

Trys geismai judina žmones veikti; 1-mas noras kūno patogumų, 2-ras noras pinigų,
3-čias noras garbės. Jei religija-tikėjimas tu norų nevaldo, jie išbujoja žmonėse ir
virsta gausiausių nuodemų šaltiniu. O nuodemės atveda baisy, vaisių; nelaimių ir
mirtį.

VIESPATIES JEZAUS SIELA PRAGARUOSE.

1/ Mirtis yra sielos ir kūno persiskyrimas. Viešpačiui Jezui mirus, Jo Siela at-
siskyrė nuo Jo kūno. Bet Viešpats Jezus buvo Dievas ir Jo Dievybe neatsiskyrė, nei
mirties metu. Ta Dievybe likosi drauge su Kūnu ir ant kryžiaus, ir paskui grabe.

Dievas yra visur. Nors V. Jezaus Siela buvo ne ten, kur buvo Jo Kūnas, tačiau
Dievybe likosi taip pat susivienijus su Siela, kaip ir su Kūnu.

2/ V. Jezaus Siela nužengė į pragarus, toji teisingųjų sielų vieta lotiniškai vadi-
nasi: "LIMBUS PATRUM, " Tai reiškia "TEVŲ BUVEINE".

3/ KETVIRTOJI LATERANO VISUOTINOJI SANTARYBA, tą tiesą paskelbė privaloma 1215 -
metais. Santarybos žodžiai yra šie: "Kuris /tai yra V. Jezus/ dėl žmonių gimines iš-
ganymo ant kryžiaus medžio kentėjo ir numires, nužengė į pragarus, atsikėlė iš numi-
rusių ir užėngė į dangų, bet nužengė siela, o atsikėlė kūnu -gi užėngė su abiem
drauge".

KŪNU IŠ NUMIRUSIŲ ATSIKĖLIMAS.

1/ Ateis laikas, kad visi žmonės bus išmire ir visi kelsis iš mirties. Ir tada gerų
jų Dieva mylėjusių žmonių kūnai, nors iš tolo bus panašūs į V. Jezaus Kūną, kėlusį
iš numirusių. 2/ Tas panašumas bus ketveriopas, butent: 1-ma kad kūnas bus nelie-
čiamas nei skausmui nei mirčiai, tai reiškia nei ugnyje, nei vandenyje žūti negalės.
Visos kankinimo priemonės negalės sudaryti nei mažiausio skausmo kūnams kėlusiems
iš numirusių. 2-ra kad galės pereiti per kietus ir nekietus daiktus, kaip V. Jezus
per užrakintas duris. 3-čia kad vienu minties ir valios veiksmu, galės persikelti iš
vienos vietos į kita. Žemės ribos nesulaikys atsikėlusio iš numirusių kūno. Erdvių
tolumo jam nebus. 4/ Kad kūnas žibės ypatinga malonia šviesa panašia į tą, kuri spin

dėjo iš Viešpaties Jėzaus Taboro kalne, persimainymo metu ir paskui užžengiant į dangų. 4/ Tai-gi Šv. Povilas rašo: kad mirštant sėjamas gėdas kūnas, kelsis negėdas. Sėjamas silpnybė, kelsis galybė. Sėjamas gyvulinis kūnas, kelsis dvasinis kūnas, /1 Cor. 15,42-44/.

APIE SV. MERGELE MARIJĄ.

Viešpats Jėzus sėdi Dievo Tėvo dešinėje. Jis yra aukščiau už savo Motiną Mariją, nes Jis yra Atpirkėjas ir Dievas. Marija nėra nei Dievas nei atpirkėja, bet Ji yra Dievo ir Atpirkėjo gimdytoja. Ji yra motina to Kūno, kuriuomi Dievo Sūnus mus atpirko. Už visus sventuosius žmones, Marija yra aukštesnė tuomi, kad neikuomet nei mažiausios nuodėmės nepadarė. Tuomi Ji yra lygi angelams. Už angelus Ji yra aukštesnė tuomi, kad nekalta budama kentėjo ir dar aukštesnė tuomi, kad Dievo Motina tapo.

Budama grynų žmogumi ir vien tik žmogumi, o betgi taip aukštai iškilusi. Ji yra tarpininkė tarp Dievo ir mūsų. Kristus yra pirmutinis ir aukščiausias tarpininkas tarp Dievo ir žmonių... Jis yra tarpininkas iš pusės Dievo.

O Marija yra tarpininkė iš pusės mūsų. /Tiktai būtų didelė klaida, jei mes Ją ir Jos Sūnų pastatytume lygiomis, nes nors Marija yra Jėzaus Kristaus motina, bet Ji yra sutverimas, o V. Jėzus-Sutverėjas/. Saulė šviečia savo tiesioginiais spinduliais ir tie jos spinduliai palaiko gyvybes pletote, o mėnulis tiktai saulės spindulius pakreipia į žemę nakties metu. KRISTUS tai saulė, o MARIJA -mėnulis.

Kada dėl mūsų nuodėmių, mūsų sielose pasidaro tamsu, kada saulės, tai yra KRISTUS spinduliai mūsų nesiekia, tada mūsų globėja gailėstingoji MOTINA MARIJA savo SŪNAUS malonių spindulius pakreipia į mus ir padaro, kad vėl atsiskukame į dorybės ir teisybės šviesą VIESPATI JĖZU.

POPIEŽIUS LEONAS XIII 1891 metais rugsėjo 22 diena rašė: "Galima tikrai sakyti, kad iš didžiausios malonių galybės, kuria mums Viešpats atnešė; nes malone ir tiesa mums teko per Jėzų Kristų, viskas mums teikiama per Mariją. Taip jau Dievas sutvarkė kad kaip prie Tėvo niekas negali prieiti kitaip, kaip per Sūnų, taip beveik tai pat tiktai per Mariją tegalima prieiti prie Kristaus.

SV. AUGUSTINAS RAŠO:

Priešingai, Marija pilna buvo visokių dorybių, kokių tik žmogus gali turėti jos padėtyje. POPIEŽIUS PIJUS IX, skelbdamas Nekalto Prasidėjimo Tiesą 1854 gruodžio 8 d. rašė: "Ji visuomet buvo visai liuosa nuo bet kokios nuodėmės, visa graži ir tobula, ir taip nekaltybės bei šventybės pilna, kad aukštesnį laipsnį tik Dievuje tegalime mintyti, ir, Dievą išskyrus, šiaip kitas to laipsnio negali pasiekti mintim".

Nei kūno aistrų varginančių geruosius žmones, tų aistrų, kuriomis blogieji pataikauja, Marija neturėjo visai. Vieni mokslininkai kaip Šv. Tomas Akvynietis sako, kad Marijos kūno aistros buvo surištos tik malonių daugybe iki Kristui isikūnijant, isikūnijus-gi jos visos išnyko.

Bet yra tikybos mokytojų sakančių, kad aistros buvo išnaikintos Marijos kūne nuo pat jos prasidėjimo. Veikiausiai ši antroji pažiūra yra teisinga, nes Marija nebuvo menkesnė už Jieva prieš nuodėmę, dar nenusikaltusią rojuje. Jieva prieš nuodėmę, aistrų neturėjo visai, tos atsirado tik iš nuodėmės. Marija-gi nei gimtosios nuodėmės neturėjo.

AMZINOJI MARIJOS MERGYSTE.

Blogiausiai MARIJA ižeide, antrojo šimtmečio stambeldys Celsus, kaltindamas Mariją, buk Ji svetimoteryste susitersus. Ta šmeizta jis, veikiausiai, buvo girdejes is tu, kurie tuo laiku ar veliau rase Tolmudo dalis vadinamas "SANHEDRIN," "TOLEDATH" ir "JESNAH". Tas smeistas yra piktos valios padaras.

Kai krikščionys tikejo EVANGELIJU žodžiais, jog MARIJA Viešpatį Jezu pradėjo is SVENTOSIOS DVASIOS, tai krikščionių priešai is neapykantos ta pamaine i svetimoteryste. Kentėjo Viešpats Jezus, kada Ji smeize, turint sutarti su velniu vyresniuoju, kenteti smeizto teko ir SVENCIAUSIAJAI MOTINAI.

Katalikams yra privaloma tiketi i MARIJOS nekaltybe, Viešpačiui Jezui gemant. Kai kam rodosi nesuprantama, kaip moteriska gali pagindyti kūdikį, neprarasdama mergystės.

Taciau tai yra, kaip kad Viešpats Jezus isejo is grabo nepalietes anspaudu. Ir iejo i kambari per uzrakintas duris, Taip pat Jis isejo is Motinos Marijos isciaus, nepazeisdamas Jos mergystės. Negali buti katalikas, kas nepripazista tos tiesos. Kad Marija amžinai isbuvo skaistybeje iki kol pasaulyje gyveno.

Apie tai yra istarmes, butent Sv. Leono pirmojo Popiežiaus rašta CHALKEDONO Visuotine: Santarybai 451 metais. Ir antrosios KONSTANTINOPOLIO Visuotines Santarybos seštąjį kanoną ~~551~~ 553 metais.

TRUMPA SANTRAUKA KATALIKAMS, PRIVALOMU TIESU, APIE SV. MERGELE MARIJA.

1. Marija buvo be gimosios nuodemės pradeta.
2. Marija jauna budama tapo suzieduota su Sv. Juozapu.
3. Marija neprastojus skaistybes pradėjo ir pagimde V. Jezu ir tapo DIEVO MOTINA, nors likosi grynu žmogum.
4. Marija neapsakomai kentėjo-ziuredama i savo Sunu Jezu- prikalta prie kryziaus.
5. Marija savo Sunu aukoje Baznycioje, -ir su Juo bego i Egipta.
6. Marija buvo su kitais prie V. Jezaus zengimo i dangu ir Sventosios Dvasios atsiuntimo.
7. Po to, Marija dar kiek laiko gyveno siame pasaulyje.
8. Marija savo skaistybe islaike amžinai.
9. Marija, užmigus mirties miegu, tapo su kūnu paimta i dangu.
10. Marija, per visa savo amzių, nepadare nei maziausios nuodemės.
11. Marija buvo malonių ir dorybių pilna.
12. Per Marijos rankas Dievas teikia žmonems malonių daugybes.

MOKSLO SANTRAUKA APIE KRISTU.

Visa kataliku tikybos moksla apie KRISTU, galime suskirstyti i dvi dalis. Pirmoje dalyje turetū tilpti tas- ka apreiskimas moko- mokina apie pati Kristu, kas ir kokis Jis buvo. Kadangi zodis "LOGIJA" pridetas prie kito, reiskia moksla, tai mokslas apie KRISTU ir vadinasi CHRISTOLOGIA, ARBA KRISTOLOGIJA. Antrajai daliai lieka tiesos apie Kristaus atliktaji veikala, butent apie žmonių atpirkima. Graiku kalboje Isgelbetojas vadinasi "SOTER". Todel mokslas apie pasaulio atpirkima vadinasi "SOTERIOLOGIJA". Daugumoje knygu apie Kristu, taip ir suskirstama visa medziaga i KRISTOLOGIJA IR SOTERIOLOGIJA.

2/ V. Jezus buvo tikras Dievas su Dievo prigimtim ir Dievo Asmenim. Drauge Jis buvo ir tikras žmogus su kūnu ir siela, su visa žmogaus prigimtimi. Jis turejo ir asmeni, tik tas asmuo buvo ne žmogaus o Dievo. Taigi V. Jezuje buvo vienas asmuo jungias dvi prigimti. Tos dvi prigimtys nebuvo sumaisytos, o savystovios, bet visgi ne du buvo

KRISTŪS, O tik vienas. Tačiau dvi buvo išmintys ir dvi buvo valios: Dieviška ir žmogiška. Tiesa, niekuomet žmogiskoji valia nebuvo priešinga Dieviškajai valiai. Tas žmogaus ir Dievo susijungimas, ANTRAME SVENČIAUSIOS TREJYBES ASMENYJE yra pastovus.

Kristaus Dievybe niekuomet neatsitolins nuo Jo žmogybės, nei žmogyste neatsitolins nuo Dievybes. 3/ Del to, dviejų prigimčių susijungimo viename asmenyje, žmogiskoji Jezaus prigimtis yra tikras, o ne pasavintas DIEVO SŪNUS.

4/ Taip pat ir Marija yra DIEVO MOTINA, nors Ji pagimde tikrai žmogiską prigimtį.

5/ V. Jezus buvo tobulas žmogus. Tobulybe pirmiausiai ir pilniausiai buvo Jo sieloje, nes apie Dievišką Jo prigimtį dabar nekalbame. Ta Jo siela taip buvo tobula, kad tobulėti negalėjo. Visa išminties pilnybė -su visu dorybiu -įvairiausių ir didžiausių aukstumų buvo Jo sieloje iš pat pradžių. Bet tos dorybes ir ta išmintis reiškėsi tada, kada išorines sąlygas tam tiko.

Kūnui augant daugėjo ir progos dvasios turtams pasireikšti. Todėl Evangelija sako kad Jis augo išmintimi ir malone pas Dievą ir žmones. Jo siela sujungta su Dievo Asmenim -regejo Dievą iš pat pirmos Savo buvimo valandos, o su tuo regejimu -plaukė į sielą dangiškosios laimės neišsėmiama gausybė. Mūsų protas to neišgali apimti ir suprasti, kaip toji laimė susiderino su baisiais Išganytojo skausmais Alyvų darže ir Pilote stovyklos kieme ir Kalvarijos kalne. Bet to nepajegdami tinkamai apimti savo protu sviesa, mes negalime tikrai sakyti, kad ta laimė buvo apsistojusi tuo laiku, kada kenčiantis Išganytojas saukė: MANO DIEVE, MANO DIEVE, kodėl mane apleidai?...

Tas saukimas buvo nuosirdus ir skausmas buvo pats tikriausias ir pats giliausias. Taigi mes tuo pačiu laiku, toje pačioje sieloje, matome didžią skausmą ir didžią laimę. Tas suderinti mums sunku ir nepajegiam to padaryti, nes mūsų žmogiskas protas tik dalinai gali prie to priėti.

Matydama Dievą, V. Jezaus Siela žinojo viską, visas tikybos, gamtos, praeities ir ateities tiesas, nes tas visas yra Dievuje. Kas Dievą mato, tas tą visa mato.

6/ Jezaus valia visuomet buvo liusa, nei mažiausia riba jos nesiaurino, nemažino. Liuosu noru Jo valia buvo šventa, liuosu noru apsieme V. Jezus mirti už mus. Iš liuosos valios buvo kiekvienas Jo veiksmas, daug labiau tai buvo mumyse, ir nelyginamai labiau.

7/ Tai pat ir kūnas V. Jezaus buvo tobulyste. Žinome, užaugusio Jezaus kūnas buvo didesnis ir stipresnis negu kūdikėlio amžiuje. Bet kiekvienu laiku turėjo savo amžio tobulyste. Kaip Jezaus siela nebuvo begaline, taip ir kūnas buvo apribotas, bet ligų, nei trukumų Jame nebuvo. Aistrų jame nebuvo taigi. Kūno priklausomybe nuo sielos buvo pilniausia. Jėgų tas kūnas turėjo tiek, kiek jų gali būti tobulame, Jo amžio, žmogaus kune.

Tačiau rykštams kertant, tai yra plakant Jezaus Sv. Kūną, oda plyšo ir kraujas smarkiai sunkesi iš padarytų žaizdų. Vinimis perkaltas rankų ir kojų žaizdomis kraujas išbėgo. Tos kryžiaus kancios valandose išsėmė V. Jezaus Sv. Kūno jėgas, kad mirti tatejo gana greitai. 8/ Bet žmogiskų jausmų švelnumas V. Jezaus Kūne buvo taip kilnus kad mes ir vel turime prisipažinti, toli permenką protą turi tam švelnumui atspėti ir aprašyti. V. Jezui gaila budavo įvargusios minios. Jam malonu budavo paglostyti nekalti vaikeliai. Jis verkė Lozoriui mirus, ir asaros gausiai Jam bėgo iš akių, atsiminus Jeruzolimos žuvimą. Bet Jisai gerejosi nokstančių javų reginiu, jautė saulelaidos gražumą ir brangino Jono Apaštalo jausmingą meilumą.

urpelis, ne vienas, nuodemes -26- ma, bet ir ivairiausių malonių gausybes. Jis

Visus Apastalus Jis mylejo ir juose prieteliska jausma išauklejes, Savo prieteliais juos vadino. Tai toks yra, trumpai sakant, katalikiskosios KRISTOLOGIJOS turinys.

Kad nebuvo galime KATALIKISKOJI SOTE/RIOLOGIJA. tu kentejes, giliausia, kad kiek

*/1 Ji apima išganymo mokslą. Joje išdėstoma, kad Dievo Sūnaus išikūnijimas buvo iš paklusnybes, bet ne iš prievartos. Nebuvo nei jokios butinybės Dievui išikūnyti ir labai abejotina, ar būtų Dievo Sūnus išikūnijęs, jei nebūtų atsiradę reikalo gelbeti žmones iš tos nelaimės, kurią jie pasidarė sau, bedarydami nuodeme. Net ir tuo atveju, kad žmonės iš nuodemes į nelaimę. Dievas būtų galėjęs juos joje palikti ir išikūnijimo nebūtų reikėję. Gal būtų galėjęs Dievas išgelbėti žmones iš jų nelaimės neisikūnydamas, dovanodamas nuodemes be niekur nieko, arba būtų galėjęs išrašyti kitoki būdą nuodemei pašalinti? Arba tenkintis nepilnu atligynimu.

Tik tuo atveju išikūnijimas pasirodo reikalingas, jei sakome, kad Dievas norėjo išgelbėti žmones iš jų nelaimės, ir norėjo, kad teisybės lygsvara būtų pilnai atstatyta. Tai yra, kad atpildas už nuodemę atsvertų jo blogybę.

2/ Nutarus Dievui išikūnyti matyt daug, labai daug iš to naudos, nes tas išgelbėjimo būdas labiausiai atitinka Dievo savybes, ypač Jo teisingumą, gailęstingumą ir meilę.

Kadangi Antrasis Švč. Trejybės Asmuo, buvo Dievo Sūnus, tai Jam geriausiai pritiko kad per Jo auką, žmonės pasiliasavę iš nuodemes, galėtų vėl tapti Dievo vaikais.

3/ Išikūnijimas labiausiai tiko žmonėms, nes netik iš nelaimės juos išliuosavo, bet apteko juos didesne malonių gausybe, negu buvo turėję prieš nusikalstant.

4/ Delto du žmonės JEZUS IR MARIJA pakilo aukščiau už angelus, ko nebūtų galėję įvykti, jei DIEVO SŪNUS nebūtų išikūnijęs. Kadangi žmogus yra iš kūno ir sielos, tai tapdamas žmogumi, DIEVAS susijungė su abiem, savo sutverimų rūšimi: dvasiomis ir kūnais.

5/ Daug rūpėjo žmonėms klausimas: Ar nebūtų buvę geriau, jei Dievas būtų anksčiau išikūnijęs ir greičiau atpirkęs žmones? Bet tas prityrimas, kuri žmonės vieni like nuodemėse ilgoką laiką padarė, buvo jiems naudingas. Tas laikas ne tūsciai praėjo, o žmonių valias rengė, kad jos atpirkimu pasinaudotų.

Reikėjo laiko pranasystėms paskelbti ir joms nuo įvykio atskirti. Pranasystės gi sudarė svarbų dalyką atpirkime. Ačiu Dievui, kad atpirkimas neatidėtas iki pasaulio pabaigai. Nors tada visi žmonės būtų pasiliuosavę iš pragarų ar paskandę; taip kaip SENOJO ĮSTATYMO šventieji, KRISTAUS atsikėlimo metu, bet pirmiesiems laukimas būtų buvęs ilgas, o mes nebūtume turėję progos naudotis KRISTAUS atneštu malonių gausybe ir pakilti tobulybėje.

6/ Tai-gi išikūnijimo tikslas yra žmonių atpirkimas. KRISTUS tat tapo tarpininkas tarp DIEVO ir žmonių, kaip buvo nekarta pažymėjęs, jog niekas nepakyla iki Tevui kitaip, kaip per Sūnų ir niekas nepažįsta Tevo kitaip, kaip tik Sūnui apreiškiant.

7/ Kristaus mirtis teikė Dievui tinkamą atpildą už žmonių nuodemes. Tas atpildas yra daugiau negu pakankamas, net begalinis. Begalybe suteikta ir kaikiuriems iš Kristaus nuopelnų kilusiems tikybos daiktams, ypač sv. Mišiu Aukai, kurią dabar žmonės gali kartoti sulig savo uolybes ir pamaldumo. Dievo teisybe pilnai patenkinta tuo atpildu.

Nors buvo reikalo, kad Dievas -Kristaus teikiamąjį atpildą priimtų, bet nebuvo abejones, kad tas atpildas SVENCIAUSIAJAI TREJYBEI patinka. Savo pasišventimu Kristus

užpelne, ne vienam, nuodemes atleidimą, bet ir įvairiausių malonių gausybes. Jis užpelne ir savo žmogiškai prigimčiai, ką vadiname sėdejimu DIEVO TEVO dešinėje.

Ta kančia, kuria Jis atkėlė, buvo plačiausia ir giliausia. Plačiausia reiškia, kad nebuvo galima žmogui skausmo, kurio Jis nebūtų kentėjęs, ir giliausia, kad kiek vieno skausmo gelimą Jis jautė kuoskaudžiausiai. Skausmo gelme pareina nuo žmogaus jautrumo. O V. Jezuje tas jautrumas buvo tobuliausias. Jis savo tikslus vykdė, bet

Atpirkimo auka padares, Jis paliuosavo Senojo Įstatymo gerasias Sielas iš pragaru, bet Jo kūnas nebuvo nužengęs /žemyn/ gilyn į žemę, Jo kaulai nelaužyti ir lavonas nei nepradėjo gesti. Jis vykdė savo tikslus.

Sv. Petras sako: kad Tevas prikelė V. Jezu iš numirusių, bet ir pats Jezus, būdamas Dievas, turėjo tą pačią prigimtį kaip ir Tevas. Tai-gi lygiai teisingai galima sakyti: kad V. Jezus Pats atsikėlė iš numirusių. Galybę daryti stebuklus -Jis turėjo dėl Savo vienybes su Dievu. Ta galybe apėmė taip-gi ir atsikelimą iš numirusių. Taja pacia galybe V. Jezus pakilo į dangų užžengdamas į jį.

8/ DIEVO TEVO dešinėje, Jo Dieviškoji prigimtis sėdi dėl to, kad su Dieviškąja prigimtimi sujungta -didžiausių dalykų įvygdė ir nuopelną pasidare.

9/ KRISTUS yra kunigas, karalius ir pranašas. Kunigas yra Jo žmogiškoji prigimtis ir tai auksčiausių kunigystes laipsniu. Nei vienas kunigas nebuvo taip arti su DIEVU, kaip Jezus. Pranašas apie tai buvo giedojęs /Ps. 109/. pirm 1000 metų.

Iš Jezaus kunigystes eina visa Naujojo Įstatymo kunigų daugybe ir dvasinė jų galybe. Labiausiai tada kunigo pareiga Kristui ėjo, kada Save ant kryžiaus aukojo, bet ir tada, kada duoną ir vyną permainė į Savo KŪNĄ IR KRAUJĄ, ir tada, kada Apas-talus Vyskupais išventino. Kristus paliko Savo dvasiskijai dvigubą galybę- šventinti ir valdyti.

10/ V. Jezus buvo Pranašas. Jau nekalbant apie tai, kad būsiančius įvykius Jis pranašavo. Išganytojas buvo pranašas dėl to, kad Dievo valią ir apreiškimą skelbė žmonėms. Visos Evangelijos pilnos Jo apreiškimų tiesų. Bet nei visame Šventame Rašte Jo apreiškimų tiesų gausybe nesutilpo. Labai daug jų užrašyta Bažnyčios Tevų veikaluose. Bažnyčia, kiekvienu laiku, iš Jo apreiškimo paskelbia tą, kas tam laikui labiausiai reikia.

11/ Galutinai, KRISTUS yra karalius. Būdamas Dovydo gimines vyras ir turėdamas Savo karališkos kilmės irodymą, Jis turėjo teisės užimti Izraelio sostą tuomet tuščia. Jei Jis užėmė daug aukštesnį viso pasaulio dvasios sostą. JEZUS KRISTUS padarė šioje žemėje Dangaus Karalystę ir tapo tos sielų valstybes karalium. Jo karaliavimas plito, plinta ir plis, kol apims visą pasaulį. Dar įvyks šioje ašarų pakalneje atsitikimu, kokių nesvajotojo drąsieji valstybių ir tautų tvarkytojai. Kristus pats pasake; kad Jo karalyste nėra iš šio pasaulio. Bet laimingas būtų tas pasaulis, jei rimtai perskaitytų parašą kybojusi ties mirštančio V. Jezaus galva ir nuoširdžiai V. Jezu pripažintų, pirmiausiai savo sąžinės karalium. Tada viskas išsitaisytų, tada liautusi karai. Tada meilės Karalius KRISTUS palaimos spinduliais aptektų visą žemę ir ji nebebūtų ašarų pakalne.

Pastaba: 1948 metais /Pabaiga/ 1948 metu kovo 31
dar turėsiu dalimis *****

ANTROSIOS STUDIJŲ DALIES SVARBESNES ISTRAUKOS.

Sielos tobulybe. Siela pasireiškia; proto veiksmas, atminties žiniomis ir valios notais. Noras. Iš kūno atsiradusieji norai vadinasi -tiesiog norais.

Dvasios norai, kyla iš mūsų sielos, kurios jėga, gaminančioji juos-vadinasi valia. Žmoguje visuomet yra jėgų, kurias valia pavartoja savo tikslams vykinti, bet reikia, kad valia galėtų pasiekti tas jėgas.

Kuomet gerai sutvarkyta žmogaus prigimtis, tuomet jo valia visuomet gali pavartoti savo sielos ir kūno jėgas, kad įvykintų savo tikslus.

Graikiškai TETRA reiškia "4" keturius ir "ARCHE" reiškia valdžia. Iš to susideda žodis TETRARKA, o ketvirtosios dalies karaliai vadinosi TETRARKOMIS.

@@@ @@@ @@@

MINTIJANT APIE DIEVA.

Kas dažnai mintija apie DIEVA, tas paskesta Jo begalybeje. Dievo amžinatve negalima išsiaiškinti protu, nei to suprasti, nes protas to neišnesa. Nes nebuvo to laiko kada Dievo nebūtų buvę.

DIEVO didybe noredama paliesti sutverimo išmintis, eina per erdvių erdves, per vietų vietas ir visur randa DIEVA. Arti ar toli, net už paskutinių ribų, kurias tik tą išmintis gali suvokti. ISIGILINANT Į DIEVO BUITIES GAUSYBE aiškeja susyk, kad nėra buities iš kitur, kaip iš DIEVO, ir kitur kaip DIEVUJE.

BET EUCHARISTIJOS APREISKIMAS, prie tų žmogaus pastangų pažinti DIEVA, prideda visai nauja pamoka, kad negana DIEVA sekti per amžių gludumas, per erdvių begalinius plotus, per buities neisreiskiamai nesuprantama didybe. Bet reikia dar atsimiti, kad toji BEGALINE DIDYBE mokejo tapti mažu žmogum ir Savąja Dievo bei žmogaus prigimtį sutalpinti EUCHARISTIJOJE ir taip suvienyti su Savo padaro žmogum. kaip valgis su valgytoju.

Apie tą giliau bemintijant, nieko kito nelieka, kaip dėkoti, myleti ir be paliaivos garbinti DIEVA už visą, ką Jo gerumas teikia pavieniui ir visai žmonijai. Jėgų padaras. Prapazinti *** a ****a *** Dievas tiesiog padarė, tai tenka tuo pačiu pripazinti, kad SANTARYBOS ISTARME.

Ketvirtoji Laterano visuotinė Santaryba, paskelbė privaloma tiesą 1215 metais šiais žodžiais: "Kuris /tai yra V. Jezus/ dėl žmonių gimines isganymo ant kryžiaus medžio kentėjo ir numires, nuženge į pragarus, atsikele iš numirusių ir išženge į dangų. Bet nuženge siela, o atsikele kūnu, gi uženge su abiem drauge".

APIE ANGELŲ LAIPSNIUS.

- 1/ Aukščiausia Jerarchija arba vyriausybė yra; CHERUBINAI, SERAFINAI, IR SOSTAI.
  - 2/ Prie vidurines priskaitoma: VIESPATYSTES, JEGOS IR GALYBES.
  - 3/ Žemiausia Jerarchija sudaro: KUNIGAIKSTYSTES, ARCHANGELAI IR ANGELAI.
- 2/ /Taip yra suskirstyta Angelų pasaulis/.

Fastaba: 1948 metais gegužes 12 diena turėjau egzaminus iš antrojo tomo, kuriuos dar turėsiu dalimis pakartoti. 1948. 11. 13. Šiandien islaikiau egzaminus iš II-jo Tomo - JEZUS KRISTUS.

A. Kadzionis.

SVARBESNIŲ DALYKŲ PAKARTOJIMO ĮSTRAUKOS.

Jezaus vardą mes tariame, taip pat, kaip ji taria lotinų kalba. bet tas žodis imtas iš senosios žydų kalbos, kuri Ji tardavo: JEHOŠUA. Lietuviškai tas žodis reikstu; ISGELBETOJA.

Moses įpedinis, Nuno sūnus, turejo toki pat vardą Jehošua /Jozuja/.

KRISTUS imtas iš graikų kalbos, kurioje ji taria: CHRISTOS. Žydiškai MAŠIAH, o lietuviškai reiškia: PATEPTASIS. žydiška žodi ~~Messiah~~ lotiniškai kalbantieji truputi pakeisdavo tardami: "MESSIAS", o mes lietuviškai - lietuviai tariame: "MESIJAS".

Taigi KRISTUS, MESIJAS IR JEZUS reiškia tą patį Asmenį DIEVĄ IR ŽMOGŲ, pasaulio Isgelbetoją, vienatines tikrosios tikybos skelbėją.

KRISTUS KARALIUS.

1/ Jo karalyste yra ne iš šio pasaulio. Jis ne savo patogumams vartojo valdžią, bet tarnavo kitiems. Jo valdžia įvyksta be prievartos. Jis nereiške galybės, o tik platinio meilės karalyste. Jis yra Bažnyčios Valdovas, o ne žemiskos valstybes.

PIRMŲJŲ ŽMOGAUS LAIME.

Sv. Tevo ikurtai komisijai -Sv. Raštui aiškinti -buvo pastatytas klausimas; ar tas Sv. Rašto vietas, kur kalbama apie žmogaus sutverimą, galima kitaip aiškinti, negu išrodo kiekvienam tiesiog skaitančiam. Komisija 1909 metais birželio 30 diena. Atsakė, kad ne. Sv. Raštas taip sako: "Taigi V. Dievas padarė žmogų iš žemės dūblo ir jam i veidą ikvepė gyvybes kvapą ir žmogus tapo gyvoji siela" /Gim. 2. 7 /.

Sitie žodžiai tarsi aiškiai, sakyte sako ir rodo, kad pats Dievas padarė žmogaus kūną ir kad i jį ikvepė sielą, kuri duoda kūnui gyvybę. Nors Dievas, sutverdamas įvairius daiktus ir darydamas vienus menkesnius; kitus geresnius, įvairius jų gerumo laipsnius gana arti sugretino. Tačiau tarp grynai kūninio gyvulio ir dvasinės sielos liko tiek daug skirtumo, jog ir menkiausiai žmogaus sielai -pats geriausias gyvulio kūnas dar buvo permenkas.

NEPANIEKINUS SV. RAŠTO, negalima sakyti, kad pirmos moteries kūnas buvo gamtos jėgų padaras. Pripažinus, kad Jeva pats Dievas tiesiog padarė, tai tenka tuo pačiu pripažinti, kad ir Adomui teko ta pati garbė.

PIRMŲJŲ TEVŲ PRIGIMTIES TOBULUMAS.

Žmogus turejo būti Dievo atvaizdas. Menkas būtų išėjes atvaizdas, jei nors viena dalis būtų buvusi bloga. Kūnas yra žmogaus dalis, jei tat kūnas būtų buves negeras, tai ir Dievas būtų negerą pasidares atvaizda šiame pasaulyje.

Dievas rengdamas žmogui kūną, ne viską i jį sukimso, o tik tą, kas geriausiai tiko bendram sielos ir kūno gyvenimui. Pats didžiausias gerumas, duotas kūnui buvo tas, kad jame galėtų gyventi protas.

NEMARUMAS. */1 Mirtingumas nedaro žmogaus esmės. Mūsų esmė susideda iš kūno ir sielos. Kas turi kūną ir protingą sielą, tas yra žmogus.

2/ Spėjama, kad pirmųjų tevų nemarumas rojuje, buves ne iš prigimties, nei ne iš antgamtines Dievo malones, o iš gamtinio gyvybes medžio.

3/ Sv. Augustinas sako: o Sv. Tomas Akviniėtis pritaria: "VALGIO turejo žmogus /rojuje/, kad nealktų, gerala, kad netrokstu, OGYVYBES MEDIS BUVO TAM, KAD SENATVE NESUARDYTU".

PROTAS. Proto gerumas paeina nuo to, kaip daug jis žino reikalingu daiktų ir kaip teisingai jis daro išvadas iš tu žinamųjų tiesų. Trukumų nebuvo žmogaus kūne, klaidų nebuvo jo prote, blogo nebuvo jo valioje. Vis dėl tos pačios priežasties, kad pats Dievas buvo sutvėres ir kūna, ir prota, ir valia.

VALIA. Retas kas supranta, kaip didžiai brangino Dievas laisvę, tu savo sutverimu, kuriems davė protą. Dievui geriau buvo matyti; angelus virstant velniais, žmones paskestant nedorybėse, Antrąjį Švenčiausios Trejybės Asmenį isikūnijant ir mirstant ant kryžiaus, negu atimti laisvę, tai yra, valios laisvę iš savo sutverimų.

PAKELIMAS I ANTGAMTE .

Prie pasavintos sūnybės malonių Dievas pridėjo, išaukštintai žmogaus sielai tokių jėgų, kokių iš prigimties ji ne negalėjo gauti. SUTVEREJAS iškeles pirmųjų gimdytojų sielas -i asmenų ir pasavintu Dievo vaikų sryti- toms sieloms davė antgamtinės malonės tokių jėgų, kurios tas sielas patobulino ir pagražino daugiau + negu saulės spinduliai + stiklą ir ugnis geležį. TOS JEGOS ir vadinasi; PAŠVENČIAMOJI MALONE, nes jose yra DIEVO ŠVENTYBES PRADAS.

NUODEMĖS VAISIAI. "Visu nuodemių pradžia yra išdidumas". /Eccli 10, 15*.

Šv. Paulius sako: "Per vieno žmogaus nepaklusnybę esame nusidėjeliais tape daugelis". /Rom. 5, 19/.

1/ Kūnuose pirmiausiai pasireiškė aistrų sukilimas. Apie tai Šv. Raštas sako: "Ir atsidarė judvieju akys: ir pažinę, kad buvo nuogi, susisiuvo pygos lapus ir pasidare sau juostas". /Gim. 3, 7/. Po nuodemės juodu susyk pajuto, kiekvienas savyje geidulių, kuriuos protas vargiai valde, o gal ir visai nevalde. Tą pajutę, susigėdo ir emė drcvėtis viens kito.

2/ Skausmai, vargai ir ligos galėjo juos pasiekti, o ir mirtis, nes pasidare mirtingi ir nelaimingi žmonės -tik per savo nusikaltimą.

GIMTOJI ATPIRKĖJO ŠALIS.

1 Pelestinis šiaurė vadinosi Galileja. 2 Šv. Jonas buvo Zebedejaus ir Saliomos sūnus Jokūbo brolis. Jo tėvai gyveno Betsaidoje ant Genezareto ežero kranto ir buvo gana turtingi žvejai.

Pelestina yra į pietų rytus nuo Lietuvos. Tarp mūsų žemės ir Pelestinis tiesiai žiūrint, yra šitos žemės; Lenkija, Čekija, Vengrija, Bulgarija ir Turkija. Tiesiog, oro keliu, atstumas iš Kauno į Pelestinis sostinę Jeruzolimą, būtų apie 3000 km. Geriausias kelias iš Lietuvos per Vokietiją, Austriją, Italiją, iš kurios miesto Triesto, laivu per Adriatikos jūrą į Egiptą ir iš ten geležinkeliu į Jeruzolimą. Tas kelias išneša apie 4500 km. Pati Pelestinis žemė yra pailga. Vakaruose jos riba sudaro Tarpžemių jūrą. Jos ilgis maždaug 220 km. plotis apie 100 km. Išilgai tos žemės eina dvi eiles kalnų. Pajuriu, arba vakarų šonu, tęsiasi LIBANO kalnai, o ryto šonu ANTILIBANO kalnai, kuriuos vadina taip-gi MOABO kalnais arba GILEAD.

Tarp tų dviejų kalninių suolų, žemė yra labai idubus ir žemiausiajį jos vietą iš siaures į pietus teka upė JORDANAS išilgai visos Žydu žemės. Ta upė perbėga per tris ežerus. Pats mažiausias yra Pelestinis šiaurėje ir vadinasi MEROM, antras yra netoli jo į pietus, bet daug didesnis ir turi tris vardus: GENAZARET, arba GALILIEJOS, arba TIBERIJADOS. TREČIASIS ežeras yra Pelestinis pietuose ir vadinasi NEGYVOJI JŪRA.

Tame ežere ir baigiasi Jordano upė. Jos vaga yra 30 metrų pločio ir 3 vietomis 4 metrų gilmės, žemesne negu vanduo jūroje. Jei tat Jordanas susisiektų su jūra, tai vanduo begtų ne iš jo į jūrą, o iš jūros į jį.

Negyvosios jūros viršus yra 400 metrų žemiau Tarpžemio jūros. Tais laikais, kuriuose V. Jėzus gyveno; Pelestinės žemė buvo šitaip padalinta: Į rytus už Jordano upės šiaureje buvo Bataneja, su Iturėja ir Gaulonition. Upe YARMU skyrė tą žemę nuo GALADITIES, buvusios į pietus. Šitoje dalyje buvo DEKAPALIS arba dešimties miestų salis ir ITUREJA. Į vakarus nuo Jordano, pačioje šiaureje, buvo GALILEJA. Į pietus nuo jos buvo SAMARIJA. Į pietus nuo Samarijos buvo JUDEJA.

Didžiausias Judejos miestas buvo visos Pelestinos sostinė JERUZALEM. Didžiausias Samarijos miestas vadinosi taip pat Samarija. Sale kurios buvo senasis SICHEM ir SICHAR. Didžiausias Galilejos miestas buvo TIBERIADA. ITUREJOS didžiausias miestas buvo PILYPO KESAREJA, o GALADITIES -GERASA.

/Užbaigiau 1948 lapkričio 11/ Roma.

*****

III- TOMAS ŠVENTOJI DVASIA.

PRANAŠAS AMOS visai teisingai kalbėjo, kad DIEVAS yra kalnus sustates ir vėją sutvėres ir žmogui apreiskes savo kalbą, ir rytmečio rūką padares. /Amos. 4-13/. Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę. Žemė gi buvo tuščia ir plika, ir tamsybe buvo ant gelmes veido, ir Dievo Dvasia plasnojo aukščiau vandenu. /Gim. 1-2/. Aš melsiu Tėvą, ir jis jums duos kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato nei nepažista. /Jon. 14,16, 17/.

Kuomet gi ateis Ramintojas, kuri aš jums siūsiu nuo Tėvo, tiesos Dvasią, kuri iš Tevo išeina, ji liudys apie mane. /Jon. 15-26/.

Ištatydamas atgailos sakramentą, V. Jėzus tarė: Ramybe teesie su jumis. Kaip Tėvas mane siunte, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakes, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite Šventąją Dvasią; kam nuodemės atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos /Jon. 20. 21-23/. Pagaliau siusdamas apaštalus į visą pasaulį, Išganytojas liepė: Eikite tad ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios ir mokydami juos laikyti visą, ką tik esu jums isakes /Mat. 28. 19-20/. Kada gi ateis Ramintojas, kuri aš jums siūsiu nuo Tėvo, tiesos Dvasią, kuri iš Tėvo išeina, ji liudys apie mane /Jon. 15. 26/.

Kada gi ateis tiesos Dvasia, ji jus ives į visokią tiesą. Nes ji ne pati iš savės kalbės, bet ką tik išgirs, tai sakys ir apskelbs jums, kas turi įvykti. Ji pagarbins mane, nes ims iš to, kas mano ir apskelbs jums. Visa, ką turi Tėvas, yra mano /Jon. 16, 13-15/.

*****

APIE DIEVO APREIŠKIMA.

Vieniems Viespats duoda aiškiai suprasti savo valią, o kitiems ne, nes ne visuomet, Dievo apreiskimas, aiškiai buva duodamas. Buna atsitikimu, kad žmogus kalba ar rašo Dievo paduotąją tiesą, bet pats nejaučia, kad tai Dievo apreiskimą skelbia. Taip Kaipas, Sinedrijos susirinkime kalbėjo: Jus nieko nežinote ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už tautą, kaip kad visa tauta pražūtų /Jon. 11. 49. 50/.

Kartais V. Dievas savo apreiškimą duodavo, ne per kūno jautulius, tai yra, ne per akis ir ausis, bet tiesiog veikdamas į pačią sielą. Dievas yra dvasia ir delto Jam daug patogiau yra veikti tiesiog į žmogaus dvasią, negu į jo kūną. Bet dabar, po V. Jėzaus apskelbtojo tiesos mokslo, kilus ginčui, kaip reikia suprasti kokią nors apreišktoji tiesa, va ja išaiškina nuolatinis Bažnyčios neklaidingumas ir neklaidingumo vydytojas Šv. Tėvas, kuris tikėjimo ir doros dalykuose yra neklystantis mokytojas.

V. Jėzus yra pasakes: "Ištikruju aš sakau jums, kolei dangus ir žemė nepraeis, nei viena jota ir nei vienas brūkšnelis neišnyks iš Istatymo iki visa įvyks"/Mat. 50-18/. Raštas-gi negali būti panaikintas /Jon. 10, 35/.

Ne viena Rašto pranašystė neaiškinama savaip, nes ne žmonių valia buvo mums atnešta kuomet nors pranašystė, bet Šventosios Dvasios ikvepti kalbėjo šventi Dievo žmonės. /2 Petr. 1, 20-21/. Kiekvienas Dievo ikveptas Raštas yra naudingas mokyti, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje /2 Tim. 3, 16/.

Yra dalykų, kurie vargu suprasti; juos neišmanantieji ir sviruojujantieji iškreipia, kaip ir kitus Raštus savo pačių žuvimui /2 Petr. 3, 16/.

"Be manas jus nieko ne+++++++ +++++++"

Kada ŠV. DVASIOS VEIKIMO BŪDAI YRA ŠIE: Dvasios ikvepinu rasyti, per tai mes turi. Apreiškimas, ikvepimas, pranašystės, stebuklai, kalbų dovana, pamokslų sekmingumas, dvasių atskyrimo sugebėjimas.

ŠVENTOJI DVASIA, kartais leidžia nelaimėi įvykti, kad žmogus pasidarytų rimtesnis ir, geriau isižiurėjęs į savo sąžinę, išvalytų ją. Taip pat ŠV. DVASIA pakaitomis vartoja paprastąsias ir stebuklingąsias priemones, pakaitomis veikdama į žmogaus sielą. Visas ŠV. DVASIOS veikimas į žmones sueina į atgamtinę Dievo malonę.

DIEVO MALONĖ. Prisiminkime, kad pirmųjų mūsų gimdytojų nuodėmė, daug pakenke visiems žmonėms. Per ją: iskritome iš Dievo vaikų eiles. Susižeidė mūsų prigimtis; protas žymiai aptemo, valia susilpnėjo-pakrypdama į blogą. Patekome į piktosios dvasios valdžią aistros ir geiduliai pasidarė galingesni už mūsų protą ir valią, pagaliau nuodėmės ėmė daugintis žmonėse.

Žmonių prigimčiai kenkė ne tik pirmoji nuodėmė, bet ir kitos velesnes, tiek kitų tiek asmeniškų. Ne tik dabar tukstanciams metų praslinkus, su gadinančiomis prigimties nuodėmėmis, bet ir pirmoje, po nuodėmės, dienoje žmogus jau negalėjo išbūti geras be Dievo pagalbos, vadinamos malone.

Piktoji dvasia, kuri daug galingesnė ir gudresnė už žmogų, taip sumaniai sejo visur įvairiausių pagundų, kad žmogus jų išvengtų tegalėjo tik su Dievo pagalba. Kartais piktoji dvasia pavartodavo prieš žmogų net jėgą. Nuo to ji išgelbeti galėjo tik Dievo ranka. Pagundos dygdavo ne vien iš pragaro, jas sukeldavo ir žmonės- žmonėms. Jų gamina ir pats žmogus, beprotiškai pataikaudamas savo prigimčiai.

Trumpai sakant, įvairiausių pagundų daugybė, silpną žmogaus prigimtį veda į blogą. Taigi iš to matyti, kad žmogui reikia pagalbos iš dangaus, butent, DIEVO MALONĖS...

TRIDENTO VISUOTINOJI SANTARYBA šeštame pėdyje 1547 metais sausio 13 diena nutarė: "Jei kas sakytų, kad be Šventosios Dvasios iš aukšto suteiktojo ikvepimo ir be Jos pagalbos žmogus gali tikėti, viltis, mylėti ar atgailauti kaip reikia, kad nuteisinimo malonė jam būtų suteikta, - tas tebūnie atskirtas /nuo Bažnyčios/". /Trident. ses. VI, can. 3; Denzinger-Bann. X n. 813/.

Dar aiškesnis yra pirmasis kanonas, kuris sako: "Jei kas sakytu, kad žmogus ~~...~~ savo darbais, kurie atliekami žmogaus prigimties jėgomis, arba ištatymo mokslu, gali tapti teisingas pas Dievą, be Dievo malonės, per Jėzu Kristu, tas tebūnie atskirtas. /Ten pat. Kan. 1; Dene. X n. 811/. Buva vienokios, norytisios buva pakankamos. Jose bu-
Bažnyčios Tėvai bei popiežiai ir santarybos, ne iš savės pramanė tą žmonių geriams darbams atlikti, sieloms nuteisinti, dvasios nuopelnams įgyti -antgamtinės pagalbos reikala. Jie aiškiai pakartojo tai, ka buvo mokes Šv. Paulius Apaštalas. Jis rašė: Pasitikėjima Dievu mes turime per Kristu, ne kad mes būtume savaime tinkami ka nors manyti lyg iš savės, bet mūsų tinkamumas yra iš Dievo, kurs ir padarė mus tinkamais būti naujos sandoro tarnais ne raide bet dvasia /2 Kor. 3,5/.

Ir šv. Paulius ne iš savės taip rašė. Jis pakartojo, ka V. Jėzus buvo mokes. Išganytojas buvo sakes: Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manes jūs nieko negalite padaryti /Jon. 15,5/. Ipatingai ryškūs yra paskutiniai žodžiai: "Be manes jūs nieko negalite padaryti". vadinasi pagalbine, nes ji kursto gerai vaik-

Kadangi ir šv. Pauliaus žodžiai yra Šv. Dvasios ikvėpimu rašyti, per tai mes turime pakartotinai Dievo apreikštąją tiesą, kad mums reikia Dievo malonės, kad galėtume padaryti gerų ir naudingų sielai darbų, prie suvanyto išganingo darbo, tuomet ji vadinasi sandarbine.

+++   +++   +++   +++

Arauziko Antroji Santaryba 529 metais pasmerkė klaidatikių pažiuras ir visas kitas klaidas pažymėdama; jog ir pirmutinė žmogaus malda ir tikėjimo pradžia, net pats palinkimas į tikėjimą, yra Dievo malonės dovana. /Denz. Bann. X n. 176 ir 178/.

Šita nutarima patvirtino Popiežius Bonifacas antrasis. malonės tiek, kiek jos pakank-

Reikia būtinai žinoti, kad žmogus pats savės teisingo padaryti negali. Žmogų nuteisina Dievo malonė. Ji jam padeda pažinti tikrojo tikėjimo tiesas jas pripažistant. Be Dievo malonės žmogus gali žinoti kokią nors tikybos tiesą, kad ji yra, bet negali jos pažinti. Dievo malonės reikia žmogui, kad jis tikybos tiesą pripažintų.

Iš dorinės netvarkos, tai yra, iš nuodėmių bukles, Šv. Dvasia veda žmogų -pirmiausia duodama jam atgailos malonę. Atgaila ne susyk pasidaro. Nuo pat atgailos pradžios iki pat pabaigai, visoms jos dalims, reikia Dievo malonės.

Žmogus, be Dievo malonės, negali turėti nuteisinančio gailėsčio, siekiančio Dievo, per tikėjimą, arba per meilę. +Geras yra tikėjimo gailėstis, kuris kratosi nuodėmės, nors iš Dievo baimės. "Bet geriausias gailėstis yra, kuris iš Dievo meilės apgaili savo kaltes". Nei pragaro baime, nei dangaus linksmybių troškimas, nei gailėstis iš meilės, neatsiranda žmoguje -be antgamtinės Dievo malonės.

Nei didelių nei mažų daiktų, tinkamų amžiniems reikalams, žmogus negali padaryti be antgamtinės Dievo malonės. Šventosios Dvasios ikveptas šv. Povilas parašė: Ne vienas negali pasakyti Viešpats Jėzus, kaip tik Šventoje Dvasioje /1 Kor. 12. 3/.

Šita malonė, kurią Dievas žmogui teikia, rengiančiam žmogaus nuteisinimą veiksmui jį vykdydamas, gerindamas, teikdamas ištvermės, -vadinasi veiksmiše malonė /gratia actualis/. Ji yra gryna Dievo dovana, nes ji nėra, ir nėra buvusi žmogaus prigimties dalimi. Ne jokių gamtinių savo gerumu žmogus negali pelnyti sau tos malonės. Jis negali sau prirengti jos, nes visą, ka žmogus gamtinėmis jėgomis veikia, liekasi gamtos

srityje, o malonė yra antgamtinė. Tačiau Dievas malonių teikia, kiekvienam žmogui, kiekviename dvasios reikale, jei tik pats žmogus nesudaro kliūtis tai malonei.

Ta malonių gausybė priklauso ne nuo gamtinių žmogaus gerumų, bet nuo Dievo gerumo. Ne visos veiksminės malonės buva vienokios, nors visos buva pakankamos. Jose buva tiek antgamtinės pagalbos, kad jas panaudoję žmogus, turi užtektinai galybes ir jėgų geram antgamtiniam veiksmui. Tos malonės, kurių užtenka žmogui, kad galėtų padaryti išganingą veiksmą, vadinasi pakankamomis malonėmis.

Bet buva ir taip stiprių malonių, kad žmogus būtinai jas panaudoja. Malone versta ne vieno neverčia elgtis pagal Dievo valią, bet ji gali, taip daug sustiprinti žmogų, kad jis elgtusi, kaip malonė padeda. Šitas malonės vadinasi sekingosiomis.

Savo pagelba, geriems išganingiems žmogaus veiksmams, Dievas duoda įvairiais laikais ir įvairiais būdais. Kartais žmogus nei nejaučia, kaip Dievo malonė jį pastveda padaryti gerą išganingą darbą. Tokios nejaučiamos malonės vadinasi kurstančiomis malonėmis. "Gratia excitaus".

Kada žmogus jaučiasi besirengias, daryti išganingą darbą, ir Dievas tam veiksmui prideda savo malonės, tada toji malonė vadinasi pagelbine, nes ji kursto gerai veikti, bet ji padeda gerą veiksmą atlikti. O kuomet Dievas suteikia malonės, kad žmogus sumanytą gerą darbą, tuomet toji malonė vadinasi veikiamoji; lotiniškai "OPERANS". Kuomet Dievas prideda malonės, prie sumanyto išganingo darbo, tuomet ji vadinasi sandarbine.

Kartais geram darbui truksta dorinės valios. Malonė prideda ir jos, bet dažniausiai, malonė veikia žmogaus protą, duodama jam reikalingos, geram darbui, šviesos ir valią, kad šioji norėtų išganingą darbą atlikti. Nėra šioje pasaulyje žmogaus, kuriam Dievas neteiktų malonės tiek, kiek jos pakanka išganymui pelnyti. Tu malonių Dievas teikia ir netikintiems žmonėms ir net užkietėjusiems nuodėmėse, bet vieni ją pasinaudoja, darydami atgailą, o kiti ją mina po kojomis ir ją atmeta savo pražuvimui, nes čia yra laisva žmogaus valia ir kur jis ją kreipia ten ji ir krypta.

VEIKSMINE DIEVO MALONE. Ji papildo žmogaus prigimties trukumus, apšviečia jo protą, sustiprina valią, kad daromas išganingas veiksmas, pakelia į antgamtinę plotmę, ir veda jį tinkamu sielos išganymo keliu.

NUOLATINE MALONE. /Gratia Habitualis/. Žmogaus siela, tą malonę gavusi, ima gyventi antgamtiniu gyvenimu ir gauna antgamtines vertybes. Tai yra pastovus ir aukštas tobulumo laipsnis, kurio žmogus vien tik prigimtomis jėgomis negali pasiekti.

Antgamtinė nuolatinė Dievo malonė, duoda sielai visą jos gražumą, kaip kad saulės spinduliai apšviesdami stiklą, kuris įgauna žerėjimo. Antgamtinė, nuolatinė Dievo malonė, yra nuolatinis antgamtinio gyvenimo pradus žmoguje. Kuri siela, antgamtinio gyvenimo neturi, tos visi veiksmai prasideda ir baigiasi gamtoje. Nors tų veiksmų būtų ir neblogų, ir daug, tačiau ne jais visais žmogus nenusipelnytų regėti Dievo danguje po mirties. Priešingai, visi gerieji, turintys antgamtinį gyvenimą sielos veiksmai, turi taip pat vertės amžinajam jos gyvenimui: didina jos teisę regėti Dievą veidas į veidą. Ta galia, kuri pakeičia žmogaus veiksmus į antgamtinę vertę, vadinasi; antgamtiniu žmogaus gyvenimo pradū.

Žmogus, turis tą pradą, dar turi gauti veiksmine Dievo malone, kad antgamtini darba padarytu. Bet dėl to nemažėja nuolatinio antgamtinio prado vertė. Nuolatinė malonė, pirmiausia, nesuderinama yra su mirtina nuodeme. Nuolatinė malonė žmogų daro teisingą, kitaip sakant, toki, koks žmogus turi būti santykiaudamas su Dievu.

Nuolatinė malonė, yra ne vien tik nuodemės panaikinimas, bet drauge ir vidujinis žmogaus pataisymas, arba atnaujinimas. Kol žmogus neturi nuolatinės malonės, tol jisai yra nukrypes nuo savo antgamtinio privalomo tikslo, būtent, Dievo. Gaudamas nuolatinę malonę, žmogus atsikreipia į savo tikrąjį tikslą, į Dievą. Tai yra, gan svarbus sielos atnaujinimas. Bet prie jo prisideda dar ir kitokių vidujinių atnaujinimų.

Siela nusikračius nuodemės, atsinaujinus iš vidaus, atsikreipus į savo tikrąjį tikslą, artėja prie Dievo ir darosi lyg šventa. Tie trys žodžiai - nuteisinimas, atgimimas, šventėjimas - gerai tinka antgamtinės malonės iėjimui į žmogaus sielą pažymėti. Dievas tikrai nebepaiso atleistųjų nuodemių. Taigi jos ir nyksta tuomet, kuomet atleidžiamos ir liaujasi buvusios, ir žino kad jau jų nebėra. Trumpai sakant, pirmasis nuolatinės malonės vaisius yra žmogaus nuteisinimas, atnaujinimas ir pašventimas. Antrasis nuolatinės malonės vaisius yra; prileidimas mūsų prie Dievo prigimties, nes nuolatinė, arba pašvenčiamoji, malonė mūsų sielas iškelia aukščiau gamtos į antgamtę plotmę, yra labai didis ir svarbus dalykas.

Iš Dievo puses prisideda Jo visagalincios ir ypačiai visuresančios prigimties suartėjimas - su mūsų prigimtimi. Per pašventinančią, V. Jėzaus malonę, mūsų mažytė žmogiškoji prigimtis suartėja ir tampa Dievo prigimties dalininke. Juo kuris žmogus buva geresnis ir geriau naudojasi teikiamomis Dievo malonėmis, juo labiau to žmogaus prigimtis artėja prie Dievo prigimties.

Trečiasis nuolatinės malonės vaisius yra tas, kad mes tampame Dievo vaikais. Šitas vaisius pasidaro beartėjant mūsų prigimčiai prie Dievo prigimties. Nuolatinė arba pašventinančią savo malone, Dievas mus iškelia tiek aukščiau mūsų prigimties, kad padaro mus savo vaikais. Tuo pakilimu, per nuolatinę malonę, į antgamtę mes įgyjame Dievo meilę, ir tampame pasavintais Jo vaikais.

Šita aukštąja meile, V. Dievas ima myleti žmogų, kada suteikia jam nuolatinę arba pašventinančiąją malonę. Ketvirtasis nuolatinės malonės vaisius yra tas, kad ja turinčiojo žmogaus veiksmai, kaip Dievo vaiko veiksmai, turi vertės amžinojo gyvenimo reikalams. Nuolatinė pašvenčiamoji malonė, pati yra antgamtinė ir į antgamtę iškelia žmogaus veiksmus, budama jo sieloje.

Todėl gerieji žmogaus darbai, esant malonės stovyje, palieka amžinai po mirties, o nesant malonės stovyje, nors darbai būtų ir geri, jie yra gamtinio pobūdžio ir jie tarnauja tik tai gamtos srityje, tai yra šiam gyvenimui.

PAKARTOJIMAS: Gana lengvai atsiminti ir suprasti keturias nuolatinės malonės naudas.

- 1-ma Kad ji, nuodemės panaikindama, žmogų padaro teisu.
- 2-ra Kad priartina ji prie Dievo prigimties ir net jos dalininku padaro.
- 3-cia Kad sutverimą pakelia į Dievo vaikų aukštybę.
- 4-ta Kad ta malonė, turinčio žmogaus, veiksmai nesibaigia su jo kūno gyvenimu, bet įgyja vertybės amžinajam gyvenimui ir sudaro jo amžinosios laimės pagrindą, jei jis miršta jos nenustojęs.

"Kaip kūnas be dvasios, taip ir tikėjimas be darbų yra mires". /Jok. 2. 26/.
Būkite gi žodžio vykintojai ir ne tik klausytojai, klaidinantieji patys save. /Jok. 1. 22/. Saugokites netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių rūbuose, viduje gi yra plešrieji vilkai. /Mat. 7. 15/.

"Tu esi uola ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Baznyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus, ką tu suriši ant žemės, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši ant žemės, bus atrišta ir danguje". /Mat. 16. 18. 19/ Ištikrųjų, iš tikrųjų sakau jums, kas ne pro duris įeina į avidę, bet kitur įkopia, tas vagis ir galvažudys. /Jon. 10. 1/.

+++ Kas nori savo siela išganyti, tas turi Bažnyčios klausyti. Kam Bažnyčia ne Motina, tam Dievas ne Tėvas, sakydavo šv. Kiprijonas. /De unitate Ecclesiae, b; ed Hartel, 1, 214/.

LETERANO SANTARYBA 1215 metais paskelbė: "Viena tėra VISUOTINOJI TIKINČIŲJŲ BAŽNYČIA, kurioje kas nėra, tas negali būti išganytas". /Denz. X. 430/.

"Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigai". /Mat. 28. 20/.

1/ Popiežius yra neklaidingas tik tuomet, kada viesu būdu išsprendžia visiems katalikams, privalomus tikėjimo ar doros dalykus, kitaip tariant, kada, kaipo AUKSCIAUSIAS MOKYTOJAS, KALBA IŠ KATEDROS.

2/ Privatinėje kalboje, net ir viesame pamoksle ar rašte, Popiežius gali suklysti, jei to pamokslo ar rašto, nedaro privalomo visiems katalikams.

3/ Visi Popiežiai yra neklaidingi tikybos dalykų skelbėjai, bet ne visi Popiežiai yra šventieji.

4/ Stebėtina, aukštesnė už žmogaus prigimtį, yra neklaidingumo dovana, bet ji nėra aukštesnė už galybę, atleidinėti žmonems nuodėmės, arba duoną ir vyną pakeisti V. Jėzaus kūnu ir krauju.

Jei Dievas galėjo šitas dvi galybes, suteikti kiekvienam kunigui, tai nėra ko stebėtis, kad Dievas VISUOTINAI SANTARYBAI IR POPIEŽIUI, suteikė antgamtinę neklaidingumo dovana, be kurios tikėjamas būtų neįmanomas. Reikia stebėtis, kad Dievas tą dovana nebarstė visur: ne kiekvienam žmogui ją davė. Jos negavo kunigai ir net vyskupai, kol atskiri. Mūsų geriausias Tėvas Dievas, Bažnyčia sutvarke kuo protingiausiai, ją pastatydamas ant uolos, kurios ir pragaro vartai nenugalės.

Tikėdami ir klausydami šv. mūsų Motinos Bažnyčios, su jos skelbėmėmis tiesomis, aiškiausias ir vienintelis kelias į amžinąją laimę - sielos išganyma.

"Prašau gi ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikes į mane, kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mummyse viena, kad pasaulis itikėtų, tog tu esi mane siuntes". /Jon. 17, 20, 21/.

Adomo nuodėmė praplito į visus žmones. Ji siekė visų iki šiol gimusių asmenų sielas, išskyrus, Viespatį Jėzų ir Švenčiausiąją Jo Motiną Mariją.

Žinokite ir supraskite, kad ne vienas paleistuvis ar suteptas, ar gobšas, juk tai yra stabmeldystė, neturi Kristaus iš Dievo Karalystėje tevainystes. /Epez. 5, 5/.

BAŽNYČIA TURI TEISĘ ATLEIDINĖTI NUODĖMAS.

Atsikėles iš numirusių, V. Jėzus, eidamas su dviem mokiniiais į Emmaus, sakė jiedviem, jog kentėjes, mires ir iš numirusių kėles, kad žmonems tektų nuodėmių atlei-

dimas: "Turėjo Kristus kentėti ir trečioje dienoje keltis iš numirusių. Reikia skelbti jo vardu atgailą ir nuodemių atleidimą tarp visu tautų, pradėdant nuo Jeruzalės /Luk. 24, 46-47/". Taip pat ir Izaijas pranašaves, kad Kristus už mus kentės, kad Jo randais mes būsime pagydyti Iz. 53, 5./.

@@@ Nikejos visuotinė santaryba 13 kanonu Įsakė: mirštantiems duoti nuodemių atleidimą ir Švč. Sakramentą visokiu laiku, jei tik tai jie nuoširdžiai to prašo. /Can. 13; Denz. Ban. X, 57/.

Išganytojas buvo sakes šv. Petru: Tau aš duođiu Dangaus Karalystes raktus; ką tu suriši ant žemes, tas bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši ant žemes, tas bus atrišta ir danguje. /Mat. 16, 18/. Ta pačia galia paskui V. Jėzus suteikė ir kitiems Apaštalams, tardamas: Ką tik jus surišite ant žemes, bus surišta ir danguje; ir ką tik atrišite ant žemes, bus atrišta ir danguje. /Mat. 18, 18/.

Pagaliau, atsikėles iš numirusių, V. Jėzus apsireiškė apaštalams ir kvėpes į juos tarė: Imkite Šventąją Dvasią. Kam nuodemes atleisite, tam jos atleistos, kam sulai kysite, jos sulai kytos. /Jon. 20, 23/.

Tiktai reikia žymėti, kad ne kiekvienas krikščionis turi galia atleidinėti nuode mes kitiems, o tik tie, kurie tą galia gavo iš V. Jėzaus per Apaštalus ir per išti sa nemutrukusią kunigystės šventimų eilę. Nekunigas gali tiktai pakriktyti nekrikš tytą žmogų ir tokiu būdu prisidėti prie nuodemes atleidimo.

Du yra sakramentai, kuriuodu V. Jėzus paliko nuodemems atleidinėti: Krikštas ir Atgaila.

APIE VISUOTINŲJI SANTARYBA 1441 metais vasario 4 diena sako: "Kad niekas

is vyro ir moteries APIE SAKRAMENTUS. nebuvo išvadnotas is velnio valdkios kitaip. Jei kas su mirtina nuodeme, priimtu kunigystės sakramenta, jis būtų tikras kuni gas ir jo Mišiose, duona bei vynas keistusi V. Jėzaus Kūnu bei Krauju, prie jo pri ėjusi išpažinties gautu nuodemių tikra išrišima. Bet jam pačiam tie šventi veiksmai būtų naujos sunkios nuodemes. Jos žudytu jo siela, kol atgaila neatitaisytu tos bai senybės.

Taip atgailos sakramenta, gali viskas blogai nueiti ne del kunigo, duodančio išrišima, nedorybas, o del atliekančio išpažinti žmogaus nenoro pasitaisyti. Jam ga lima pritaikyti šiuos žodžius: "Šita tauta garbina Mane lūpomis, jos gi širdis toli nuo manes /Iz. 29, 13/".

Tiesa, kad Dievas apsaugoja žmogaus sielos reikalus, nuo kitų nuodemingumo, bet ~~bet~~ neapsaugoja jų nuo to paties, kam tie reikalai turētu eiti į nauda. Todėl pri imant Sakramenta, reikia būti gerai pasirengusiu ir su grina širdimi juos priimti, bei prie jų priėmimo artintis. Kiekvienas Sakramentas turi prie savės didelę ir ypa tinga malonę.

Taigi Sakramentas yra Dievo malonė, taip, kad išpildžius regimąją sakramento da li, malonė gerai priimančiam tenka neabejotinai.

Moterystės sakramento teikėjai yra tie patys asmens, kurie jį priima.

"Jei kas neatgims iš vandens ir Šv. Dvasios, negalės ieiti į Dievo karalyste". /Jon. 3, 5/. Atgimimas iš vandens ir Šventosios Dvasios yra krikšto sakramentas.

Negalint priimti sakramenta, bet jo trokštant ir taip numirštant, pavyzdžiui: krikšto ir atgailos bei paskutinio patepimo, pas Dievą gali būti paskaityta už jo priėmimą ir laimėti visiską Dievo gaillestingumo bei teisingumo nuopelnų saiką.

Negalima būti kataliku netikint, jog yra septyni sakramentai. TRIDENTO VISUOTINOJI SANTARYBA teisingai paskelbė: "Jei kas sakytų, kad ne visi Naujojo Įstatymo Sakramentai buvo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus isteigti, arba kad jų yra daugiau ar mažiau, kaip šie septyni: krikštas, sutvirtinimas, Eucharistija, atgaila, paskutinis patepimas, kunigyste ir moteryste, arba kad kuris nors iš tų septynių nėra tikrai ir pilnai sakramentas, tas tebūnie atmestas". /Ses. VII. 1547 kovo 3 d. kan. 1; Denz. Bann. 844/.

SENOJO ĮSTATYMO SAKRAMENTAI.

Dievo išrinktoji žydų tauta, nuo Abraomo laikų, turi apipiaustymo apeigas. Kaip krikšto sakramentas yra krikščionio žymė, taip Senajame Įstatyme apipiaustymas buvo laikomas Dievo išrinktosios tautos sūnų žymė.

Dievas ligi Išganytojo atėjimo, nuteisindavo žmones iš gimtosios nuodemės, per prigimties įstatymus ir duotus ant SIONO KALNO SAVO ĮSAKYMUS.

Senajame Įstatyme buvo ir nuodemių atleidimo apeiga. Aukščiausias Kunigas dėdavo rankas ant ožio savo ir tautos vardu. Vieną ožį aukodavo Dievui ir sudegindavo, kitą išvydavo, į laukus.

Valgymas Velykų avinėlio ir neraugintų duonų, vaizduoja mūsų šv. Komuniją. Tos Senojo Įstatymo ceremonijos savaime Dievo pašvenčiamosios malonės, ex opere operato, nesuteikdavo. Jos žadindavo žmonėse tikėjimą, gailestį ir Dievo meilę. O per tai jie gaudavo ir minėtąją pašvenčiamąją Dievo malonę.

FLORENCIJOS VISUOTINOJI SANTARYBA 1441 metais vasario 4 diena sako: "Kad niekas iš vyro ir moteries pradėtas niekuomet nebuvo išvaduotas iš velnio valdžios kitaip, kaip per mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, Dievo ir žmonių tarpininko, nuopelną". /Denz. Bann. X, 711/. Nei šv. Jono krikštas nebuvo sakramentas, kaip tat nutarė Tridento Santaryba. /Sessio VII, de Baptismo can. 1; Benz. Ban. X, 857/.

REGIMOJI KRIKŠTO DALIS.

Krikšto forma yra trumpa. Ją sudaro šie žodžiai: Krikštiju tave vardan Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Prieš tuos žodžius paprastai pridedamas vardas to, kuris krikštijamas. Tačiau krikštas galioja ir tuo atveju, kada vardas neišstartas.

Vardą žmogui galima parinkti prieš krikštą ir po krikštui, nors geriausia yra jį sujungti su tuo svarbiuoju sakramentu. Tada ir šventybė tenka tam vardui. Norint galima duoti net ir kelius vardus. Tas ypatingai patogu sujungiant šventojo globėjo vardą su patrijotiniu, nešvento asmens vardu, kaip tai: Aleksandras-Vytautas, Ona-Birutė ir t.t. Krikšto forma galima tarti vistiek kokia kalba: lotyniška, lietuviškai ir kitaip. Nuo kalbos pakeitimo nesusidaro formos pakeitimas.

Bet nevalia sutraukti trijų Dievo Asmenų vardų, į vieną žodį ir tarti; "Krikštiju tave Trejybės vardu". Tokis krikštas būtų abejotinas ir dėl to uždraustas. Nėra ne reikalo toki sutrumpinimą daryti. V. Jėzus apaštalams tarė: Eidami tat ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios. /Mat 28, 19/. Tuo V. Jėzus paskyrė krikštui formą. Jei kas dėl savo kalbos sunkumo, mikčiodamas ištaria tuos žodžius, jie dėl to nesugenda, ir krikšto forma liekasi gera.

Teikimas yra formos su materija sujungimas ant krikštijamojo asmens. Tas įvyksta pilant vandeni krikštijamajam ant galvos ir drauge tam pačiam tariant krikšto formos žodžius. Vandens reikia užpilti tiek, kad permirkėtų plaukus ir pasiektų odą.

Patogiausia yra praskleisti plaukus, nes tada ne daug tereikia vandens. Krikšto teikimo būdai yra trys: maudymas, apiplovimas ir apšlakstymas. Visi trys būdai yra geri ir jie galioja. Krikštas galioja vistiek kas jį teikia: kunigas ar pasaulietis, vyras ar moteris, senelis ar vaikas, doras ar nenauda asmuo. Krikštas galioja net ir tada, kada jį suteikia klaidatikis arba ir tas, kuris pats dar tebera nekrikštytas.

Kitados didžiam šventajam Kiprijonui, gyvenusiam Aprikoje, Kartaginos mieste, apie 250 metus, rodėsi, kad krikštas tegalioja vien tikroje Kristaus Bažnyčioje suteiktas. Bet Popiežius šv. Steponas išsprendė kitaip. Tą sprendimą pakartojo Nikejos Santaryba 325 metais. Galutinai Tridento Santaryba ištare: "Jei kas sakytu, kad krikštas, net eretiku suteiktas vardan Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios, su noru daryti, ką daro Bažnyčia, nėra tikras krikštas, tas tebūnie atmestas". /Sess. VII de Baptismo c. 4; Denz. X 860/.

Tėvui ar motinai, leistina krikštyti savo kūdikis tik esant šiam mirties pavojuje ir nesant kitam, kuris galėtų pakrikštyti. Tėvas ar motina pakrikštije savo kūdikį, arba jį kitam krikštijant palaikę, dvasines giminystės nei su pakrikštytuoju, nei tarp savęs neužsitraukia ir todėl moteryste naudotis teisės nenustoja.

Pravoslavų pakrikštyti kūdikiai buvo gerai pakrikštyti. Todėl jų ne tik nereikia, bet net nevalia perkrikštyti, jiems pereinant į katalikus. Protestantų buvo visokių, vieni gerai krikštyja, kiti nepaiso nei formos, nei materijos, nei neturi noro teikti sakramentą, nes jo netiki. Negalint sužinoti, kaip kuris protestantas buvo pakrikštytas, paprastai jis perkrikštijamas pereinant į katalikus, kad nebeliktų abejojimo.

APŽADAI. Krikštą priimęs žmogus pasižada: 1/ Tikėti V. Jėzų Dievo Sūnų ir visą, ką Jis apreišė; 2/ atsižadėti velnio ir visų jo darbų; 3/ atsižadėti piktojo išdidumo ir visų pragaro monų-kėslų. Nors dar nieko neišmaneme tada, kada krikštą priememe ir pažadus už mus darė tie, kurie mus į krikštą nešė, bet jie didele nauda mums suteikė, tuos įžadus už mus darydami. Kada mes patys dar nesugebėjome nieko ištarti.

Kiekvienas geras ir išmintingas žmogus tuos įžadus pripažįsta. Mūsų krikšto tėvai mintijo, kad mes esame ir būsime geri ir išmintingi. Paniekinti tuos įžadus mes galime. Bet paniekindami juos, paniekiname drauge ir savo išmintingumą bei gerumą, kitaip sakant, savo elgesiu pripažįstame save blogais ir puikiais.

Jeigu mažas vaikutis atsisėda pas geležinkelio bėgius ir niekeno nepraso, kad jį iš ten atimtų traukiniui ateinant, argi tas vaikas gali paskui nepripažinti veiksmo to, kurs jį atėmė nuo bėgių ir išgelbėjo nuo mirties! Žmogus be krikšto yradidesniau pavojuje, negu kūdikis ant geležinkelio bėgių. Nes traukinys vieno akimirksnio skausmu- užbaigtą kūdikio gyvybę, o gimtoji nuodemė, ji skiria nuo amžinosios dangaus laimės Dievo regėjimo.

KRIKŠTO MALONĖ. Nematomoji krikšto sakramento dalis yra toji malonė, kuri tenka krikštyto žmogaus sielai. Tai yra gimtosios nuodemės atleidimas. 1/ Per krikštą atleidžiama ne vien gimtoji, bet ir visos kitos padarytos nuodemės iki krikšto, tad užaugę žmonės ir priėmę krikštą gauna, be išpažinties, visų nuodemių atleidimą. 2/ Antrasis krikšto vaisius yra pašvenčiamos nuolatinės malonės suteikimas sielai. kuri mus daro pasavintais Dievo vaikais ir leidžia dalyvauti Jo prigimtyje. Dievas apsigyvena mumyse, ir mes tampame, tarsi, Dievo namais ir Jo Bažnyčia.

3/ Trečias krikšto vaisius yra tas, kad į žmogų, kuris jį priėmė, veikia visi kiti sakramentai, kur be krikšto, jų negalima priimti. Taigi krikštas yra visų sakramentų įvadas. 4/ Krikštas yra vartai į Bažnyčią. Priėmęs krikštą žmogus, yra Bažnyčios narys, šv. Tėvo Popiežiaus pavaldinys. Nors žmogus būtų krikštytas atskaloje arba klaidatikių bažnyčioje, jei tik jis yra gerai pakrikštytas, tai jis yra V. Jėzaus avėlė. Visų tokių avėlių ganytojas yra Popiežius.

1/ Nekaltas gerai pakrikštytas kūdikis arba ir užaugęs be nuodėmės žmogus, nors ir būtų klaidatikių bendruomenėje, visgi yra gyvas, iš Kristaus išaugusi, šakelė, kaip iš vynmedžio išaugusios buvo jo šakelės. Tokiam žmogui tenka visas dvasinis turtas, kuris tenka visiems tikros Bažnyčios nariams. Jam tenka visa palaima, kuri eina iš V. Jėzaus į gyvasias Jo šakelas.

2/ Tas yra ketvirtasis krikšto vaisius, tai yra priklausomybė Bažnyčiai ir pareiga jos klausyti. 5/ Penktasis vaisius yra tas, kad priimdami krikštą tampame drauge palaidoti su Kristumi, kitaip sakant, dalyvaujame Jo mirties nuopelnuose, jo nugalėjime ir atsikėlime iš numirusių, amžinajam gyvenimui.

3/ Šeštasis vaisius, arba malonė, yra ta antgamtinė žymė, kurią krikštas palieka, tarsi, atspaudes sieloje. Deja, atsimesti nuo Kristaus gali ir krikšto ženklų žymėtos sielos, prastodamos visas malones, kurias krikštas suteikia.

KRIKŠTO PAREIGOS. Su malonėmis per krikštą tenka žmonėms ir pareigos. Pirmutinė pareiga yra tikėti visa tai, ką V. Jėzus apreiškė. Ta pareiga yra tiesos pareiga. Kiekvienas žmogus turi branginti tiesą, o tiesa yra, kad V. Jėzus yra Dievo Sūnus, ir vien tik tai tiesą skelbė. Todėl kiekvieno žmogaus pareiga yra tikėti V. Jėzaus apreiškimui visame, kas jame tikrai yra apreiškta.

4/ Ne vien Kristaus, bet ir Jo Bažnyčios įsakymų turi klausyti krikštytas žmogus, nes Kristus pasakė: "Jei nepaklausytų Bažnyčios, tebūnie jis tau, kaip pagonis ir muitininkas". /Mat. 18. 17/.

5/ Bažnyčia žmones veda į dangų, o kas jos neklauso, tas eina kitu keliu į pragarą. Labai gražiai ir teisingai V. Jėzus šią brangią tiesą yra pasakes, jog negalima vien kartą dviem ponam tarnauti.

KRIKŠTO REIKALINGUMAS. Visi kiti septyni sakramentai ne kiekvienam žmogui reikia priiminėti. Bet krikštas reikalingas visiems žmonėms ir kiekvienam žmogui. Taip pasakė V. Jėzus: "Kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo Karalystę". /Jon. 3. 5/. Tie žodžiai taip aiškūs, kad juos prisiminus, nebelieka abejojimo apie krikšto reikalą, norintiems įeiti į dangaus karalystės amžinąjį džiaugsmą.

6/ Negalima būti Kristaus Bažnyčios nariu, nepriėmus krikšto. Tačiau būti Bažnyčios nariu, V. Jėzus isako kiekvienam, kuris nori išganymo, iš čia tad aišku, kad kiekvienas žmogus privalo priimti krikštą.

TRIDENTO SANTARYBA ištare: "Jei kas sakytų, kad krikštas esąs laisvas, tai yra, kad jis išganymui nėra būtina reikalingas, tas tebūnie atskirtas". /Tridentinum. Sess, VII, De Baptismo can, 5; Denz. Ban. 816/.

1/ Buva retų atsitikimų, kad žmogus tampa išganytas ir Dievo veidą gauna regėti, nors krikšto nėra priėmęs. Tai yra tie atsitikimai, kada norintiems, persekiotojai neduoda priimti krikšto ir nužudo. Toks žmogus ne vien patenka į dangaus karalystę,

bet i ja nusineša ir kankinio vainiką. Apie tokius sventuosius kankinius sakoma, kad jie pasikrikštijo savo krauju. Taciau kraujas del to netampa krikšto materija. Tik-tai kankinio drasa, jo nugalėjimas gauti trokštamo krikšto -atstoja sakramenta.

2/ Ligonis, norėdamas priimti krikštą, bet negalėdamas, kas jį pakrikštyti galėtu prisisaukti ir taip saukdamasis V. Dievo numiršta. Tokis taip pat bus dangaus karalysteje, nes jis norėjo krikšto, bet negalėjo jo gauti. Apie tokius sakoma; kad jie krikštyti ugnimi, nes jų troškimas prilyginamas Šventosios Dvasios ugniai.

SVARBI PASTABA: Iš tu minėtu ir panašiu atsitikimų matyti, kad yra visiems duotas įstatymas priimti krikštą ir už to įstatymo nepildymą, paskirta bausmė nepatekti į dangaus karalystę. Bet kurie, norėdami įstatymą išpildyti, visai neturi galimybės to padaryti, tiems gailėstingoji Dievo Apvaizda neskiria bausmės ir suteikia išganyma be krikšto.

Bet tiktai tiems, kurie žino krikštą ir trokšta jo, arba tiems, kurie apie krikšto įstatymą visiskai nežino, bet nori viską daryti, ko Dievas reikalauja sielai išganyti. Maži kūdikiai krikšto nežino ir jo netrokšta. Todėl jie, mire be krikšto sakramento, nors bausmės nekentės, bet negalės matyti Dievo veido, tą turi gerai dėtis i širdi gimdytojai ir visi, kuriems pavesta kūdikių reikalais aprūpinti.

KRIKŠTAS yra gimtosios nuodėmės panaikintojas ir gražintojas žmogui teisių regėti Dieva veidas i veida.

PAAISKINIMAS: Kaip be Adomo nuopelnu, buvo skirta žmogui amžinoji laimė, kurios jis neteko per pirmųjų tėvų nuodėmę. Taip ir be kūdikio nuopelno krikštas jį atstato i tą pirmąją Adomo padėtį. Ateidamas i šį pasaulį naujas žmogus per savo tėvus, patenka i Adomo nuodėmės padėtį. Taip pat per tėvų rūpestį V. Jėzaus krikštas, tą kūdikį iš nuodėmės padėties atstato i pirmąją malones būvį.

O jau atėjusiam i protą žmogui, reikia rūpintis krikšto pareigų išpildymu.

BAŽNYČIOS ĮSTATYMAS YRA, kad nevalia krikštyti vaiku jų tėvams nenorint. Tėvų teisė i vaikus yra didelė. Tėvų dalis vaiku dvasios ir kūno reikaluose yra svarbi. Bažnyčia yra teisės ir teisybės skelbėja ir saugotoja. Jeigu tad kas nors, geisdamas nekrikščionio arba netikelio kūdikiui laimės, jį pakrikštytu -tėvams nežinant ir nenorint, tai būtų stambus tėvų teisės sulaužymas. Tai būtų taip pat nusizengimas dėsniui, kuris reikalauja neįsmanančių kūdikių krikštui ir tėvų dalies. /Tik esant kūdikiui mirties pavojuje, ar numatant jį negyvensiant iki atėjimo i protą metus, leis ta pakrikštyti tėvams nežinant ar nenorint/. Kan. 750, 1./.

Jeigu abu tėvai miršta, jų dviejų teisės pereina tiems giminėms, kuriems tenka kūdikis auginti. Jeigu auginimo ir globojimo teisė ir pareiga tenka visuomenei, tai tai visuomenė, arba jos istaiga, turi teisę spresti ir krikštijimo klausimą. Kartais motina, pagimdžius kūdikį, pameta jį, kur nors pas svetimas duris. Tada ji atsizada savo teisės i kūdikį ir toji teisė pereina tam, kas apsiims rastinuką globoti.

Trečiasis Bažnyčios įstatymas yra krikšto tėvų pareigų nustatymas. Ketvirtasis Bažnyčios įstatymas /Kan. 768/ yra dvasinė giminystė tarp krikštijancio ir krikštijamo, taip pat tarp krikšto tėvų ir krikšto vaiku. Tos giminystės tikslas yra išvengti pavojingos maisaties šeimynose ir pabrėžti krikšto sakramento svarbą.

Pagaliau penktą dalyką Bažnyčia įvedė, būtent, krikšto metrikų rašymą. Šitas įstatymas pasirodė taip naudingas, kad visose valstybėse išgalėjo. Metrikams išga-

lėjus, galima buvo sužinoti kiekvienos šalies gyventojų skaičius. Dar daugiau pasidarė naudos teismams, nes galima buvo aiškiai susekti, kas keno giminę ir kokias turi teises į paliktąjį turta.

Pijus X /Kan. 777/ isakymu gimimo metrikuos pažymima, kas ką vedė, arba už ko ištekėjo. tokiu būdu žymiai stabdoma keletu pačių vedimas arba už keletą vyrų ištekėjimas jiems gyviems esant.

ATGAILOS SAKRAMENTO ISTATYMAS.

Nuo to laiko, kaip V. Jėzus, kvėpes į Apaštalus, tarė: Imkite Sventąją Dvasią; kam nuodėmės atleisite, tam jos atleistos, kam sulaikysite, jos sulaikytos. /Jon. 20, 22, 23/. Prasidėjo ir atgailos sakramentas krikščionyse, su gailėsčiu už nuodėmes, su jų išpažinimu, su išrišimu, su atpildo skyriumu ir jo atlikimu.

Seną V. Jėzaus apreikštą tiesą Tridento Santaryba priminė, kada paskelbė šitą kanoną: "Jei kas sakytų, kad Katalikų Bažnyčioje atgaila nėra teisingas ir tikras sakramentas, mūsų Viespaties Jėzaus Kristaus paliktas tikintiesiems susitaikinti su pačiu Dievu kiekvieną sykį, kada jie po krikšto įpuola į nuodėmę, tas tebūnie atmetas". /Sess. XIV De poenitentia can. 1; Denz. Bann X, 911/.

ATGAILOS SAKRAMENTO ESME.

Sakramento esmė sudaro matamoji jo dalis drauge su nematomąja, prie matomosios dalies prijungta malonė. Matomąją dalį sudaro materija, forma ir veiksmas. Atgailos sakramento* materija sudaro atgailaujancio žmogaus nuodėmės. Jei jos buvo darbais padarytos, tai jos buvo matomos; jei tai buvo kalbos kaltes, tai buvo girdimos; jei tik mintyje įvyko, tai girdimos tapo tik išpažįstant jas kunigui.

Atgailos materija yra dvejopa; privalomoji ir pakankamoji. Privalomoji materija vadinasi ta, kuria būtinai reikia padaryti, kad kaltės atleidimas įvyktų. Pakankamoji yra ta, kuria nėra būtino reikalo išpažinti, bet išpažinus ją galima gauti išrišimas ir surištoji su tuo sakramentu malonę. Privalomąją atgailos sakramento materiją sudaro visos dar nealeistosios per išrišimą mirtinos nuodėmės.

Reikia isidėmėti žodžius: "Neatleistosios per išrišimą mirtinos nuodėmės". Jeigu kas, įpuoles į mirtiną nuodėmę, susipranta blogai padaręs ir to gailisi ne dėl prastojimo-praradimo dangaus, o dėl Dievo meilės, tai tokis gailėstis yra tobulas, ir dėl jo Dievas nuodėmę atleidžia. Bet taip atleistoji sunki nuodėmė, tebelieka privaloma atgailos sakramento medžiaga. kitaip sakant, žmogus ją padares privalo išpažinti kunigui. Jeigu nusikaltusis, atsidedamas savo gailėsčio tobulumu, nuodėmės neišpažintų, tai turėtų už ją visą atsakomybę taip, kaip kad gailėsčio būtų ir nebuve.

Vien tik mirtinos nuodėmės sudaro atgailos sakramento privalomąją materiją, arba medžiagą, nes atleistųjų nuodėmių dovanojimą galima gauti ir be sakramento. Jas gali panaikinti ir netobulus antgamtinis gailėstis, tai yra, einas iš skaitiklos baimės, ir iš kitų dvasios nuostolių supratimo. Atleistinasias nuodėmes naikina ir šiaip Dievo meilės sukėlimas širdyje, ir kiti kilnesnieji bei stipresnieji angamtiniai jausmai. Pakankamąją atgailos materiją sudaro atleistinosios nuodėmės, nes nuodėmių atleidimo galią apima ir jas.

GAILESTIS. Be gailėsčio negali būti nuodėmių atleidimo. Jeigu tad kas pasakytų kunigui visas iki paskutinei savo kaltes, o nesigailėtų už jas, tai tokiam žmogui ir

išsivymas nuodemių neatleistu. Gailestis yra esminis atgailos sakramento reikalas.

Gailestis būva visokių: gamtinių ir atgamtinių. Gamtinis gailestis būva tas, kada žmogus nesikencia savo nuodemes del žemiško nuostolio, pasidariusio iš jos. Sakysim žmogus prisigere ir, girtas būdamas, pamete pinigus, kuriuos buvo gaves už parduotą brangų arkli ar kitoki koki daiktą. Išsipagiriojes žmogus gailesti geres ne del to, kad Dieva išeidė, o delto, kad pinigų neteko.

Atgaila yra atgamtinis sakramentas, todėl ir atgamtinio jam reikia gaileščio. Gailestis būva atgamtinis tuo atveju, kai jis kyla iš tų priežasčių, kurias gauna-
Me patirti iš Dievo apreiskimo, kitaip sakant iš tikėjimo.

1/ Jeigu kas gailisi už nuodemes del iš Dievo einančių bausmių baimės, tai tokis gailestis yra atgamtinis ir jo užtenka atgailos sakramentui. 2/ Jeigu kas gailisi nuodemes, del dangaus praradimo, norėdamas vel atgauti teisę į dangų, o tuo pačiu išvengti pragaro kanciu, tai tas gailestis taip pat yra atgamtinis ir atgailos sakramentui jo užtenka.

Trumpai sakant, gailestis už nuodemes, kyla iš Dievo bausmių baimės, arba iš noro naudotis dangaus laime, yra atgamtinis ir pakankamas, bet netobulas. Tobulas jis negali būti delto, kad jo saknis yra, vis delto, žmogaus nauda. Jame nematyt meilės. Yra kita gaileščio rūšis -atgamtinė ir tobula. Toji kyla ne iš savo naud-
dos, o iš to, kad žmogus Dieva myli. Meile duoda gaileščiui tobulybę. Sunku mums iš tikrųjų į tobula gailesti pakilti del to, kad giliai esame savimyloj paskende.

TOBULAS GAILESTIS. Yra taip stiprus, jog naikina visas nuodemes dar pirma, negu jas išpazinom kunigui, bet nepanaikina pareigos jas išpažinti. Visiems reikia žinoti, kad gailestis gali būti jausmo ir gali būti einas iš Dievo meilės. Tiek atgailos sakramentui, tiek kitiems tikybos dalykams tereikia tik dvasinio gaileščio. Jeigu prie jo prisideda, jausmingasis gailestis, tai gera, bet nebūtina. Vieno dvasinio gaileščio užtenka, nes jis yra atgaila sielai taisyti.

Vieno jausmingojo gaileščio neužtenka, nes jis liečia kūną, tai yra blogesniąją žmogaus dalį. Labai gera, kada prie dvasinio gaileščio, savaime, prisideda jausmingasis, nes tada visas žmogus su abiem savo dalimi gailisi. Bet jausmingam gaileščiui savaime nekylant, nereikia rūpintis, save kokia nors prievarta versti prie jausmingojo gaileščio. Ta prievarta naudos nedaro, nes jausmai jos neklauso, veikia dar pakenkia.

Žinokime, kad nuodeme yra didžiausias nuostolis, kokis tiktai gali pasitaikyti. Todėl vengkime jos net seselio, o jai pasitaikius, gailekimes visomis sielos ir pro to įėjomis -pasiryždami geram veiksmui ir atsisteisdami už ją.

PASIRIZYMAS. Siela tol būva sukibus su savo padarytąją nuodeme, kol meima rimtai stengtis daugiau taip nebedaryti. Taigi pasirizymas vengti visokios, ypač sunkios, nuodemes, yra taipogi būtina atgailos dalis. Be pasiketinimo ir gailestis būtų neuosirdus, melagingas. Pasirizymas yra reikalingas tam, kad susitaikė su V. Dievu nebenusikalstumem tomis pačiomis nuodememis, arba tais pačiais nuodemingais įpročiais, netir V. Jėzus gana baugiais žodžiais persergi mus, kad neatkristume į savo nuodemes. Jis sako; kad isvaryta iš žmogaus, piktoji dvasia, parsiveda kitas septynias piktesnes už save, ir atkrinantis žmogus jas visas išleidžia į save.

Tada pastarieji jo darbai tampa daug blogesni uz pirmesnius. Taigi einant ispažinties, reikia gerai pasirūpinti, kad nebūtų atkritimo. Kartais del mažo neatsargumo, del neištikimybės Dievo malonei, staiga atgyja blogieji žmogaus įpročiai įvesdami jį į nuodėmę. Šv. Rasto žodžiai sako: "Nebūk be baimės del atleistos nuodėmės". /Ekli. 5, 5/. Progu nesisaugojimas dažniausiai buva ir atkritimu ir nuodėmingu pajunkimu atsigavimo priežastis. Taigi žmogus, kuriam rūpi jo sąžinės dalykai ir sielos išganymas, turi žiūrėti, kokiose progose jis dažniausiai iškrisdavo į nuodėmes, ir tų progų turi saugotis.

Tų progų yra begales, kaip pavyzdžiui: Restoranai, vaives, sueigos, šokiai, ištvirkusios draugijos ir blogosios knygos, kinai, filmos ir begales kitokių dalykų.

Kiekvienas žinodamas, savo silpnasias puses, turi jų saugotis, kaip mirties pavojaus. ISPAŽINTIS. Išpažinti galima atlikti ir blogai ir gerai. Iš kiekvieno gerai atlikto veiksmo, žmogus paprastai turi ir naudos ir džiaugsmo: Juo rečiau ima ją atlikinėti, iki jo dvasia visai nusigyvena, kaip to žmogaus ūkis, kuris, mažai įgyvendindamas savo žemę ir tingiai dirbdamas -neturi iš jos nei džiaugsmo nei naudos.

Išpažintis, pirmiausia, turi būti rūpestinga. Tas pareina nuo sąžinės sąskaitos atlikimo. Toliau ji turi būti nuoširdi ir visai atvira, išpažistant nuodėmes ir jų pasekmių aplinkybes, bei skaičių, kaip tai yra. Tyčia nutylėjus kokią norė mirtiną nuodėmę arba kokią aplinkybę, kuri iš atleistosios kaltės padaro mirtiną. Visa išpažintis ne vien nueina niekais, bet dar virsta šventvagyste. Ir kunigo išrišimas, po tokios išpažinties, nepalengvina sielos, bet dar ją apsunkena.

Išpažintis turi būti kukli. Nors nuodėmės būtų ir labai negrazios. Minint jas per išpažinti; reikia pavartoti aiškius, bet kuklius žodžius, vengiant nesvarių išnesvarių išsitarimų. Jei kas memokėtų kalbos, kaip reikia ir to vardu skirtumo nežinotų, tesako taip, kaip moka. Per išpažinti* nera reikalo vaizdžiai apsakinėti, kaip nuodėmė vystėsi ir kaip ivyko. Užtenka pasakyti jos tikrąjį vardą.

Nuodėmė surišta su artimo nuostoliu, reikia pareikšti, kaip didelis buvo nuostolis. Išpažintis turi būti be gudrybių. Gudrybes gali suklaidinti žmogų, bet Dievo nesuklaidins. Jeigu gudriai sustatyti žodžiai, išreiks mirtingą nuodėmę taip, kad kunigas supras, kad tai buve lengvos -atleistinos kaltės, tai ta gudrybe pavers išpažinti šventvagyste. Gudrybe, sugebedama mirtinos nuodėmės išpažinimą paslėpti po nepaprastais žodžiais, išpažinčiai kenkia nemažiau, kaip mirtinos nuodėmės nutylėjimas. Gudruolis -begudriaudamas, per išpažinti, gali apgauti tik save viena, nes ne nuodemklausiui už tą gudrybę reikės atsakyti, o pačiam gudruoliui. Nes nuodemklausus nėra visąžinantis, bet jis tik atvirai ir aiškiai išpažistantiam kaltes, Dievo vardu, suteikia nuodėmių atleidimą.

PASKUTINE PASTABA: Trumpai sakant, išpažintis turi būti: Nuoširdi, pilna, kukli, aiški ir be gudrybių. Geistina, kad ji būtų ir trumpa, tai yra, kad nepasakotų visa to, kas nėra nuodėmė, ir kad pačias nuodėmes išreikštų trumpais jų vardais, be ilgu pasakojimu.

ATSILYGINIMAS. Po išpažinties turi būti, kiek tai yra galima, atsilyginti už savo nuodėmes Dievui ir artimui. Ipatingai svarbu yra atleisti už artimui padarytas, vie nokias ar kitokias skriaudas, dvasines ar fizines ir atlikti tuo reikalu viską, kas tik tai yra galima.

PASKUTINI PATEPIMAS ISTEIGĖ VIESPATS JĖZUS.

Ta tiesa žinome iš Jo šv. Jokubo Apaštalo, kuris savo laiške rašo: Serga kas tarp jūsų, tepavadinie bažnyčios kunigus, ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardan. Tikėjimo malda išgelbės ligoni, Viešpats pakels jį, o jei nuodemėse, bus jam atleistos /*** Jok. 5. 14-15/.

SV. MIŠIŲ AUKA.

Žmogus tebeturis sąžinėje mirtiną nuodemę, daug mažiau turi naudos iš šv. Mišių klausymo, negu žmogus, kurios sieloje viešpatauja pašvenčiamoji malonė. Tačiau teise jis tebeturi, jei jis nėra ekskomunikuotas, tai yra, pašalintas iš tikinčiųjų bendradarbiavimo. Klausant šv. Mišių nusidėjeliui, V. Dievas dažnai suteikia gailesčio ir pasitaisymo malonę, o toji malonė yra jam didelė nauda.

Atleistinosios nuodemės išdyla ir be išpažinties tiems, kurie gerai ir maldingai klauso šv. Mišių. Dyla taip pat daugiau ar mažiau tu laikinųjų bausmių, kurias esame savo nuodemėmis užsitrauke. Tad jeigu mes gryna širdimi ir tikru tikėjimu, su Dievo baime ir pagarba klausome šv. Mišių, ypač su gailesčiu, tai gauname ivairių gausių malonių, kurios mums padeda kovoti su nuodemėmis.

SV. JEZAUS KŪNO IR KRAUJŲ SV. KOMUNIJOS PRIĖMIMAS.

Tam Viešpats Jėzus, Švenčiausiąjį Sakramentą isteigė, kad amžinąjį gyvenimą turėtume. O jį jį juo tikriau įgyjame, juo geriau su V. Jėzumi susivienijome. Nereik geresnio ir tamesnio susivienijimo, kaip gerai priimant šv. Komuniją, klausant šv. Mišių Aukos. Iš to, žinoma, eina ir malonių gausybė ir dvasios stiprėjimas, dorybių klestėjimas ir blogų įpročių nykimas. /Jon. 20, 22-23/. Evangelijos skelb. 2/ Šv. Komunijos priėmimas, reikalauja, kad žmogus ją priimtų, turis sąžinę laisvą nuo mirtinųjų nuodemių. Bet gryną sąžinę priimantiems V. Jėzaus Kūną ir Kraują, Komunija dovanoja atleistinasias nuodemės ir mažina laikinasias bausmes už nuodemės, jei tos bausmes dar tebeguli ant žmogaus.

Kaip nuo ugnies - ugnis užsidega ir plečiasi, taip nuo V. Jėzaus meilės turi užsidegti ir mūsų meilė. Švenčiausias Sakramentas yra didžiausios, amžinosios, visagalinčios meilės Sakramentas.

PRIE LIGONIO NAMUOSE PRISIRENGIMAS PARENGIMAS SV. KOMUNIJAI PRIĖMIMUI.

Reikia, kad dangaus Svečiui būtų prirengtas gražus priėmimas. Jei ne daugiau, tai nors baltai ir švariai užtiestas stalas, su kryžium ir su dviem vaškinėm žvakėm, su švęstu vandeniu ir slakstytuvu. Jei reikėtų duoti Paskutinis Patepimas, tai naudinga yra, iš ansto prirengti vatos, druskos ir duonos.

KUNIGYSTE.

Kristaus kunigijos uždavinys, yra skelbti Dievo apreikstąją tiesą ir mokyti žmones dorai elgtis, kovoti su jų tamsybe, taisyti bloguosius įpročius, platinti šviesą ir gerinti gyvenimą. Vargdienių aptarnavimas, nuliudusiųjų paguoda, klystanciųjų atitaisyimas ir teikimas visų galimų priemonių jų sielų išganymui, panaudojant sakramentalias galias ir pačius Sakramentus.

KUNIGYSTE ISTEIGĖ VIESPATS JĖZUS.

Visuotinoji Tridento Santaryba paskelbė: "Jei kas sakytų, kad Naujajame Įstatyme

nėra matomos ir išorines kunigystes, arba kad nėra ne jokios galios konsekruoti ir aukoti tikrąjį Viešpaties kūną ir Kraują, nei nuodemes atleidinėti bei užlaikyti, bet tiktai pareiga ir paprastoji Evangelijos skelbimo tarnyba, arba nepamokslininkai nėra nei kunigai, tas tebūnie atmetas". /Ses. XXIII. 1563 liepos 15d. can. 1; Denz. Ban. X, 961/.

Teises atleidinėti žmonems nuodemes neturi ne vienas žmogus iš savęs. Bet kadangi sielų aprūpinimo darbui, kuri Bažnyčia dirba, reikia ir nuodemių atleidimo galios ir galybės sudaryti Švč. Sakramentą, tariant ant duonos ir vyno tuos žodžius, kurie ta medžiaga pakeičia V. Jėzaus Kūną ir Kraują, tai aišku, kad tas ir kitos galybės pareina iš dangaus, nuo V. Jėzaus per apaštalus. Apaštalai perleido savo įpėdiniams ir taip kunigystės galia eina iki šių dienų. Jeigu ji nėra iš apaštalu, negali būti nei tikra nei galiojanti.

Šita tvarka V. Jėzus aiškiai pasakė apaštalam: Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau jus, kad eitumete, neštumete vaisių, ir jūsų vaisius pasiliktu. Jon. 15. 16/.

Iš Dangaus yra V. Jėzaus Sakramentai, kuriuos kunigai turi dalinti žmonems. Iš Dangaus yra nuodemių atleidimo teisė, iš Dangaus yra ir V. Jėzaus Kūno bei Kraujo auka, iš Dangaus yra visas V. Jėzaus apreikštasis žmonems tikybės mokslas, - iš Dangaus tad turi būti ir visas kunigystės įgaliojimas tuos darbus atlikinėti.

Kunigystė V. Jėzus istate drauge su Švč. Sakramentu. Liepdamas: Tai darykite mano atminimui. /Luk. 22, 19/. Išganytojas suteikė galią konsekruoti ir aukoti Švč. Sakramentą. Su ta galia buvo sujungtos ir kitos kunigiškos galios. Bet nuodemių atleidimo galybe V. Jėzus dar pažymėjo skyrium. /Jon. 20, 22 -23/. Evangelijos skelbimo pareiga taip pat išakmiai pažymėjo, tardamas: Man duota visa valdžia danguje ir ant žemės. Eikite tad ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tevo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. /Mat. 28, 18 -19/. Tad yra aišku, kad visi kunigystės įgaliojimai eina iš dangaus per V. Jėzų ir Apaštalus į kunigiją įeinančius žmones, kuriuos pats V. Jėzus pasišaukia, duodamas malonės iš laisvos valios, pasiukojant, tapti kunigais ir vesti žmoniją išganymo keliu į amžinąją karalystę.

Kaip grūdai dauginasi sėjami, taip dauginasi V. Jėzaus dvasininkija, nes turintieji Kristaus įgaliojimus -gali juos perleisti kitiems. **KUNIGYSTES NAUDA.** Yra ne tik tiems asmenims, kurie ta sakramentą priima, o tiems, kuriems jie V. Jėzaus paliktasias dvasios gerybes teikia. Šv. Paulius teisingai reikalauja: Tegul žmonės žiūri į mus, kaip į Kristaus tarnus ir į Dievo paslapčių teikėjus /1 Kor. 4. 1/.

Geras ir aukštas dalykas yra kunigystė. Tačiau šventinimų pareigos yra sunkios ir atsakomybė didelė. Be to, pagundų kunigui tenka daugiau, negu pasauliniam žmogui. Prie šventinimų galios Dievas pridėda ir malonių visoms pareigoms atlikti ir pagundoms pergalėti. Bet tiktai tas kunigystės našta gerai neš, kuris mokslu ir dorybėmis bus stiprus, ir prieš išisventinant ir po išisventinimo. Be šių dalykų kunigas neištvers savo pašaukimo aukštumoje.

MOTERYSTĖ. Moterystė yra patvari vyro ir moteries sutartis seimai sudaryti. Medžiaga moterystei pats Dievas sudarė, sutverdamas lyties skirtumą. Dievas taip

pat leido pirmąją moterystę dar prieš nuodėmę, laimindamas Adomo ir Jėvos sugyvenimą. /Gen. 1, 28/. Nuo pasaulio pradžios iki V. Jėzaus laikų moterystė buvo gamtinė sutartis, geriau ar blogiau vygdoma. V. Jėzus ją dar labiau palaimino ir pakėlė į sakramentų eilę.

Kieviename žmoguje yra igimto palinkimo į moterystę. Tas palinkimas, nesivaldant, žmogui atneša daug žalos, jį įveda į ivairias nuodėmes ir net bjaurias neisgydomas ligas. Visi, šio nevaldomo jausmo, igimtieji palinkimai, kurie priešingi protui, tvarkai, dorai ir asmenų bei visuomenės gerovei, vadinasi paleistuvystė.

Moterystė tuo skiriasi nuo paleistuvystės, kad yra dora, protinga ir tvarkinga. Katalikų Bažnyčia kovoja su paleistuvyste, o moterystę laimina, gerbia ir saugoja. Žmogaus augimo laikas nuo 7 iki 20 metų yra labai pavojingas. Tame amžiuje jaunuomenė, beveik niekad nesupranta, moterystės ir paleistuvystės skirtumo. Ji labai dažnai pasiduoda netvarkingoms, neprotingoms ir nedoroms aistroms ir visai savo ateičiai susigadina savo būdą, pasigamindami sau neissemiamą, vargų ir nelaimių šaltinį.

Savo jaunos ir brestančius vaikus, tėvai turi išmintingai saugoti nuo tų pavojų, o patys atėję į protingą padėtį, turi išmanyti ir nežaisti tuo pavojingų aistrų ugšimi. Nesivaldantieji gauna patirti ir nelaimių ir jie kaltina Bažnyčią ir Dievą, patys pirmiausiai būdami kalti, kad nesivaldė ir neklausė Dievo nei Bažnyčios isakymu. Gražiai meilės žodžiais, nedori skelbėjai, neprityrusi jaunimą padrasina į slykščias nuodėmes, kur iš tų visų nuodėmių kyla ivairių nelaimių atskiriems žmonėms, visuomenei ir net tautoms. Meilė tik tada buvo tikra, kada buvo tvarkinga ir dora. Kaip nuodai gali turėti maisto išvaizdą, taip ir istvirkes gašlumas, neišmanančiam, gali rodytis panašus į meilę. Bet jis nėra meilė, kaip nuodai, kad nėra maistas.

Moterystės sakramento forma yra dviejų skirtingos lyties asmenų sutartis. Ta pati sutartis yra drauge to sakramento materija. Laikinoji sutartis negali būti nei sakramentas, nei moterystė. Tai gali būti tiktai paleistuvystės sutartis, kuri visuomet yra nedora ir nuodėminga.

SENAJAME ĮSTATYME buvo iprotis, kad vyras kurį laiką gyvenęs su moterimi ją atstatydavo. V. Jėzus pasakė, kad ta tvarka buvo ne iš Dievo, pridėdamas: "Ka Dievas sujungė, to žmogus teneperskiria". /Mat. 19. 6/. Be abejojimo, sunkus daiktas yra moterystės neardomybė. Bet ji sunki tik tuo atveju, kada ją sudaro ne meilė, o gašlumas. Kuomet vyras su moterimi mylisi, viens antrą, tikrąją ir krikščioniškąją meilę, tada juodu nejaučia reikalo skirtis ir jiedviem moterystės sutarties vygdimas nėra sunkus. Priešingai jiedviems yra malonu gyventi kartu ir auginti savo kūdikius Dievo meilės šviesoje ir savo ateities vilčiai.

Todel visiems, kas rengiasi į moterystę, labai svarbu žinoti tikrosios meilės ir gašlumo skirtumus, kad moterystė susidarytu, pasiremiant tikrąją ir pastovia meilę, o ne su aistrų gašlumu. Kada sakramentas prisideda, prie moterystės sutarties, jį priimantiems, Dievas suteikia antgamtinių malonių, kurios atitaiso aistrų iškrypimus ir susituokusiųjų širdis suveda tvirčiau. Moterystės sakramento vaisius yra tai pat tas, kad vyras įgauna teises į savo moteries kūną ir moteris į savo vyro kūną. /Kor. 7. 4/. Todel kai kurie veiksmai nevedusiems esti nuodėmė, o moterystėje esantiems nėra nuodėmė.

Toliau, moterystės nauda yra ir vaikams, nes gimdytojai su moteryste gauna malonių, palengvinančių ir pagerinančių vaikų auklėjime.

1/ Pritarimas moterystės sutarčiai, arba sutikimas, turi būti visiškai laisvas. Taigi prievarta išgautas sutikimas negalioja ir negalioja moterystės sutartis ne pati moterystė. Baime taip pat panaikina sutarties laisvę ir atima vertę iš jos.

Ir tuo atveju moterystė neturi galios. 3/ Kartais pasitaiko žmonių, kurie iš prigimties, iš ligos arba iš nelaimės turi taip sugedusį kūną, kad moterystės uždavinių atlikti negali. Jeigu tas negalėjimas yra nuolatinis ir įvykes prieš moterystės sutartį, tuomet moterystė negalioja. Bet jeigu negalėjimas užėina vėliau už moterystę, tuomet moterystė jau nebeisvira, bet liekasi teisėta ir galioja.

4/ Tebesą moterystės ryšys yra ardančioji kliūtis kitam tokiam ryšiui sudaryti, bet vienam mirus, galima vėl moterystės ryšį sudaryti teisėtai. 5/ Prigimčiai priešinga yra, kad tėvas vestų dukterį, arba kad motina užtekėtų už sūnaus. Taip pat prigimčiai priešinga yra brolio ir sesers moterystė. Bažnyčios įstatymas nurodo, iki kuriam giminytės laipsniui moterystės sutartis negalioja.

Taigi giminytės kliūtis, kaip ir kitos kurios paeina iš prigimties. Bet yra ardančiųjų kliūčių iš Bažnyčios įstatymo. 6/ Amžinasis skaistybės įžadas, padarytas vienuolijoje ir Bažnyčios nepamaikintas, taip pat ir aukštesnysis šventinimas, pradedant subdijakonatu, yra iš Bažnyčios įstatymo ardančioji moterystės kliūtis tiek LOTYNU, tiek rytų apeigose. 7/ Jeigu vyras sutaria, su keno nors žmona, nužudyti jos vyrą, kad jį galėtų vesti, ir tas įvyksta, tai moterystė tarp jų dviejų negalioja. Taip pat jei vyras sutartu nužudyti savo žmoną su kita moterimi, tai ir tu dviejų moterystė negalioja. Šitą kliūtį įvedė Bažnyčios įstatymas. 8/ Mažų vaikų moterystė negalioja. Bažnyčios įstatymas apskritai nustato amžių moteriškoms ne anksčiau kaip 16 metų, vyriškiams ne anksčiau kaip 18 metų. Jei kur yra reikalo tą amžių nustatyti kitaip, tai buvo leidžiamas, tai vietai, ypatingai skirtas įstatymas.

9/ Viešam padorumui priešinga, kad krikšto tėvai dėtusi į moterystę su savo krikšto vaikais. Tas tai sudaro ardančiąją moterystės kliūtį.

MOTERYSTĖ TRUKDANČIOS, BET NE ARDANČIOS, KLIUTYS YRA ŠIOS:

1/ Tikėjimo skirtumas tarp kataliko ir nekataliko. 2/ Užsakų neskelbimas. 3/ Privatus amžinos skaistybės apžadas, 4/ žodis duotas kitam už jo tekėti, arba tikėtai ją vesti, 5/ neatleista mirtinoji nuodėmė.

TEIKĖJAI: Kunigystės sakramentą gali suteikti tiktai vyskupas, atgailos sakramentą -tiktai kunigas, krikšto sakramentą gali suteikti kiekvienas žmogus kitam, bet ne pats sau. Moterystės sakramento teikėjai yra patys jaunavedžiai. Juodu tą sakramentą teikia patys sau, prisiekdami vienas antram meile ir ištikimybe.

Kunigas prie to yra liudininkas, bet ne teikėjas. Jis Dievo vardu priima jų dviejų priesaiką ir tą meilės bei ištikimybės, pažadą. Ypatingai tada jiedviem reikiama atsiminti savo priesaiką, savo duotasis ir gautasis sakramentas, kada pasireiškia jausmų, nuomonių, pamegimų, pažiūrų ir būdų skirtumas, kada pamato vienas antro silpnybes. Moteris turi atsiminti, kad ne už angelų išteka, o taipogi ir vyrai turi žinoti, kad merginos ne angelai. Abeji, vyrai ir moteris turi ypatingai išdėti sau į širdį šiuos žodžius: "Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiam savo kaltininkams".

Kam tu žmogau, pirmiausiai atleisi kaltes, jei tu neatleisi tam, kuriam Bažnyčioje prie altoriaus prisiekiai meile ir ištikimybe?

ISSISKYRIMAI. Jeigu vestuves galioja, tai tiktai mirtis gali panaikinti jų rysi.

Tokis yra Dievo ir prigimties įstatymas. Moterystės vasius yra vaikai. Tėvai tik tada gali gerai atlikti savo pareigas, kada išvien sąžiningai auklėja savo vaikus. Taigi ne vien priesaikos žodis riša tėvą ir motiną, bet ir judvieju vaikai.

Viena karta stambiu nesusipratimu pasidarė vienoje garbingoje, turtingoje ir galingoje anglių poroje. Vyras panorėjo išsiskirti su savo žmona. Moteris atsakė: "Gražink man viską, ką aš atnešiau tau, ištekėdama už taves, tai aš apsiimsiu". Nors jodalis buvusi daug dvarų ir pinigų, tačiau vyras buvo dar turtingesnis ir manydamas, kad ji apie dalyką kalba, atsakė: "Gerai", tuojaus viską gražinsiu". Tada moteris tarė: "Dvarus ir pinigus aš mažai branginu. Aš tau atnešiau savo mergystę. Tu man brangesnė. Tu ta man gražink, jei gali. Aš tau atnešiau savo jaunas dienas, tu mane žydinčia ėmei, o tu dabar mane apvytusią atstatai.

Gražink man viską, gražink man mano jaunatvės žydėjimą... Šita moteriške teisingai kalbėjo. Iš tiesų, moteris pačioje moterystės pradžioje į ją įdeda tiek ir tokių brangenybių, kad niekas jų gražinti negali. Pasaulis, pramogų beieškodamas ir nesigailėdamas tų žiedų, kuriuos nuskina, nepaiso moteris nuostolių. Todėl jis dažnai kalba apie moterystės išsiskyrimą.

Bet Bažnyčia neužmiršta moteris ir vaikų naudos. Todėl ji visomis jėgomis laiko Dievo įsakymą, kuris draudžia moterystės išsiskyrimą. Kada moterystės priesaika tera tiktai istarta, bet moteris tebėra neliesta, vadinasi moterystė įvykusi, bet nepanaudota. Tada dar nėra vaikų, tada dar ir moteris nėra turėjusi nuostolio. Tada popiežiaus galybė gali moterystę išsiskirti. Tada dar ~~nelaužomi~~ nelaužomi šie V. Jėzaus žodžiai: Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria, nes sujungimas dar nebuvo įvykes.

Yra aišku, kad moterystės išsiskyrimu, nelaimingųjų skaičius tik didėja, nes nesiskiria šeimos, kol dar pragaro nepasidarė jose. Sunku žmogui valdyti piktumas, sunku valdyti ir kūno geiduliai ir tas nesivaldymas dabar ardo moterystes, bet jis suardytų visą pasaulį, jei niekas jo netrukdytų.

Tiesa, kad Bažnyčia leidžia gyventi atskirai, bet tas įvyksta dėl svarbių priežasčių ir tas leidimas, moterystės nepanaikina, o tik dėl didesnio pavojaus išvengimo, leidžia atskirai gyventi.

PRAGARAS. Ne Dievas mirtį sutverė, ne Dievas ne pragarą uždegė. Nuodeme pagimdė mirtį, o nuodemių daugybė pragarą sukūrė. Ugnies Bausmės: Siela bus sujungta su ugnimi taip, kaip dabar yra sujungta su kūnu, o Dievas kiekvienam atsilygins, žiūrėdamas į jojo darbus.

Protas yra lig begalinis ir kol jis turi progos, vis stengiasi priimti naujas tiesas. Tas pats yra ir su žmogaus valios veiksmais. Tas parodo, kad tik begalinis Dievas tegali patenkinti žmogaus sielą, bet jei šioje žemėje žmogaus protas ir valia buvo nukreipti nuo Dievo, tai po mirties tą išvydus tikrumoje, tuojaus nuo Dievo tampa siela atplėšta ir paskirta amžinajai pražūčiai.

Sv. Robertas. Iš karto mane tapti kunigu, bet paskui nuo tos minties nutolo ir gyveno palaidai - paleistuvingai. Karta į jį jojanti trenkė perkunas ir jis ilgai

apsvaiges gulėjo lig mires -numires, bet tame laike, jam Viespats parodė tą vietą, kurioje jis turetų būti, jei dabar mirtis ji pervestų į kitą pasaulį. Atsigaivines suprato savo padetį ir visa tai, ką jam buvo parodęs Viespats, kur tuojaus darė atgailą ir tapo šventuoju.

Sv. Teresė Didžioji po 20-ties metų, apsileidusio vienuolinio gyvenimo, Dievo perspėta, padarė reformą basųjų Karmelyčių vienuolynuose ir tapo didi šventoji, ne ir jai Viešpaties gailėstingumas, buvo suteikęs progos pamatyti tą vietą pragare, kuri jos laukia, jei ji netaisys savo apsileidusio gyvenimo.

Visi nedorieji, nusigreždami nuo Dievo per nuodėmę ir nenorėdami daryti atgailos liks nelaimingi per amžius ir taps pragaro gyventojais. Labai daug yra iš Sv. Raštų istraukų, jog visi nusidėjeliai nedarantieji atgailos, neišeis į Dievo Karalystę, bet liks lauke lig sūnys, arba bus išmesti į tamsybes, kur bus verksmo ir dantų griežimo.

SKAISTYKLA. Nors žmogaus nuodėmės būtų kaip kraujas raudonos, nors jų būtų tiek daug, kaip smilčių pajūryje, bet jei žmogus mirdamas, kad ir mintyje, bent viena tobulos Dievo meilės ir gailės žodi išstas, tai vis dėlto nuodėmės bus atleistos ir pragaro pavojus išnyks.

Tačiau kas neprates gyvenant Dievą mylėti, tai paskutinėje valandoje sunku bus prie to prieiti. Todėl tą meilę Dievui, pradėkime praktikuoti nuo dabar ir būti su ja visuose savo gyvenimo momentuose, o ji išgelbės žmogų, ir mirties valandoje, nes tik meilė nugali visokias kliutis ir pavojus. Tik per meilę gimsta pasiaukojimai ir savės atsizadėjimai. Darikime, meilės apimtomis širdimis, viską didesnei Dievo garbei ir sielų išganymui.

Skaistrykla, tai yra padėtis negu vieta ir ji gali būti visur. Kadangi skausmo padėtis yra ir gali būti visur, tai ir pati skaistrykla gali būti visur, bet tai nesigincysime, nes gali ji būti ir tam tikroje vietoje. Bet mums tiktai tas svarbu žinoti ir tikėti, kad ji yra.

Sv. Raštas daugelyje vietų, kalba apie skaistryklos ugnį arba pačią skaistryklą. Pavyzdžiui: "Visos nuodėmės bus žmonėms atleistos, bet kas nusideda prieš Sv. Dvasią, tam nebus atleista nei čia nei kitame pasaulyje". Tas parodo mums aiškiai, kad tarp dangaus laimės ir pragaro nelaimės, dar yra viena atskirai sutvarkytą vietą ar padėtį, kurioje žmogus gali ir po mirties apsivalyti nuo savo kalčių, o tai ir yra kalbama apie skaistryklą. "Tu neišeisi iš ten, kolei neatiduosai paskutinio skatiko".

Šventieji smarkiai atgailavo, bet Dievas smarkiai bausdavo neįstikimuosius. Siela, kuri kenčia skaistryklos bausmę, labai myli Dievą turėdama vilties Jį regėti, kai užsibaigs jos bausmių laikas, nes siela pati supranta, kad jai reikia kentėti ir apsivalyti, nes būdama sutepta ji negali regėti Viešpaties Dievo.

DANGUS. "Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirengė tiems, kurie jį myli". /1 Kor. 2, 9/, sako šv. Paulius apaštalas. Dangaus igijimo sąlyga yra ištvermė iki galui gerame, tai yra, Dievo meilėje ir pašvenčiamosios malonės stovyje. V. Jėzus sako: "Kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas". /Mat. 10. 22/.

APIE KELIA I DANGU: I dangų yra du keliai, kitaip pasakius tai dviejų rusių žmonėms, nes vieni gyvena paprastą gyvenimą, o kiti siekia tobulybės tapdami kunigais, vienuoliais ir vienuolėmis, nes tie žemės vaikai atsisako žemės ir pasaulio tūstybių, pasirinkdami sau aukštesnę tikslą.

Vienuolinio gyvenimo kelias yra daug saugesnis ir tikresnis, nes juo einant yra daug lengviau pasiekti sielos išganyimą ir dangaus laimę, nes pasaulyje yra labai daug pavojaus dangaus laimės nepasiekti ir su ja apsilenkti. Nes žemiškieji gyvenimo rūpesčiai užtroškina žmogaus sielos troškimus ir kreipimus link Dievo ir dangaus.

DANGAUS TROSKIMAS: Tie gali tetrokšti dangaus laimės, kas jos ilgisi turėdami supratimą ir Dievo meilę. Žmogaus siela mylintą Dievą, trokšta net mirti, kad greičiau galetu susijungti su savo meilės ir gyvybės daveju-Viespačiu Dievu.

Šitoji žymė yra gera ir šiam tikslui pagelbsti ugningi aktai Jėzui ir Marijai, bei ju Švč. Širdžių garbinimas. Ugningųjų aktų vartojimas yra labai naudingas, nes juos žmogus gali vartoti visokioje padėtyje, dirbdamas, eidamas, sėdėdamas kalbėdamas ir gulėdamas iki užmiegant, o ir pabudus, nakties ar ryto metu, keliantis iš miego.

DANGAUS LINKSMYBES IR ISRINKTUJŲ LAIME. Pagrindinis teisingųjų sielų džiaugsmas danguje, tai proto ir valios skendėjimas Dievo regėjime. Danguje tikėjimo jau nereikia, nes tas yra matoma betarpiškai. Taipogi vilties nebereikalinga, nes tas jau yra atsiekta, bet meilė visuomet pasilieka, nes be meilės nebūtų nei dangaus nei jokio gerio, nes pats Dievas yra meilė ir Dievas iš meilės visa tai suredė.

Palaimintųjų sielų laimė paeina iš proto šviesos bei supratimo, iš šviesos paeinančios nuo Dievo, kur tas juos betarpiškai šviečia, gaivina ir pripildo džiaugsmu. Šventieji pažįsta vienas kita ir mato žemėje likusius savo mylimuosius, o ir jų maldas perduoda Dievui.

APIE PRIEMONES PASIEKTI DANGŲ IR JOJO AMŽINĄ LAIME. Teisiųjų takai jau čia žemėje yra spinduliuojantieji iki tobulai dienai, kada jie galės susijungti su Dievu. Todel reikalinga noro ir troškimo tobulėti, nes vietoje stovėti neįmanoma, kadangi jei neinama pirmyn tai žengiama atgal. Tobulėjimą pats Išganytojas palaimino ir prižadėjo jiems savo duosnumo malonės pasotinimą, dar čia žemėje.

Žmogui šeima, turtai ir kitokios priemonės, kurios yra surištos su šios žemės reikalais trukdo tobulai mylėti Dievą. PIRMOJI PRIEMONE: Toji pirmoji priemone siekiant vis aukštesnio laipsnio tobulybėje, yra ne kas kita, kaip kad savo gyvenimą taikinti prie Dievo valios nes mes turime visuomet kreipti savo mintį į Dievo valios pasireiškimus, kad mūsų mintis būtų susijungusi su Dievu, turint noro, Viespačiui itikti.

Tai ir yra tame žmogaus šventumas, nes kada siela yra susijungusi su Dievu, tuomet ji pati trokšta tik to, ko Viespats iš jos nori, ir noriai apie tai svarsto ir planuoja, visai užmiršdama save ir savo asmeninius patogumus, nes Dievo meilė verčia ją aukotis. Ikaitinta Dievo meilės širdis, net nejučiomis uždega ir kitas širdis ir daugeliui parodo tikrąjį gyvenimo kelią, o ir skaistyklės sielų kančias sumažina arba ir visai užgesina, nes Dievas tokios sielos maldas priima ir mielai išklauso jos maldavimą už kitus žmones. Kas nori tapti šventuoju ir pasiekti dangų -tas žemėje turi vygdyti Dievo valią, kantriai pakeisdamas šio pasaulio priešingumus ir juos nukesti su meile ir kantrumu.

RELIKVIJOS.

1/ Nekilnojamas altorius su pašventintais šv. kaulais - relikvijomis vadinasi, lotiniškai; "ALTARE FIXUM".

2/ Kilnojamas altorius; "ALTARE PORTATILE". 3/ Rytų apeigų kunigai taip pat turi nekilnojamų altorių vyskupo pašventintų drauge su bažnyčia. Ir tuose altoriuose visuomet buvo kankinių relikvijų.

Bet šv. Mišios kartais tenka laikyti ir ten, kur nėra vyskupo pašventinto altoriaus. Taigi rytinių apeigų kunigai gali laikyti Mišias ant taip vadinamos; "ANTIMINSIJOS". ANTIMINSIJA yra nedidelė kartais šilkinė, kartais drobinė skara.

Ant jos atspaustas paveikslas, kaip šventieji laidoja V. Jėzaus kūną, nuimta nuo kryžiaus. Antiminsija gali šventinti tikrai vyskupas ir jis būtina turi į ją įsiuti, šventųjų kankinių kaulų, tai yra, relikvijų.

@@@@@ @@@@@ @@@@@

Žmogus turi laisvą valią, naudotis ar nesinaudoti malonėmis, pasiekimui savo laimės, tai yra, išganyma. Tam amžinai laimingam gyvenimui Dievas mus sutvėrė. Šis žemes gyvenimas yra tarsi laiptai, kuriais galime į tą laimę pakilti. Ši gyvenima V. Jėzus pavadino keliu, nes juo galime nueiti į savo tikrąją Tėvyne. Kas nori gali naudotis Jo pamokymais, Jo Kraujo ir mirties, Jo atpirkimo vaisiais, kas nenori, gali nesinaudoti. Laisvė yra duota geriems ir blogiems, tai yra, visai žmogui.

Šventoji Dvasia visu tuo, ką V. Jėzus apreiškė ir suteikė, visais sakramentais, visomis malonėmis ir priemonėmis, taip gausiai suteiktomis Bažnyčiai ir joje esantiems, veda mus ir kviečia, kad naudotumėmės atpirkimu, kad tikrai eitume atgautuju keliu į amžinąją laimingąją šviesybės Tėvyne.

Bet ne Šventoji Dvasia neverčia mūsų verste. Laisvė yra mums duota ir nuo mūsų pačių priklauso ar mes naudosisimės ar ne.

Kas turi išminties, kam dorybė yra brangesnė už ištvirkimą, kas turi sąžinę, tas neužmiršta, kad Dievas mus sutvėrė amžinajai laimei, tas naudojasi V. Jėzaus atpirkimu ir Šventosios Dvasios malonėmis, taip gerai teikiamomis Bažnyčioje. Tas eina tikruoju keliu, tas kaip šventieji pasieks savo tikslą ir džiaugsis su jais per amžių amžius. Amen.

PASTABA: Jau esu užbaigęs savo studijų santraukas, iš visų trijų Tomų.

1948 metais lapkričio 5 diena.

Roma, Via Corsica. 1.

A. Kadžionis.